

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: Rubinek Gyula az OMGE igazgatója.
Felelős szerkesztő: Buday Barna.

Szerkesztőség:
Budapest, IX., Köztelek-utca 8.
Kiadóhivatal:
Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Egyről-másról.

(Gabonapiaczi szemle. — A montenegrói kereskedelmi szerződés ügye. — Elfogadták az új agrárbankról szóló törvényjavaslatot. — A pénzügyminiszter türelemdíja. — A vármegyei gazdasági felügyelők beillesztése a törvényhatósági közigazgatásba. — Az OMGE alpesi tanulmányútjának befejezése.)

Kerekszámban negyvennégy millió métermázsára becsülte jelentésében a földművelésügyi miniszter Magyarország idei várható búzatermését, tehát két millió métermázsával kevesebbre, mint termelt a múlt esztendőben. Átmeneti készlet a szerződéses vámterületen belül pedig ugyszólván nincsen. Kell-e ennél több alap ahhoz, hogy a tőzsde intenzív szilárdságban legyen és a gabonaárak az importparitás határáig emelkedjenek? Alapnak ez éppen elegendő. A hivatalos jelentés után közvetlenül ugyan a spekuláció megpróbálkozott egy esekély besszmozgalommal, ez azonban nem sikerült, annak dacára sem, hogy szélitében híresztelték, miszerint a hivatalos becsülés túlságosan pesszimista álláspontra helyezkedett. Azóta azonban a vidéki jelentések ennek ellenkezőjét bizonyították be. Kiderült, hogy a legfőbb búzatermővidékek: a Bácska és a Bánság az aratás folyamata alatt arra a kellemetlen felfedezésre jutottak, hogy a miniszteri becsülésben feltüntetett mennyiségtől nevezett vidék az aratási eredmények tekintetében mindinkább lefelé távolodik. A minőség szempontjából kifogás nem tehető. Ily kilátások mellett a besszre spekulátorok teljesen elveszítették a talajt lábuk alól, nemcsak fedezések következtek, hanem különösen osztrák részről nagyobb mennyiségű véleményes vásárlások történtek.

Importra lévén a szerződéses vámterület ez esztendőben szorulva, mind nagyobb figyelemben részesülnek a nemzetközi gabonatőzsdék eseményei. Így a budapesti tőzsdén megindult szilárdságot csak támogatta az, hogy a chicagói tőzsde is az amerikai forráság következtében, melynek káros hatása a még lábba álló termésre kétségtelen, jelentékenyen emelte a határidős árakat. A károsodás esetleges nagyságáról liverpooli levelezőnknek tőzsdéi rovatunkban

található jelentése számol be. Oroszország szintén számol a nemzetközi helyzettel és a még készletben lévő ó árut visszatartani kezdi, már csak azért is, mert egyik legjelentékenyebb gabonatermő vidékét, az Azow mentét a kánikulai hőség szintén veszélylyel fenyegeti.

A Köztelek lap legutóbbi számában megemlékeztünk már a montenegrói kereskedelmi szerződésről s kifogást emeltünk az ellen, hogy a magyar kormány a parlamentben tett ünnepélyes kijelentése ellenére Montenegronak élőállat-behozatalát engedélyezett. Ezuttal azért teszszük ismételtlen szóvá ezt az elvi sérelmet tartalmazó szerződést, mert olvasóink közül sokan levélben fordultak hozzánk azzal a bizdítással, hogy a törvényjavaslat becikkelyezése ellen mozgalmat indítsunk. Senki sem kapható nálunknál könnyebben demonstrációra, ha a magyar mezőgazdaság érdekeiről van szó, de ez az időszak tapasztalat szerint teljesen alkalmatlan gazdatársadalmi akciók kifejtésére. Az ország gazdaközönségét ilyenkor teljesen lekötik az aratási gondok s ezért részünkről nem tartjuk rokonszenvesnek azt az eljárást, hogy fontos köz- és mezőgazdasági érdekekbe vágó törvényjavaslatokat aratás idején terjeszteni be, mikor a természet érdeklődés nem nyilatkozhatik meg. Ehhez most még az is hozzájárul, hogy a küszöbön lévő nagy kérdések a politikusok figyelmét is teljesen elvonják s ilyenformán a gazdasági javaslatok hevenyészve, részvétlenséggel intézik el.

Az azonban az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy egy nemzetközi szerződés-tervezet szövegén semmiféle társadalmi mozgalom nem változtathat s így a montenegrói szerződés szövegének legcsekélyebb módosítására sem lehetne kilátásunk. A gazdatársadalom kívánságait a kormány máris elég jól ismeri s ha ennek ellenére mégis következetesen az osztrák követelést honorálja, ez olyan baj, melyen a sirás nem segít. Itt csak az segíthet, ha a gazdaközönség olyan képviselőket igyólszik a parlamentbe juttatni, akik a mezőgazdasági érdekeket nem hajlandók a politikai szempontok alá rendelni s a gazdasági érdekeket

sértő törvényjavaslatokkal szemben magában a parlamentben fejtenek ki ellenállást. Sajnos, ma kevés ilyen képviselőnk van, Károlyi Mihály gróf pedig, ki a mezőgazdaság érdekeinek a parlament porondján is leghívebb öre és legerélyesebb harciosa — betegon fekszik.

A Földhitelintézetek Országos Szövetségéről szóló törvényjavaslatot a képviselőház meglepetészerű gyorsasággal letárgyalta s mikor e sorokat írjuk, lényegében már törvényerőre is emelte. A kérdésnek ez a váratlanul gyors elintézése megfeszített bennünket attól a lehetőségtől, hogy a törvényjavaslatra vonatkozó nézetünket e helyen időszerte s részletesebben kifejtjük. Pedig bármennyire is elismerjük az új bank házagypótló és közérdekű hivatását, nem tartottuk volna feleslegesnek néhány észrevételt még idejében mérlegelés tárgyává tételni. Különös súlyt fektettünk volna arra, hogy a bank programjába felvett járadékrendszer bevezetését egyidejű törvényhozási intézkedések támogassák s a járadék-elv kodifikálása alapján a bank járadékpapírok kibocsátásával teremthesse elő a saját hitel-szükségletének fedezetét. Kívánatosnak tartottuk volna a bank lehető függetlenítését, nagyobb mértékű önállóságát, mint ez a javaslat stipulálta. Szükségesnek tartjuk olyan birtokpolitikai törvény alkotását, mely a közérdekű birtokpolitikai miveleteket törvényes korlátok közé szorítja s a mindenkor kormányok számára közzé teszi a tárgyat.

Nem kívánunk azonban sérelmi tőkét faragni abból, hogy ez az alapján véve közérdekű és általunk is sürgetett intézmény létrejön, anélkül, hogy tervezete a nyilvános bírálat keresztüzén átesett volna. Így is sok jó szolgálatot tehet s remélhető, hogy amint az intézet munkába lép, ő maga fogja sürgetni a fejlődése érdekében szükséges törvényhozási intézkedéseket s a szerzendő tapasztalatok alapján módunk lesz rá, hogy pótoljuk a mutatkozó hiányokat.

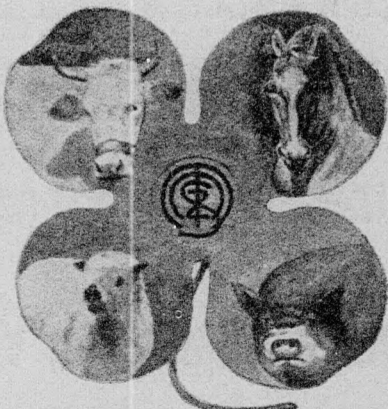
az agrárbanknak engedélyezett kedvezések megvalósították a parcellázásokkal foglalkozó pénzügyintézetek feltékenységét. Akcióba léptek,

ÁLLATTENYÉSZTÉSI

osztályunk vezetője többrendbeli megbízás folytán július hó folyamán bevásárlási köruttra indul

Angliába,

mely alkalommal bevételre kerül:

Dauby Cows (tehenek), Lincoln-, Yorkshire sertések, különféle kosok, Hunters stb. Gazdatársaink idevágó szükségletének mielőbbi közlését kérjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Mai számunk 38 oldal.

nagy sirást vittek véghez s a közérdekre való hivatkozással végre is újabb kedvezéshez sikerült jutniok. Eddig ugyanis a magánpénzüntézetek által végrehajtott parcellázások csak abban az esetben részesültek illetékmentességben, ha az 1893. évi XXXII. t.-cikk 6. §-ának megfelelően a feldarabolás legalább 400,000 K. becserkéti birtokra nézve akképp történt, hogy a keletkező birtokrészek becserkéte egyenként 4000 K.-nál nem kisebb és 24,000 K.-nál nem nagyobb. Most Hantos Elemér indítványára a képviselőház olyan módosítást fogadott el, mely szerint a törvényes kritériumnak nem megfelelő parcellázások is illetékmentességet élveznek, ha ezeket a pénzügyminiszter a földmivelségi miniszterrel egyetértőleg engedélyezi. Az új törvény tehát a kormány kötélen mérlegelésétől teszi függővé azt, hogy a pénzüntézetek által végzett bármely parcellázás is illetékmentességben részesüljön. Sikerült ilyenformán a pénzüntézeteknek olyan jelentős kedvezményt kieszközölniök, melynek mértékét e pillanatban lehetlenség megítélni, mert azt a kormányra ható befolyások és összeköttetések sulya fogja megállapítani. A kormány újabb diszkreczionális jogkörhöz jut, viszont a kilátásba helyezett kedvezmények újabb impulzust adnak a parcellázásoknak, melyeket a közérdekek megfelelően semmiféle törvényhozási intézkedés nem szabályoz.

Aggodalommal fogadjuk ezt az intézkedést, amelyre nézetünk szerint nem volt szükség, mert a parcellázásokat eddig is ugyancsak jövedelmező foglalkozásnak ismertük. Más értelme nincs a parcellázási prémium fokozásának, mint az, hogy a kormány ezzel szerelte le a pénzüntézetek feltékenységét és türelmetlenségét, melyet a kormány szociális politikájának útjába állítottak. Egyenesen a gyengeség jele az, hogy a kormány a közérdek útján haladva, helyt ad a magánérdekek beavatkozásának és velük alkura lép.

Serényi földmivelségi miniszter rövid, de jelentős törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé a mezőgazdasági ügyeknek a törvényhatóságoknál való intézéséről. A javaslat szerint a mezőgazdasági ügyekre nézve az előadói teendőket a vármegye területén működő m. kir. gazdasági felügyelőség fogja teljesíteni. A gazdasági felügyelőség vezetője fogja elfoglalni a mai közigazgatási előadók helyét; tagja és előadója lesz a közigazgatási bizottságnak, az összes mezőgazdasági kérdések hivatalos előadója, ki véleményezési joggal bír s kinek javaslatát a törvényhatóság tárgyalni köteles. A vármegyei előadó a törvényhatóságnak és első tisztviselőjének van alárendelve, de fizetését az államtól kapja.

Ez a törvényjavaslat legalább részben megvalósítja a IX. országos gazdakongresszus határozati javaslatát, mely a törvényhatósági közigazgatásba szakképzett gazdák beillesztését követeli. Ez irányban az első lépést Serényi földmivelségi miniszter megtette azzal, hogy a gazdasági felügyelőket belekapcsolja a közigazgatás szervezetébe s ezzel a törvényhatóságoknak ingyen szakerőt bocsát rendelkezésükre s egyúttal az országosan és egyöntetűen intézendő szakügyekre nézve önmagának is megbízható képviselőt biztosít.

Részünkről szívesen fogadjuk ezt a törvényjavaslatot, mint kezdő lépést, melyet követnie kell a járási mezőgazdasági közigazgatás kiépítésének, a járásokban szakképzett gazdasztiszviselők alkalmazásával. Ez a kezdő lépés is bizonyára hasznára fog válni a gazdaközönségnek, mert a közigazgatás legelhanyagoltabb munkaköre ezután rendszeres ellátásban fog részesülni és a vármegyei felügyelők is sokkalta hatékonyabb működést fejthetnek ki, ha beilleszkednek a közigazgatás gépezetébe s ezután nem mint előkelő idegenek fogják járni a vármegyét, hanem megfelelő hatósági szerepkörhöz is jutnak. Elismerésünket fejezzük ki Serényi miniszternek, hogy legalább ezzel a kezdő lépéssel igazolta, hogy komolyan veszi a mezőgazdasági közigazgatás javítására vonatkozóan tett ígéretét.

E héten véget ért az OMGE huszonhárom napra terjedő alpesitanulmányútja, amelynek lefolyásáról lapunk 48., 50. és 52. számaiban közöltünk tudósítást, míg az utolsó részletről szóló beszámolót a jövő héten tesszük köze. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a résztvevők megcsappant száma dacára az ideai tanulmányút is méltóképpen sorakozik az eddiegek mellé és bizonyára sok hasznos tanulságot nyújtott. E tanulságokat az utazótársaság tagjai, úgy mint az előző években, gondos figyelemmel fel fogják szakok szerint dolgozni s az így egybeállítandó tanulmányúti jelentés az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vezetőségével történt megállapodás értelmében a *Köztelek* lap hasábjain fog külön melléklet gyanánt vagy esetleg részletekben megjelenni. Ezzel az újítással azt óhajtanók elérni, hogy az OMGE tanulmányútjain nagy szorgalommal összegyűjtött adatok a magyar gazdasádalom minél szélesebb rétegeinek közkincsévé válhassanak, ami az előző uti beszámolóknak könyvalakban való közreadásával, sajnos, csak kis mértékben sikerült, mert bizony nálunk még a legjobb és legérdekesebb könyvek is kevés vevője s tán még kevesebb olvasója akad. Ha az idén lapunk egész olvasóárdája elé lépünk — a dolog természeténél fogva valamivel rövidebbre fogott — beszámolókkal, bizonyára sokfelől akadunk behatóbb érdeklődésre. Így talán remélhető, hogy tanulmányutunk nem csupán a résztvevőknek nyújtott kellemes szórakozást és a természeti szépségek bőséges élvezete mellett hasznos okulást, hanem gazdatársaink ezreit is megvándélgelhetjük a külföldön szerzett tapasztalatok gyümölcseivel.

Allattenyésztesünk továbbfejlesztése és a havasi gazdálkodás terjesztése első helyet foglalnak el a közel jövőben megoldásra váró gazdasági kérdések sorában. Hiszszük, hogy az alpesi tanulmányuton szerzett tapasztalatok gyakorlati hasznosítására bőven nyílik már itthon is mód és alkalom. És míg egyrészt a személyes érintkezés közvetlensége régi kapesokat megszilárdított, újabb baráti köteleket teremtett, amire pedig ennek az elszigetelten álló magyar nemzetnek nagy szüksége van, addig másrészt gazdasági haladásunkra csak serkentőleg hathat a külföldi példák látása, amelyekből a tárgyilagos bíráló éles tekintete van hivatva kiválasztani mindazt, ami hazai viszonyainkra is alkalmazható. Abban a reményben, hogy az ideai alpesi tanulmányútról minél gazdagabb és minél

tanulságosabb anyagot lesz módunkban közlétehetnünk, szívélyesen köszöntjük nagy és fáradságos utjokról hazatért gazdatársainkat és élükön a tanulmányút vezetőségét, György Endrét, Erős Rezsőt, Vicsián Antalt és Mutschbacher Emil dr.-t, akiknek önzetlen fáradozása az utazás sikerének legfőbb biztosítéka volt.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS MÜTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Két újabb külföldi tapasztalat a sortrágyázásról.

A gazdák érdeklődése a sortrágyázás kérdése iránt fel van keltve. Hogy a sortrágyázás kérdése ezt az érdeklődést megérdemli és hogy érdemes is a kérdéssel foglalkozni, azaz sortrágyázási kísérleteket végezni, arra e szaklapjainkban már közölt kísérleteken kívül példának felhozhatom két újabb külföldön végzett sortrágyázási kísérlet eredményét.

Az egyik kísérletet Polodiában végezték, eredményét pedig közölte Jagodits János.* Ismeretéből közlöm a következőt: ... felemlitem a kombinált vetőgépekről Polodiában szerzett tapasztalataimat. Amidon Bächer és Melichár forgalomba hozta a kombinált vetőgépet, Zurakowski Branislaw kipróbálást végeztet beszerzett egyet. Ő azelőtt Westfalia-gépet használt a szuperfoszfát elhintésére. Nála legjobban bevált 20 pudnak (327'62 kilogramm) 1 deszatinaként (10,925 m² = 1'99 kat. hold) való elhintése. Ez körülbelül megfelel 165 kg. szuperfoszfátnak egy kat. holdra. Kísérleteket végeztet a kombinált vetőgéppel, melynek tervezetét és a természetmennyeket alább tüntetem fel. Könnyebb áttekinthetőség szempontjából a területet 1 kat. holdra, a termést pedig métermázsákra számítottam át.

A kombinált géppel elszórattott holdanként	Kat. holdankénti termés
164 kg.	184'50 kg.
144 "	184'00 "
128 "	186'00 "
112 "	192'20 "
96 "	184'70 "
80 "	191'84 "
64 "	181'60 "
48 "	142'76 "

A szórva vetett mütrágya után a kat. holdankénti termés 184'68 q cukorrépa volt. Mint-hogy Zurakowski annakelőtte szórt vetésnél kat. holdanként 164 kg. szuperfoszfátot használt, a sorba való trágyázásnál 80 kg.-mal is ugyanolyan eredményt ért el, így kat. holdanként megtakarít körülbelül 80 kg. szuperfoszfátot. Minthogy ő évente 2000 holdon termel cukorrépat, ezen egy növénynél a megtakarítás 2000 × 80 kg. = 160,000 kg., vagyis 16 vagon. Az évi termésátlagok mégsem csökkentek. Sokat vitatkoztak azon, vajjon a szuperfoszfátnak, a magnak, illetve a répagomolyoknak egysorban való elhintésével nem ártunk-e a csiraképességnek. Zurakowski erre vonatkozó kísérletei azt mutatták, hogy a sorbavetett szuperfoszfát a csiraképességre nem ártalmas.

*) Mezőgazdasági Szemle 1911. II. füzet.

HEUCKE A. GÖZEKEGYÁR, GATERSLEBEN.

Legtakarékosabb üzemű compound rendszerű forró (tulhevitett) gőzzel dolgozó gépek.

Legjobb referenciák.

Legrégibb speciális gözekegyár.

Vezérképviselet: Komáromvidéki takpt. r.-t. Budapest, V., Sólyom-utca 20. Telefon 106—08.

Ugyan podola kiváló géppel fátal hatása szegén ban s magjál kényte könnyű növény fog fej az er repand klimat és álla A m feleml pontos nevü g társban

„We gonyat Meghu A burg a bará szor ba gyázási mészet érdekes nagysá amint és a fo A más sorba mag m czellán tettem mütrágya termést kásos a mütra „Tett tet, miu értem e szuperf salétron Mig a trágyáz koztak jobb vol mütrágya elvéte amint a hogy az trágyasz köhivel chilisalé kozott; valamen termést trágya s a sortrá tulságos lesz, m talajjal. hogy a m

**) Wo fordításb

Refer világo tésekk

sz módunkban köz-
zöntjük nagy és fár-
datársainkat és élükön
gét, György Endrét,
alt és Mutschenbacher
n fáradozása az utazás
éka volt.

ES MÜTRÁGYÁZÁS.

Poly Kálmán.

**Tapasztalat a
zásról.**

se a sortrágyázás kér-
Hogy a sortrágyázás
st megérdemli és hogy
foglalkozni, azaz sor-
égezni, arra e szak-
kísérleteken kívül pél-
abban közölt, külföldön
erlet eredményét.

diában végezték, ered-
yodits János.*) Ismer-
kezőt: ... felemlitem
Podoliában szerzett
Bächer és Melichár
binált vetőgépet, Zura-
pálás végett beszerzett
fália-gépet használt a
Nála legjobban bevált
ramm) 1 desjatinánként
old) való elhíntése. Ez
g. szuperfoszfátnak egy
végzett a kombinált
zetetét és a termésered-
fel. Könnyebb áttekin-
rületet 1 kat. holdra, a
sákra számitottam át."

Kat. holdankénti termék
184:50 kg.
184:00 "
186:00 "
192:20 "
184:70 "
191:84 "
181:60 "
142:76 "

trágya után a kat. hol-
q cukorrépa volt. Mint-
akelötte szórt vetésnél
szuperfoszfátot használt,
nál 80 kg. mal is ugyan-
el, így kat. holdanként
80 kg. szuperfoszfátot.
0 holdon termel cukor-
vénynél a megtakarítás
00 kg., vagyis 16 vagon.
négszem esőkentek."

zon, vajjon a szuperfosz-
etve a répagomolyoknak
ésével nem ártunk-e a
akowskinak erre vonat-
atták, hogy a sorbavetett
pességre nem ártalmas.

te 1911. II. füzet.

EBEN.

zó gépek.

gőzekegyár.

Telefon 106—08.

Uyanest mondta nekem Zakulowski is, a
podolai gazdasági egyesület elnöke, aki szintén
kiváló eredményeket ért el a kombinált vető-
géppel. Hogy teljesen megértjük a szuperfosz-
fátnak a cukorrépa fejlődésére gyakorolt kiváló
hatását, tudnunk kell, hogy a répamag nagyon
szegény foszforban s így első fejlődési időszaká-
ban sem tudja foszforsavszükségletét a saját
magjában levő foszforsavból fedezni, hanem
kénytelen azt a talajból felvenni. Ha tehát a
könnyen felvehető foszforsav ott van a fiatal
növény előtt, akkor természetesen gyorsabban
fog fejlődni és amint már előzőleg is említettem,
az erőteljesebben és gyorsabban nő a fiatal
répánövénykének hatásosabban ellenállhatnak a
klimatikus szélsőségeknek és mindenféle növényi
és állati ellenségeknek."

A másik sortrágyázási kísérletet pedig, melyet
felemlíteni akarok, kicsiben ugyan, de nagy
pontossággal végezte egy német Wunderlich
névű gazdasági szaktanár. Beszámolójából fordít-
ásban kiemelem a következőt:*)

„Weszfáliában annakidején láttam egy bur-
gonyatrágyázási eljárást, mely igen jól vált be.
Meghuzzák a barázdát és belé guanót szórnak.
A burgonyát közvetlenül a guanóba rakják és
a barázdát összeszántják. Ezzel nagy, igen sok-
szor bámulatos terméseket érnek el. Ezt a trá-
gyázási eljárást gabonánál is kipróbáltam, ter-
mészetesen csak kis parcellákon és nagyon
érdekes eredményre jutottam. Két □-méter
nagyágú ágyakon az egyik ágyon a mütrágya,
amint általában szokásos, szórva alkalmaztatott
és a fogasolának megfelelően begereblyéztetett.
A másik ágyon ellenben ugyanannyi mütrágya
sorba lett szórva. A sorokba kézzel kihintett
mag mennyisége természetesen mind a két par-
cellán egyforma volt. Először csak guanóval
tettem kísérletet és az a parcella, amelyen a
mütrágya a sorokba szórattott, jóval magasabb
termést adott, mint az, ahol a mütrágya a szo-
kásos módon szórattott ki, így a sortrágyázással
a mütrágyának jobb kihasználása éretett el."

„Tettem azonban más mütrágyával is kísérle-
tet, miután a guanóval oly kedvező eredményeket
értem el és pedig kipróbáltam Thomas-salakt,
szuperfoszfátot, ammóniak-szuperfoszfátot, chili-
salétromot, kénsavas ammóniakot és kainitot.
Míg a Thomas-salak és szuperfoszfátnál a sor-
trágyázás után hátrányos tünetek nem mutat-
koztak és itt is a mütrágyának kihasználása
jobb volt, mint a szórt trágyázásnál, mégis a sós
mütrágyáknál észlelni lehetett, hogy a sorban
elvéve egy-egy szem nem kelt ki. Ennek oka,
amint a tüzetes vizsgálat kiderítette, az volt,
hogy az illető mag, illetve annak csirája egy
trágyaszemcsével jött érintkezésbe és annak
következtében elhalt; ez különösen a kainit,
chilisalétrom és kénsavas ammóniak után mutat-
kozott; mégis aratáskor a sortrágyázott ágyak
valamennyien — kivéve a kainit után — nagyobb
termést adtak, mint azok az ágyak, ahol a mü-
trágya szórva adatott. A gyakorlatban azonban
a sortrágya által a közel eső szemcse, vagy
tulságos sós oldatok által okozott kár kisebb
lesz, mert a mütrágya jobban keveredik a
talajjal. Mindenesetre a kísérletek kimutatták,
hogy a mütrágyának sorban való alkalmazásával a

*) Wochensblatt d. landw. Vereins in Bayern. 1911.
fordításban kiemelem a következőt:

mütrágyának nagyobb a kihasználása és nagyobb
termések éretnek el. A sortrágyázás, amint
kísérleteim határozottan kimutatták, figyelmet
érdemel, mert a mütrágyának nagyobb kihasz-
nálását és nagyobb termést lehetett vele elérni,
mint a mütrágyának szórva történt alkalmazá-
sával és ezáltal a mütrágyáért kiadott összegek
gyorsabban és jobban hozzák meg a kama-
tokat."

Az újabb külföldi tapasztalatok tehát szintén
a sortrágyázás mellett szólnak annál inkább,
mert olyan gyakorlati kísérlet, melynek ered-
ménye a szórt trágyázással szemben a sor-
trágyázás ellen szólna, még senkitől nem közöl-
tetett. Igaz, hogy fordultak elő esetek, hogy a
sortrágyázás hatástalan maradt, de ott a szórt
trágyázás sem hatott, de arra nem ismerek
esetét, hogy az okszerűen végzett sortrágyázás
hatástalan maradt volna, vagy káros hatással
járt volna ott, ahol a szórt trágyázás után meg-
volt a hatás, azaz a talaj, illetve a növény
reagált a mütrágyára.

K. H.

**A szuperfoszfát és Thomas-salak
összehasonlítása réten.**

Ismeretes dolog, hogy a foszforsavtrágyák
közül hazánkban legjobban elterjedt a szuper-
foszfát. Már sokkal kisebb fogyasztás alá esik a
Thomas-salak. Ez utóbbi trágyafeleséget különö-
sen a rétek trágyázására ajánlják, mivel a benne
levő foszforsav nehezebben jön oldásba és emiatt
hatása, ha nem is oly gyors, de hosszabb ideig
tart. A Thomas-salakra a szuperfoszfáthoz való
viszonyát a tapasztalatok szerint a következő
arány fejezi ki: 1:5:1, azaz a Thomas-salakból
a szuperfoszfát hatásának elérésére másfélszer
annyi mennyiség kell. Vannak azonban körülmé-
nyek, ahol ez az arány nagyobb, esetleg
kiseb is lehet.

1907. év őszén a komjáthi uradalom mü-
rétjén állított be az orsz. m. kir. növényterme-
lési kísérleti állomás egy mütrágyázási kísérletet
azon czélból, hogy a Thomas-salak fentemlített
gyakorlati használatáról szerzett tapasztalatokat

legalább egy adattal kibővitse. A komjáthi mü-
rét talaja tevéketlen agyag, amely áradásoknak
is ki van téve, annyira, hogy rendszerint min-
den év tavaszán viz alá kerül. A korai árviz
asztán a különben is lassan meginduló réti növény-
zetét fejlődésében annyira visszaveti, hogy azon
nemcsak a mütrágyázás, de a későbbi öntözés
jó hatása is rendszerint nem érvényesülhet
egészében.

A kísérlet tehát meglehetősen kedvezőtlen viszo-
nyok között hajtott végre.

A kísérlet tervezete a következő volt:

1. parcella 1600 □-öl 300 kg. Thomas-salak
2. " " " " 200 " szuperfoszfát
3. " " " " " " trágyázatlan

Tekintve azonban azt, hogy a csak egy soro-
zatban beállított kísérletek eredményét igen
könnyen befolyásolja az esetleges talajegyenet-
lenség, minden egyes parcella még két par-
cellával ellenőriztetett, azaz a kísérlet a fenti
tervezet szerint 3 sorozatban állítottott be. Ily
módon az egész kísérlet 9 parcellából állott.
A Thomas-salakt, illetve szuperfoszfátot kapott
parcellák az 1908. évi tavaszán kat. holdan-
kénti 50 kg. chilisalétromtrágyázásban is része-
sültek, hogy a foszforsav érvényesülésének esetleg
a nitrogén hiánya utját ne állja.

A kísérletet az uradalom három éven keresztül
figyelte meg és a terméssadatokról az állomást
minden évben értesítette. Az utolsó évben azon-
ban csak a szénatermés határozottott meg, mivel
a sarjatermést kaszálás után elvitte az árviz.

A kísérlet egyes parcellái évenként és össze-
sen az alanti táblázatban összefoglalt termés-
eket szolgáltatott kat. holdanként: (L. az alanti
táblázatot.)

Nézzük hogyan viselkedett a két foszforsav-
trágya az egyes éveken.

1908-ban a szuperfoszfát mind a három soro-
zatban jóval felülmulta a Thomas-salakt, amennyi-
ben első évi átlagtermése 2 q-val volt nagyobb,
mint a Thomas-salakra, habár a trágyázatlan-
hoz viszonyítva a Thomas-salak alkalmazása is
1.90 q szénaterméstöbbletet eredményezett.

1909-ben a szuperfoszfát és Thomas-salak

A parcz. száma	A trágyázás módja	1908			1909			1910			Három év összesen	Thomas-salak több mint trágyázatlan	Szuperfoszfát több mint trágyázatlan	Szuperfoszfát	
		szóna	sarju	összesen	szóna	sarju	összesen	szóna	sarju	összesen				+	-
1.	300 kg. Thomas-salak	1155	985	2140	1055	970	2025	1060	—	1060	5225	953	—	—	—
2.	200 kg. szuperfoszfát	1385	960	2345	1085	960	2045	1070	—	1070	5460	—	1190	235	—
3.	Trágyázatlan	1080	735	1815	860	715	1575	880	—	880	4270	—	—	—	—
4.	mint 1-ső	1180	795	1975	1140	970	2110	1110	—	1110	5195	970	—	—	125
5.	" 2-ik	1320	750	2080	1095	895	1990	1000	—	1000	5070	—	845	—	—
6.	" 3-ik	1230	630	1860	925	650	1575	790	—	790	4225	—	—	—	—
7.	" 1-ső	1460	880	2340	1350	1000	2350	1010	—	1010	5700	610	—	—	—
8.	" 2-ik	1680	960	2640	1380	1110	2490	1050	—	1050	6330	—	1290	680	—
9.	" 3-ik	1490	720	2210	1175	965	2080	800	—	800	5090	—	—	—	—
Átlag	300 kg. Thomas-salak	1265	886	2151	1181	980	2161	1060	—	1060	5402	876	—	—	—
	200 kg. szuperfoszfát	1461	890	2351	1186	988	2174	1040	—	1040	5565	—	1039	163	—
	Trágyázatlan	1266	695	1961	986	756	1742	823	—	823	4526	—	—	—	—

KEMNA szabadalmazott **FORRÓGŐZEKÉI**
SCHMIDT mérnökdoktor hírneves füstcső-tulhevitőjével
Mindен más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevitett
rendszerűt úgy teljesítőképesség, mint tartósság tekintetében
messze felülmulnak és lényegesen kevesebb szenet fogyasztanak.

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal és költségvetésekkel készséggel szolgál **KEMNA J.** BUDAPEST, VI., Váci-körut 51. szám.
Sürgőnyczím: KEMNA, BUDAPEST. Telefon 91—21.

hatása körülbelül egyenlő volt, mert hiszen a szuperfoszfát 6 kg.-mal nagyobb termése a csekély különbözet miatt számításba egyáltalában nem vehető.

Az 1910-ik esztendő hasonló eredményt mutat, mert itt meg a Thomas-salaknak csekély 20 kilogrammos terméstebblete lényegesnek éppen nem nevezhető. A háromévi összes termés szerint végeredményében a szuperfoszfát gyakorolt nagyobb hatást a rétre, amennyiben e trágyaféleség átlag 1039 kg.-mal emelte a rét egy katasztrális holdjának termését a Thomas-salak háromévi 876 kg. nagyobb termésével szemben. Mindkét trágyaféleség mind a három év alatt éreztette hatását, de míg utóhatásuk körülbelül egyenlő volt, addig a szuperfoszfát az első évben jóval nagyobb terméstebbletet adott, mint a Thomas-salak.

Ha már most a kísérlet pénzügyi oldalát akarjuk figyelembe venni, akkor a következő számítást kell megtennünk. Mennyibe került a két trágyaféleség által előidézett terméstebblet métermázsája, mert mindenestre az járt nagyobb jövedelemmel, amelyiknek az alkalmazásával olcsóbban tudunk előállítani 1 q szénát.

A 200 kg. szuperfoszfát a három év alatt 1039 q rétszénaterméstebbletet adott, a 300 kg. Thomas-salak pedig ugyancsak három év alatt 876 q-t.

Az 1 q réti széna előállítási árának kiszámításához a szuperfoszfát és Thomas-salak beszerzési árán kívül figyelembe kell vennünk az első évben mindkét parcellára felhasznált chilisalétrom árát is, habár a chilisalétrom csak az első évben gyakorolható hatást a rét termelésére, de mivel tényleg kiszóratott és mivel lehetséges, hogy a két foszforsavtrágya már az első évben csak azért szolgáltatott nagyobb termést, mert a velük beszórt parcellák chilisalétromot is kaptak, a chilisalétromra tett kiadás felszámítása indokoltnak látszik. Tehát a szuperfoszfátos parcellákon elért terméstebblet előállítási árát a 200 kg. 16%-os szuperfoszfát és az 50 kg. chilisalétrom beszerzési ára képezi, ami $16 \cdot 64 + 13 = 29 \cdot 64$ K.-t tesz ki. Azaz 1 q széna belekerült 285 K.-ba. A Thomas-salakos parcellákon elért terméstebblet előállítási árát a 300 kg. Thomas-salak és az 50 kg. chilisalétrom beszerzési ára képezi, ami $21 + 13 = 34$ K.-t tesz ki. Azaz 1 q szénaterméstebblet 388 K.-ba került. Amint látjuk tehát, mind a két trágyaféleség jövedelmező volt, mivel a réti széna métermázsája minden körülmények között megér legalább 4 K.-t, de a szuperfoszfát alkalmazása jóval előnyösebb volt a Thomas-salak használatánál.

Ha még egy másféle számítást végezzünk, akkor egész pontosan megállapíthatjuk, hogy a komjáthi műréten a szuperfoszfát hatása milyen arányban áll a Thomas-salak hatásához.

Kiindulási pontunk e számításnál az, hogy ha 200 kg. szuperfoszfát 1039 kg. szénaterméstebbletet szolgáltatott, 300 kg. Thomas-salak pedig 876 kg.-ot, akkor 100 kg. szuperfoszfát terméstebblete $\frac{1039}{2} = 519 \cdot 5$ kg., 100 kg. Thomas-salak terméstebblete pedig $\frac{876}{3} = 292$ kg. volt.

Ha már most a 100 kg. szuperfoszfát által elért terméstebbletet elosztjuk a 100 kg. Thomas-salak által előidézett terméstebblettel és az eredményt szorozzuk 100-al, megkapjuk, hogy hány kilogramm Thomas-salakra lett volna szükség ugyanazon terméstebblet elérésére: $519 \cdot 5 : 292 = 1 \cdot 96 \times 100 = 196$. Azaz 196 kg. szolgáltatott volna Komjáthon annyi szénaterméstebbletet, mint 100 kg. szuperfoszfát. Tehát a $1 \frac{1}{2}$ -szeres adag helyett kétszeres mennyiséget kellett volna használni,

vagyis a komjáthi tevéketlen talajon a szuperfoszfát úgy viszonylik a Thomas-salakhhoz, mint 1:1,96-hoz.

Ez az arány azonban nem általánosítható, amennyiben tevékenyebb talajon a Thomas-salak jobb hatást is fel tud mutatni, sőt homokon vagy tőzegen elérheti a szuperfoszfát hatását is.

Jancsó Béla.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovács Béla.

Apróságok az állattenyésztés köréből.

(Sertés- és sertéshusárak Németországban. — Zebroidák. — A magyar mezőgazdák szarvasmarhaiportja.)

Németországban a sertésenyésztés terén kétségtelenül tulprodukczió állott be, mert csak ezzel lehet megmagyarázni az élő és hizott sertés árának rohamos esését. Már hónapok óta folytonosan csökken az élő sertés ára s pl. folyó évi június 3-án 53 márkával jegyeztetett Berlinben, amelyből még 20% hozatik levonásba élő-súly és vágósúly közötti különbözetre, ami azt jelenti, hogy a német gazda 50 kg. élősertésnek nem kap többet 36—37 márkánál. Olyan alacsony ár ez, amely mellett nem lehet — belterjes viszonyok között — sertéseket haszonnal tenyészteni vagy hizlatni s amely árak, ha tartósak lesznek, okvetlenül maguk után kell hogy vonják az egész ország sertésállományának számcsökkenését.

És daczára annak, hogy az élő sertés ára folytonosan csökken, a sertéshus ára nincs csökkenőben, sőt a tulár jelentékenyen emelkedik. Berlinben pl. egy kilogramm sertéshus 1909-ben 12,3, 1910-ben 19,0, 1911-ben 33,5 pfennig volt dragább az élő sertés kilogrammonkénti áránál, mindenkor a január havi átlagot véve alapul. Egészen hasonló az eredmény más hónapokban s más városokban, ugyanarra, hogy a mészárosok a jelzett három év alatt megkétszerezték, sőt megháromszorozták azt a többletárt, amelyet az élő sertések árához viszonyítva a fogyasztó publikumtól beszédnek. A közvetítő kereskedelemnek tehát nemcsak nálunk vannak meg a tulkapásai, nemcsak nálunk aprózta krajeznagságúvá a pék a császársómlét emelkedő buzaárak mellett, hogy azután soha többé ne nagyítsa azt, bármily alacsonyra száll is a buza ára.

A német mészárosok ezzel szemben azzal védekeznek, hogy a rendkívül magas marhaárak miatt a marha- és borjúhúsul nagyon csekély többletárt tudnak elérni s így kell, hogy a sertéshusul kárpótolják magukat. Ez megengedhető s nagyon méltányos dolog volna, ha Németország sertéshusfogyasztása nem lenne ki többet az összes husfogyasztásnak például 60%-ánál, mint amennyit kitesz a borjúhús-fogyasztás. Tényleg azonban az összes husfogyasztásnak 60%-át teszi ki a sertéshus-fogyasztás s így a mészárosok egyedül a saját érdekeiket tartják szem előtt kárára a gazdáknak, kárára a fogyasztóknak, amikor ezen legnagyobb konzumon adóztatják meg duplán, meg triplán a fogyasztóközönseget, holott ha szerényebbek lennének, az olcsóbb árakkal a fogyasztó is jól járna s bizonyára még nagyobb mennyiségű sertéshust fogyasztana, ami egyrészt lehetővé tenné a jelenlegi túlnagy sertésállomány fenntartását, másrészt mérsékelné a jelenlegi túlmagas marhaárakat.

Sokfelé tettek kísérletet újabb időben a zebra és ló keresztezésével, állítólag hazánkban is Gombán,

de különösen Oroszországban, Falz-Feinban, Hamburgban, meg főleg Afrikában.

A ló és zebra közötti keresztezési termékeket zebroidáknak nevezik, amelyek — úgy látszik — minden tekintetben megfelelőbbek az öszvérnél, melynél nagyobbak, erősebbek, szebbek, könnyebben szelidíthetők, tanulékonyabbak s mindazon czélra felhasználhatók, amelyre a ló. Nincs azonban még eldöntve az eddigi kísérletekkel, hogy vajjon a zebroidák egymásközötti párzása termékenyülésre vezet-e vagy sem, mert igazán értékes a zebroidák csak akkor lennének, ha az egymásközötti párzás eredményes lenne. Nem látszik nagyfontosságúnak e kérdés ránk magyar gazdákra nézve, de annál nagyobb fontosságú különösen az afrikai gazdákra azért, mert az eddigi tapasztalatok szerint a zebroidák a tsetse légy csipését minden baj nélkül eltűrik, holott a lovak az ilyen légy csipésébe legtöbb esetben belepusztulnak, hasonlólag az öszvérek is.

Abránk közül a 187. ábra a falz-feini zebroidák apját mutatja be, a tőle származó zebroidák pedig a 188. ábrán láthatók. A 189. ábrán a Wulff ezirkusztulajdonos birtokában levő zebroidát tünteti fel.

Érdekes szarvasmarhaiportra készül a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete. Angliából származó a jövő hó folyamán néhány száz darab Dairy-Cow szarvasmarhát importálni, melyeket azután nyilvános árverésen fog gazdaközönsegünk rendelkezésére bocsátani.

A Dairy-Cow sokkalta igénytelenebb marha a hus shorthornnal s kiváló tejelőképesége miatt újabb időben nagyon terjedőben van ugy Angliában, mint különösen Hollandiában és Ostfrieslandban, ahová főleg bikák kerültek nagy számban kivitelre s használtattak fel az ottani piros-tarka tejelőfajták javítására.

Miként ide mellékeltem 190. ábrán is látható, a Dairy-Cow külsőleg is nagyon tetszetős, tulnyomólag piros színű állat, kicsiny, tetszetős fejjel, egyenes rövid nyakkal, széles szügy és dongás mellkassal s ennek megfelelő nagy tüdővel. S ez éppen a nagy előnye a lómarhákkal szemben, melyeknél a test mellőse része aránytalanul keskeny és gyenge, kicsiny tüdővel. S bár a Dairy-Cownak is kitűnően fejlődött tőgye van, mégis fara és testének hátsó része teljesen arányos fejlődést mutat a test mellőse részével. Edzetségét, aránylag kevés igényességét Angliában a legkiválóbbnak tartják s így feltehető, hogy nem túlságosan mostoha viszonyok között nálunk is meg fogja állani helyét. Nagy tejelőképeségét jól fejlődött tőgyéről is lehet olvasni s bizony lehet arra számítani, hogy megfelelő tartás és ápolás mellett hazánkban is megadja a 3000—4000 liter istálló átlagot.

Angliában e tehének ára körülbelül 30 font sterlingre, vagyis körülbelül 720 koronára rug ezidőszerint s így Budapesten sem igen fog darabja 800 koronánál többbe kerülni, csak annyiba tehát mint egy jól tejelő szimmentháli vagy bonyhádi tehéné.

Erdekel nézünk ez import s a Dairy-Cow magyarországi szereplése elé. Kovács Béla.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Hutya Ferencz dr.

A száj- és körömfájás orvoslása a gyakorlatban.

Nem ok nélkül vetik szemére a magyar gazdának a nemtörődömséget, melylyel saját érdekei ellen szokott véteni és ősi szokás szerint

Gazdasági
Vizvezetéseket, szivattyukat
készít és szállít modern kivitelben

**MŰSZAKI ÉS GÉP-
IPARI RÉSZV.-TÁRS.**

BUDAPEST, V.,

ALKOTMÁNY-UTCZA 25.

a maga
jedését ne
hanem a
gyors lefo

Pedig
tőle. És
nyugati re
gyógyító
korlati g
részt a
sabb lefo
részt m
nagyobb
különösen
hetetlen

Ezeket
gyógyszer
mal röv
ezáltal is
küzdelem
A legf
tandó ta
fájásnál a
gyógyszer

188. ábr

Sopron
gazdák m
el, hogy
szer lang
szernél va
nyálkahár
hatására

Vannak
gyógyszer
ban levő
mintegy
leggyorsab
mazhatun

Mielőtt
nék, a fe
szerű ker
szóval me
csak kisg
gazdák is
szoktak e
tőzésnél e

A leg
ugyanis, h
sénél azo
a legbeteg
zük még

Hiszen
szabály,
czíaju bal
támadják
mint a k
kárára es
aki a bet
legenyéhl
legkönnyel
nyálát has

Csakis
jük tehát
egész sza
egymástól
betegséget
suvá is te

1-İK ÉVFOLYAM.

szágban, Falz-Feinban, Afr. sában.

keresztelési termékeket melyek — úgy látszik — felelőbbek az öszvérnél, sebbek, szebbek, könnyű-anulékonyabbak s mind-átók, amelyre a ló. Nincs az eddigi kísérletekkel, egymásközötti párzása vagy sem, mert igazán csak akkor lennének, ha eredményes lenne. Nem k e kérdés ránk magyar al nagyobb fontosságú zádakra azért, mert az rint a zebroidák a tsetse j nélkül eltűrik, holott sipésébe legtöbb esetben ag az öszvérek is.

bra a falz-feini zebroidák ble származó zebroidák atók. A 189. ábránk a birtokában levő zebroi-

amportra készül a Ma-keze. Angliából szánmán néhány száz darab t importálni, melyeket sen fog gazdaközönsésátani.

igénytelenebb marha a o tejelőképesége miatt jedőben van ugy Angliálandiában és Ostfriesák kerültek nagy számttak fel az ottani piroára.

190. ábránkon is látleg is nagyon tetszezinü állat, kicsiny, tetd nyakkal, széles szügy ennek megfelelő nagy a nagy előnye a lépelyeknél a test mellső ny és gyenge, kicsiny y-Cownak is kitünően égis fara és testének nyos fejlődést mutat a ettségét, aránylag kevés legkiválóbbnak tartják m tulságosan mostoha k is meg fogja állani ességét jól fejlődött eni s bizton lehet arra o tartás és ápolás melja a 3000—4000 liter

ára körülbelül 30 font elül 720 koronára rug epesten sem igen fog l többé kerülni, csak l jól tejelő szimmenthali

import s a Dairy-Cow ele. Kovácsy Béla.

SZÉSGÜGY.

ra Ferencz dr.

nfájás orvoslása rlatban.

s szemére a magyar uséget, melylyel saját eni és ősi szokás szerint

SZAKI ÉS GÉP-

ARI RÉSZV.-TÁRS.

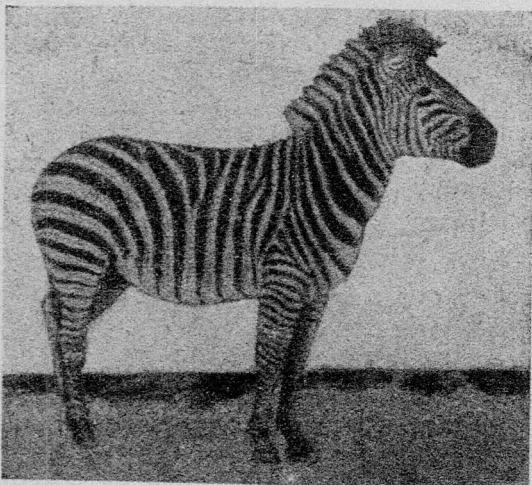
BUDAPEST, V., KÖTMÁNY-UTCA 25.

a maga kárán tanul. A száj- és körömfájás terjedését nemcsak megakadályoznunk nem sikerült, hanem a rendszertelen kezeléssel még különben gyors lefolyását is meghosszabbítottuk.

Pedig mindnyájan szeretnénk már szabadulni tőle. És a gyakorlatban, különösen az ország nyugati részén ismeretesek is némely gyógyító módok és egyszerű gyakorlati gyógyszerek, melyekkel egyrészt a betegség enyhébb és gyorsabb lefolyását segíthetjük elő, másrészt megvédhetjük állatainkat a nagyobbfoku leromlástól is, mely különösen hizóistállóknban elviselhetetlen kárt szokott okozni.

Ezeket a gyakorlati fogásokat és gyógyszereket óhajtom gazdatársaimmal röviden megismertetni, hogy ezáltal is segítségükre lehessenek a betegség elleni küzdelemben.

A legfontosabb és leginkább szem előtt tartandó tapasztalatok szerint a száj- és körömfájásnál a nagyon radikális, erősen maró hatású gyógyszerek alkalmazása mellőzendő.

188. ábra. Zebra csődörtől a Falz-Feini ménésben.

Sopron vármegye némely részén egyszerű kisczardák már azáltal is szép eredményeket érnek el, hogy a beteg állatok száját naponként kétszer langyos tejsavóval mossák. Ezen egyszerű szernél valószínűleg a tejsav van a megtámadott nyálkahártyákra eléggé jó gyógyító hatással.

Vannak azonban egyéb gyakorlati gyógyszerek, melyeket a használatban levő orvosszerekkel kiegészítve, mintegy megjavítva, a legjobb és leggyorsabb hatású szereként alkalmazhatunk.

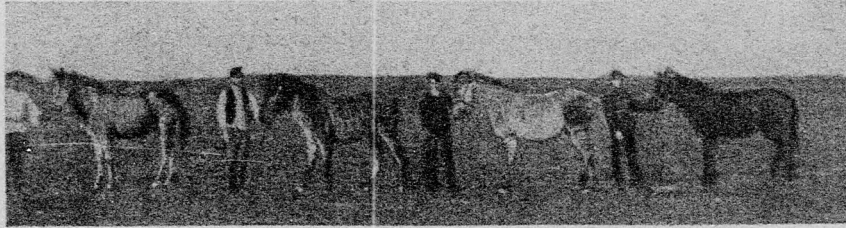
Mielőtt azonban a kezeléstről szólnék, a fertőző oltás helyes és okszerű keresztülviteléről kell néhány szóval megemlékezni, mert nemcsak kisczardák, de még okleveles gazdák is helyrehozhatatlan hibákat szoktak ezen oltásnál, illetőleg fertőzésnél elkövetni.

A legnagyobb hibának tartom ugyanis, ha a betegség első kitérésénél azonnal — szokás szerint — a legbetegebb állat nyálával fertőzzük meg egészséges állatainkat.

Hiszzen egyszerű, könnyen érthető szabály, hogy az erősebb virulenciájú baktériumok sokkal erősebben támadják meg a nyálkahártyákat, mint a kevésbé virulensek. Saját kárára cselekszik tehát az a gazda, aki a betegség kitérésakor nem a legenyhébben megtámadott, vagyis a legkönnyebben megbetegedett állat nyálát használja fertőző oltásra.

Csakis ennek szem előtt tartásával végezhetjük tehát a fertőzést okszerűen. Természetesen egész szarvasmarhaállományunkat beoltva, mely egymástól szigorúan el nem különíthető. Így a betegséget enyhébbé s ezáltal gyorsabb lefolyásúvá is tehetjük.

A gyakorlati és népies gyógyszerek közül az említett savon kívül a leggyorsabb hatású szerek egyike a fagyalevél, timsó és vasgálicz főzete, oly módon készítve, hogy állatlétszámunknak megfelelően bizonyos mennyiségű ecetes vízben (3/4 rész víz, 1/4 rész ecet arányában)

187. ábra. A Falz-Feini zebroidák.

fagyallevelet főzünk, melyhez forrás után 2% (zöld) vasgáliczt és 2% timsót adunk.

Ezen gyógyszert naponként egyszer szájomosásra, esetleg körömosásra is alkalmazzuk. A tapasztalat szerint már 6—7 nap mulva sikerrel gyógyítja ezen betegséget.

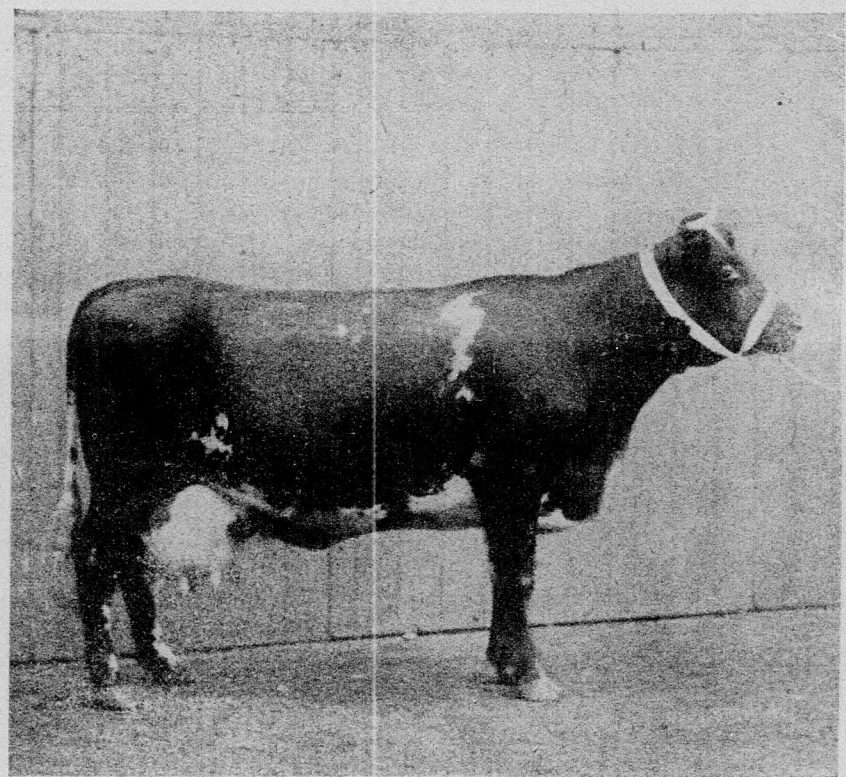
A fagyallevelet az erdőn és a drogériában szerezhethetjük be.

Ha mégis a fagyalevél beszerzése lehetetlenné válnék, alkalmazzuk e szert a következő összeállításban: 2% vasgálicz, 3% timsó feloldva forralt vízben 1/4 résznyi ecet, hozzáadása után s használjuk naponként felváltva az említett jó hatású langyos savóval együtt.

A száj és a körömök mosására, különösen ez utóbbira, alkalmas még a következő szer: kékes fehérgálicz 10—10 gr., ólomecet 20 gr., közönséges ecet 150 gr. feloldva 1 liter vízben, Vagy purotannin 1000-re 0.5% arányában.

Némely erősebben megbetegedett állaton gyakran még egyéb körömbaj is felléphet, mely a köröm lehullását vonhatja maga után. Ilyen súlyosabb fertőzésnél használjuk a köröm bekenésére a tejszint (tejfölt) 3—5% rézgáliczzal és kevés timsóval keverve.

A száj- és körömfájásban beteg tehén teje a gyöngye szopós borjút is erősen megfertőzi, ami a borju elhullását vonja maga után. Ennek megelőzésére, ha tehenészetünk a mesterséges borjuitásra még nincsen berendezve, iparkodjunk az egyszerű és könnyen tisztítható uszó-

190. ábra. Dairy-Cow tehén.

fedeles borjuitatókat beszerezni, hogy szükség esetén forralt tejjel, esetleg valamely elkülönített tehénistállóból nyert egészséges tejjel táplálhassuk a borjukat.

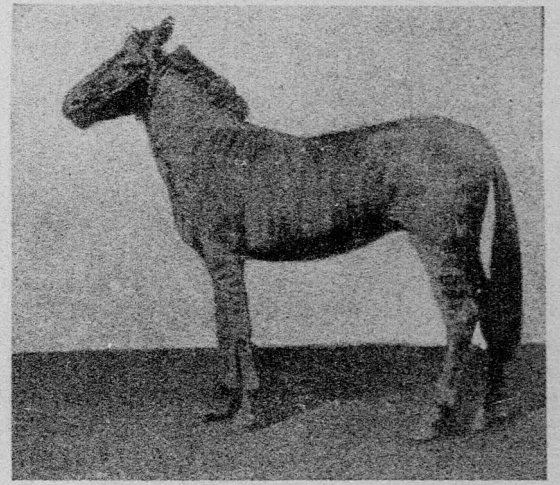
Legérzékenyebb csapás a gazdára, ha a száj- és körömfájás a hizóistállóban támadja meg a

félig vagy már teljesen kihizlalt állatokat. Ilyenkor a hizott állat a betegségben ismét leromlik és a hizalásra fordított költség teljesen veszendőbe megy.

Ennek a megakadályozására ajánlhatok gazdatársaimnak egy eléggé sikeres takarmányozást, melylyel az erős lesóványodást jó részben megátolhatjuk.

A száj- és körömfájásban levő állat ugyanis a kemény, vagy szurós takarmányt, mely a beteg nyálkahártyát nyomja, nem bírja a szájába venni vagy lenyelni. Ha azonban a takarmányrét puhára megfőzzük, apróra megvágjuk, puha szénapolyával vagy forró vízzel áztatott szénaszecskával keverjük s reászórjuk a megállapított mennyiségű darát, ezt tapasztalat szerint a beteg állat minden egyéb takarmánynál szivesebben eszi, különösen ha a keveréket nem kihülve takarmányozzuk.

Nagyobb hizóistállóknban elegendő mennyiségű répa megfőzése sokszor kivihetetlen. Ez esetben

189. ábra. Zebra csődörtől és ló kanczától származó zebroida. Tulajdonos: Wulff czirkuszigazgató.

ajánlom a czukorgyári melász takarmányozását a főtt répa helyettesítésére. A takarmány gondos összekeverésére azonban különösen ügyelnünk kell.

Fertőtlenítésre legcélszerűbb a szagtalan fertőtlenítő szereket alkalmazni. Ezek között legolcsóbb a közönséges mésztej, melyhez néhány százalék klórmeszet is keverhetünk.

Eppen ilyen megfelelő a nyers liziform is, mely szintén olcsó fertőtlenítő szer s az olajjal festett jászlakra és falakra még alkalmasabb, mint a mésztej, mert szintelen.

A száj- és körömfájás orvoslásánál tehát a rendszeres állatorvosi kezelés mellett még rendelkezésünkre állanak azon egyszerű, a gyakorlatban bevált gyógyszerek is, melyekkel sikerrel küzdhetünk a betegség ellen, de csakis rendszeres és kitartó eljárással. Pálffy István.

TALAJJAVÍTÁS.

Szikések javítása tórendszerrel.

Alföldi szikések javításánál ma három irányzat van: u. m. szikések javítása rétöntözéssel, legelőöntözéssel és halastórendszerrel. Ezen három javítási mód közül a rétöntözésre vonatkozólag rendelkezünk legtöbb adattal, míg ellenben a legelőöntözésről és a halastórendszerrel alig van némi adatunk. Közleményemben a törökkanizsai uradalomban szikésen létesített halastógazdaságot óhajtom ismertetni. Teszem ezt annyival is inkább, mert Niesz intéző volt szives a törökkanizsai tógazdaságra vonatkozó adatokat ren-

delkezésemre bocsátani, amiért e helyen is köszönetet mondok.

A törökkanizsai uradalomban az első halastavat sziken 1903-ban állították fel, ezen tó 6 kat. hold területű. Ezen terület egyfolytában 5 évig halastónak használtatott s csak a teljes elgazosodás után fogták eke alá. A területet 1908 tavaszán meglehetősen későn lehetett csak felszántani, amiért is bizony nem a legjobb talajmunka után ezukorrépával vetették be. A halastó területén Niesz intéző adatai szerint kat. holdanként 120 q lefejezett ezukorrépa termett. Mindenesetre jelentékeny terméseredménynek mondható ez, ha meggondoljuk, hogy 5 évvel ezelőtt ezen a területen csak gyenge és rövid életű sziklegelő volt, melyen buzát nem lehetett volna termesztetni.

Az 1908. év őszén buzával vetették be a területet, amely kat. holdanként 10 q jó minőségű termést adott. Ezen két termésadat tehát igazolja a talaj javulását.

Ami most már a halastó jövedelmezőségét illeti, arra vonatkozólag álljanak itt a következő, Niesz intézőtől kapott adatok. Pontytenyésztés esetén egy kat. holdra esik 126 kg. halhús-zaporulat, amely zaporulat 11 K. kat. holdankénti etetési költséggel 185 kg.-ra emelhető föl. A halhús métermázsáját 130 K.-ért adták el.

Ami most már a költségeket illeti, azok a következőkben állapíthatók meg. Elsősorban is a tőltéseinek építése nagyon függő a terület fekvésétől. Innen van az, hogy míg az említett tónál 1 kat. hold berendezése körülbelül 100 K.-ba került, addig ugyanitt egy másik tónál kat. holdanként 200 korona építési költséget találunk. Hogy az építési költség ily minimálisnak mondható, az onnan ered, hogy a tavakban átlag 60 cm. magas vizet tartanak, ami nem igényel tulerős tölteseket. De másrészt volt alkalmam ugyanitt látni olyan halastavat is, amelynél aránylag a tó nagyságához képest a töltes hossza nagyon rövid, vagyis a tó nincs szorosan határolva. A berendezési költségek megítélésénél azonban számításba kell venni a tavak vízzel való ellátását is, amire a jelen esetben az uradalom artézi kutjainak fölös vizét használják föl, amiért is a vízhasználat pontos értéke ezen esetben nem állapítható meg.

Hogy azonban ebben az irányban is némi tájékoztatást nyerjünk, egy következő tó berendezését említem föl. Az újabb 13 kat. hold nagyságú tó vízzel való ellátására külön furattak artézi kutat. A kut furása 2200 koronába került, mely összeghez mindenféle előre nem látott kisebb kiadások fedezésére még 189 korona kellett. A tónál fölmerült földmunka, t. i. medence és vízlevezetés pedig 211 koronát emésztett fel. Ezen adatok alapján tehát a tó építése és vízzel való ellátása summa-summárum 2600 koronát tett ki, vagyis a tó kat. holdankénti építési és vízzel való ellátási költségei 200 koronát tesznek ki, amely a fenti adatok szerint ad kat. holdanként nyersen 185 kg. halhústermést 2405 korona értékben. Természetesen ez a jövedelem csak mint nyers jövedelem szerepelhet, mert fel kell még számítani a gondozás és őrzítés költségeit is. Niesz intéző erre vonatkozólag a következő adatokat bocsátotta rendelkezésemre. Bármilyen tó benépesítésénél vegyünk föl 1 kat. holdra 60 darab 2 éves pontyot, darabonként 450 gr. súlyival, ami kitesz kat. holdanként 27 kg. halhúst. A beeresztés idejében ezen halhús kg.-ját

90 fillérbe véve fel, értéke 243 korona. A lehalászás alkalmával azonban ezen 27 kg. halhús nem 90 fillért, hanem 130 fillért ér s így értéke már többé nem 243, hanem 351 korona. Ezen értékszáporulat éppen elégséges arra, hogy vele az őrzítés költségeit fedezzük. Különben maga Niesz intéző is megjegyzi adatainál, hogy mindenütt halhúszaporulatról beszél, amelyet költség már többé nem terhel, mert a lehalászás rendszeren a vevő dolga.

Ezek képezik tehát a törökkanizsai halgazdaság főbb nyers adatait. E helyen azonban egy új kísérletről is meg kell emlékezni. Niesz intéző ugyanis a tógazdaságot oly módon változtatta, hogy a terület az év első részében mezőgazdasági művelés alatt álljon, a második részében pedig mint nyújtó tó szerepeljen. Az erre a kísérletre vonatkozó adatok a következők.

Ugyanazon területre, mely 1909 tavaszán 10 q buzatermést adott, az aratás után vizet engedtek s ebbe kerültek a halak nyújtásra, növelésre. A lehalászás után azt találták, hogy júliustól októberig még mindig adott a terület 78 kg. pontyhúszaporulatot kat. holdanként. Itt tehát nemcsak az a lényeges, hogy a területről a buzatermés után még halhúszaporulat is volt levehető, hanem igenis az, hogy a terület kilugzása a mezőgazdasági művelés után tovább folyt.

A halastórendszer jövedelmezőségének kimutatása azonban nem elégséges ahhoz, hogy most már ezen a példán indulva minden rossz területet halastórendszerrel javítsunk addig, amíg azt gazdasági művelés alá nem lehet fogni. A tórendszer czélja az, hogy a nehezen javítható sós talajokat a tórendszerrel a sótól megszabadítsuk.

Lássuk tehát mennyire ment végbe ez a folyamat a törökkanizsai halastónál. Sajnos, a kezdet kezdetén pontos sómeghatározásokkal nem győződhettünk meg arról, hogy a terület eredeti állapotban mennyi sót tartalmazott. 1908 nyarán, mikor a terület répával volt bevetve, végeztem ott néhány tájékoztató sómeghatározást s ugyanakkor a még művelés alá nem vett hasonló sziken is vettem talajmintát. A talajminták vizsgálati eredménye a következő volt:

A minta helye	Ö s s z e s s ó					
	0-30	30-60	60-90	90-120	120-150	150-200
	c e z e n t i m é t e r					
Magasan fekvő rész, ahol a répa gyenge...	0.05-0.1	0.15-0.2	0.15-0.2	0.1	0.05-0.1	0.03
Mélyebben fekvő rész, a répa szép	0.05-0.1	0.1-0.15	0.1	0.1	—	—
A legmélyebben fekvő rész, a répa nagyon szép	0.05-0.1	0.1-0.15	0.1-0.15	0.1	0.05-0.1	0.05
<i>A halastávon kívüli részek.</i>						
Jobb minőségű füvel gyéren borított hely	0.05-0.1	0.15-0.2	0.15	0.05-0.1	0.05-0.1	0.05
Kopasz folt	0.2	0.2	0.2	0.1	0.05	0.03-0.05

Hogy a kilugzás mértékéről némi képet nyerjünk, tételezzük fel azt, hogy a terület sótartalma ugyanolyan volt, mint a még művelés alá nem fogott külső területeké. Ha ezt a feltevést elfogadjuk, úgy a közölt táblázatból kitűnik, hogy az eredeti terület sem túlszikes s mégis már az a kis kilugzás is, ami itt észlelhető, elégséges

volt arra, hogy a területen eredményes termelést lehessen folytatni. Igaz, hogy sem a répa, sem pedig a buza nem lehet pontos fokmérője a kilugzódásnak, mert úgy a buza, de különösen a répa alacsonyabb sótartalom mellett máshol is megterem. A kilugzás mértéke egyenes arányban áll a borító vízréteg magasságával. Hogy ez tényleg így van, az legjobban kitűnik az egyes furások vizsgálatából. A minta vételénél ugyanis egyrészt a répa minősége, másrészt pedig a vízréteg magassága szerint igazodtam. Az első furásnál, ahol átlag mintegy 10 cm. magas vízréteg volt csak, összehasonlítva a tőle mintegy 2-3 m. távolban a tó területén kívül vett mintával, amely gyengén gyepes terület volt, kilugzás egyáltalában nem észlelhető. A tőfenéken végzett 2. és 3. furásnak megfelelő külső furás a kopasz folt, amely 0.2% összes sót tartalmaz. A kilugzás ezen utóbbi két helyen még a harmadik rétegben is észlelhető, amennyiben a megfelelő külső területnél a 0-90 cm. mélységig 0.2% összes só van. A sótartalom és a vízréteg ily módon való változása tehát arra enged következtetni, hogy hasonló esetekben 60 cm.-nél kisebb vízréteggel kellő eredmény nem érhető el.

De ugyancsak ez a kísérlet szól amellett is, hogy mennyire szükséges gondoskodni arról, hogy a kilugzó vizet el is vezessük. Ezen területnél már 90 cm.-nél laza homokos, márgás réteg van, amely a vizet eléggé jól vezeti, tehát ha nem is tökéletes, de némi víz elvezetése biztosítva van.

Floderer Sándor.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Sporzon Pál.

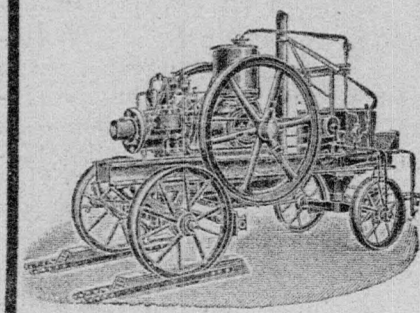
A Sack- és a Jurenák-eké Campbell szolgálatában.

Az újabb időben szakadatlanul homloktérben álló ama törekvése a gyárosoknak, a meglévő talajművelő eszközök mellett is egy minden irányban megfelelő és új gőz- vagy más jobb ekét előállítani, legjobban bizonyítja, hogy az új probléma megoldása milyen nehéz és ebből azt is látjuk, hogy főleg a „Campbell“-féle talaj-

művelési rendszernek erős előtérbenyomulása mellett is igazán megfelelő és teljesen bevált ekénk nincsen.

A „Sack“-ekéknek megjelenése ezelőtt mintegy 35 évvel fordulópontot képezett a talajművelési eszközök terén.

Mint „Cäsar“, úgy hódított a Sack-eké és ter-

Uradaimnak a „Rekord“ nyersolajcséplőkészlet a legmegfelelőbb!

Máv. gépgyári golyós csapágyas cséplőgépekkel!

Üzeme legolcsóbb! Gépszertartás felesleges! Tűzveszély kizárva!

Régi cséplőkészleteket cserébe veszünk.

Motorárjegyzékünket ingyen és bérmentve küldjük!

FEHÉR MIKLÓS gépgyár részv.-társ. Budapest, V., Váczi-ut 80.

területen eredményes termet. Igaz, hogy sem a répa, sem lehet pontos fokmérője, mert úgy a buza, de különösen a sótartalom mellett máshol a gazdasági mértéke egyenes arányban, sőt még magasabb. Hogy az legjobban kitűnik az egyes minták. A minta vételénél ugyanis a minősége, másrészt pedig a szerinti igazodtam. Az első mintegy 10 cm. magas vizet hasonlítva a tőle mintegy a tő területén kívül vett minden gyepez terület volt, különösen észlelhető. A tőfenéken végig megfelelő külső furás a 0-2% összes sót tartalmaz. A többi két helyen még a harszás észlelhető, amennyiben a területnél a 0-90 cm. mélység van. A sótartalom és a víz-változása tehát arra enged hasonlóságot, hogy 60 cm.-nél az eredmény nem érhető el. A kísérlet szőlő mellett is, a szükséges gondoskodni arról, hogy az is vezessük. Ezen területnél laza homokos, márgás talaj elég jól vezet, tehát ha a némi víz elvezetése biztosított. Floderer Sándor.

IGAZI GÉPÉSZET.

Szerző: Sporzon Pál.

és a Jurenák-ekék szolgálatában.

szakadatlanul homloktérben a gyárosoknak, a meglévő ökrök mellett is egy minden új gőz- vagy más jobb géppel bizonyítja, hogy az új gépek milyen nehéz és ebből azt a „Campbell”-féle talaj-

m e t e r		
90-120	120-150	150-200
0.1	0.05-0.1	0.03
0.1	—	—
0.1	0.05-0.1	0.05
0.05-0.1	0.05-0.1	0.05
0.1	0.05	0.03-0.05

erkek erős előtérbenyomulása megfelelő és teljesen bevált

nek megjelenése ezelőtt mintegy pontot képezett a talajmivelési

egy hódított a Sack-ekék és ter-

legmegfelelőbb!
plógépekkel!
veszély kizárva!

et ingyen és bérmentve küldjük
est, V., Váczi-ut 80.

mészeten, rohamosan terjedt. Aki nem Sack-ekével szántott, azt gazdaságba sem vették. Így lett divattá a Sack-ekék.

Az 1877. évben S.-A.-Ujhelyen a gazdasági egyesület által rendezett nagy-szabású kiállításon az állatdíjazások céljaira szintén Sack-ekék szereztünk be. Magam is vásároltam ilyen új Sack-ekék. Azelőtt „Vidats”-ekével szántottam és éppen a szerencsi cukorgyár felállítására kényszerítette a gazdákat a lehető legjobb ekék beszerzésére.

Abban az időben én két ökrrel 9 hüvelyknyire szántottam általában és napokhosszant. Előtanul is van még rá, aki ezekkel kezében győződött meg ezen mélységről.

A Sack-ekék megvételéhez nagy reményeket kötöttem én is, azonban hamar kiábrándultam.

A Vidats-ekék után befogattam ugyanazon két ökröt az új Sack-ekékébe és ugyanolyan mélységre, azaz 9 hüvelyknyire állítottam be. Az első eredmény az volt, hogy míg a Vidats-ekékkel egész nap vigan szántottunk 9 hüvelyknyire, a Sack-ekékét ugyanazon két ökrrel már csak görnyedve húzta és egy-kettőt fordulva, kifogattam az ökröket. Megpróbáltam 3 jó lóval a szántást, de biz az is nehezen ment.

Ma már általában a Sack-ekékkel négyesben szántanak.

A szántás minőségét sem találtam tetemesen jobbnak a Sack-ekékénél, mint az én Vidats-ekékimmél.

En tehát a magam gazdaságában megmaradtam a répamivelés és a mély őszi szántásnál és a Vidats-ekékénél. Azóta — sajnos — már 35 év mulott el. És hol állunk ma. Még ma is ugyanazon Sack-ekék áll a homloktérben.

Másrészt a Campbell szerinti talajmivelés napjainkban szintén korszakalkotóan lép mindjobban előtérbe.

Minden reményünk a Kőszeghy-féle motor-ekékben volt. Mezőhegyesen — és tavaly őszzel Hatvanban — azonban nem elégitette ki a hozzáfűzött reményeket. A szerkezet javítása így még folyamatban van. A gézekék használata mégis egyre terjed. De ezzel nem halad egyenlően a talajmivelés javulása, sőt sok helyen a gézekék után visszaesés mutatkozik az első időben.

Mindaz a nagyobb gazdaságokra szól első sorban. De a kisebb és középgazdaságoknak sincsen ma jobb ekéje a Sack-ekékénél, amely pedig hogy minden várakozást, óriási elterjedtsége mellett, sem elégitett ki, az nyilvánvaló a jobb utáni folytonos kutatások nyomán.

Igy jutott végre egy régi gondolkodó gazda azon eredményekre, amelyek a Jurenák-ekékében összpontosítva vannak.

Számtalan helyen és igen sok kiváló uradalomban próbálták már ki ezen Jurenák-ekékét és a dieséret — uni sono — a Sack-ekék fölé helyezte ezen több irányban javított ekét.

Nem a Jurenák-ekék diesérete vezet e cikk megírásánál, hanem Fechtig Imre bárónak a „Köztelek” 1911 május 20-án megjelent cikke, amelyben 1909/10. évi Campbell szerinti igen érdekes kísérleteiről számol be.

Ezen jelentésből világosan kitűnik, hogy a múlt években a tengeriföldek, bárha nyáron a

Campbell rendszere szerint porhanyóan voltak is tartva, öszre az abnormális szárazságok miatt annyira kiszáradtak, hogy a tárcsás sodró sem volt képes a talajt kellően megporhanyítani, úgy hogy ezen tengeriföldet megszántani nem lehetett, mert nyilvánvaló volt, hogyha úgy gondolkodom, Sack- vagy gözekével fel is szaggathatták volna mind, a rendkívüli hantok miatt elvetni nem lehetett s csakis csakánnyal kellett a nagy hantokat az említett területen elaprózni és így is a 1380 kg.-mal szemben csupán 5 q buzát kaptak.*)

Hogy a jó eke mit ér, itten ezekben világosan láthatjuk. A jó eke alatt itt azt értem, amelyik a 2-3 hüvelykre megtárcsázott, azaz megporhanyított talajt nem nagy hantokban hasogatja fel, hanem apróra és megfelelően szántja fel.

Ilyennek láttam a Jurenák-ekék elsőben Desselwffy Emil gróf ujszászi gazdaságában 1908 márczius 21-én, ahol Kodolányi Antal, Kühne Ede stb. voltak jelen s több más heiyen. Hogy erre a Jurenák-ekék egyedül képes, azt tisztán a rajta keresztülvitt többféle igen előnyös javításoknak köszönheti. Már eddig is nagy kár, hogy ezen páratlan eke jobban el nem terjedt és külön még nem gyártják. Ez azonban a gyárakon mulott s azon, hogy igen nagy mennyiség ócska szerkezetű eke várt eladásra. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület 1910 november 16-án Medgyesegyházán ekeversenyt rendezett, amelyen a Jurenák-ekék kétesoroszlás, csuklós gerendélyű, Bóni talpigára szerelt, menetközben könnyen szabályozható eke, a kötött, fekete, félig kiszáradt talajon 12 hüvelyk szélességben, 9-10 hüvelyk mélyen a lehető legtükételesebb munkát végezte. Az eke vezetést egyáltalában nem igényelt.

Vonóerőt tetemesen kevesebbet igényelt, mint a többi versenyző eke. A barázda feneké ezen 12 hüvelyk szélesség mellett is teljesen tiszta, amiért a vonóállatoknak benne való járását megkönnyítette.

A barázda széle tisztán maradt s minden rögzítéstől ment volt. Lejebb és feljebb rapid egyszerre állítható és ezen beállításában egy kulcsal elzárható, úgy hogy a béres vele állandóan a beállítás szerint kénytelen szántani. Taligaszervezete fenomenális.

Ezen javítások által a Sack-rendszerű eke munkaképessége, minősége és főképpen az, hogy így már bármilyen talajba behatolhat, teljesen indokolt arra, hogy a gazda ezeket javára fordítsa.

Ilyen bizonylatot állított ki az Aradmegyei Gazdasági Egyesület Vásárhelyi József igazgató-sági elnök stb. aláírásával.

En tehát ezen a kemény talajba való behatolását ezen Jurenák-ekékének első sorban csuklós gerendélyének, fenomenális taligályaának és ezek mellett legfőképpen kettős csoroszlájának tulajdonítom, amely kettős csoroszlája, még a 12 hüvelyk szélesen levágtott földsvót is nemcsak kettéhasítja, hanem ezen

*) Milyen jó lett volna ide az a sokat csufolt Kőszegi-gép!

kettéhasítás által olyan porhanyó törést ad a leszelt földrétegnek, hogy a hant megomolva borul be a barázdába.

A szántás ezen minőségbeli különbözősége Gödöllőn a múlt hetekben megtartott ekepró-bánál tünt ki a legjellemzőbben, amikor a Jurenák és a Sack-ekék, egymásmelletti parcellákban dolgozott két eke szántását megboronálták, amikor a Jurenák-ekék utáni szántás sokkal simább, kisebb rögű felületet adott, mint a Sack-ekék utáni szántás.

A Békésmegyei Gazd. Egyesület 1910 szept. 18-án próbálta ki a Jurenák által átalakított Wenckheim gróf esorvási uradalmából nyert Sack-ekékét, amely szerintük a gazdának igen nagy előnyére válik a gyorsabb, több és tökéletesebb munkája által.

Gödöllőn a két ekét, egyszerre állították be és a Jurenák-ekék eke mintegy 1/3 rész idővel hamarabb szántotta ki parcelláját, mint a Sack-ekék, a jobb munka mellett.

Csorváson 1910 novemberben a Jurenák-ekék 1800 □-öt 9 óra alatt, míg ugyanazt az eredeti Schuttleworth-ekék 14 óra alatt szántotta ki. A szántás minősége is jobb volt a Jurenák-ekékével.

Koppély Géza Hatvanban szintén kipróbálta a Jurenák-ekékét, ahol az igen kötött és nehéz munkálattal talajban igen jó munkát végzett, kevés olyan kemény, szurkos és erős kötöttségű föld van, mint a hatvani.

Rózsa Imre martfűi birtokos legutóbb május 5-én kelt levelében azt írja, hogy az átalakított Sack-ekék pompásan dolgoznak. Ezen átalakítást Jurenák utasítása szerint az uradalmi kovács 5 óra alatt elvégezte. Az új eke járása egészen biztos, vezetésre nincsen szükség, amiért a béres minden figyelmét az ökrök arányos menésére fordíthatja. Az eke nagyon jól fordít. A két csoroszlája a földet összeapritja, nincsen hasáb. Az átalakított eke könnyebben jár s többet szánt meg, mint az át nem alakított ugyanazon Sack-ekék eke. Nagy előnye, hogy a lejjebb vagy feljebb vételt az alkalmazott csavar fordítása által eszközölheti, anélkül, hogy az ekével meg kellene állani.

Mindzeknél fogva melegen ajánlja minden Sack-ekék tulajdonosának ekékének átalakítását.

Mindazon uradalmak, amelyek eddig magán-úton tudomást szereztek a Sack-ekék átalakításának ezen végtelen előnyeiről, sorban alkittatják át a régi ekéiket, főleg Békésben és Jász-Nagykun-Szolnok megyében. Az átalakításért 10 korona szabadalmi díj jár Jurenáknak s az anyag alig kerül 4 koronába, amivel azután az eredetnél tetemesen jobb és a Campbell-művelésnek teljesen megfelelő ekét nyer minden gazda.

A kisgazda talajművelő eszközeit Sporzon Pál magyaróvári tanár egy füzetben ösmertette, amelynek a nyomán M. T. a „Magyar Földműves” 1910 december 17-iki számában a Sack-ekék egytetemes ekét állítja oda, mint az időszerint a legtükételesebb ekét. Ebből is látszik, hogy milyen nehezen terjed a világosság. Mégis milyen rohamosan hódított 35 évvel ez-

A lefolyt idény tapasztalatai beigazolták, hogy mégis a
CASE az igazi SZÁNTÓGÉP.
A CASE GÉP } **csövei nem folynak**
 } **kazánja nem megy tönkre**
 } **nincsen tuleröltetve.**

15 év tapasztalata a Case járvaszántógépeket minden más versenygyártmány fölé helyezte.
Vezérképviselet: **Hahn Arthur és Társai** Budapest, VIII., Üllői-ut 52/K

előtt a Sack-eké, épp olyan rohamosan szorítja ki a Jurenák-eké ma a Sack-ekét, erővel törve utat magának. Engemet csak az lep meg, hogy még 1910 december 10-én sem jutott S. P. és M. T. a Jurenák-féle ekék eme kitünő tulajdonságainak tudomására, amiért a „Köztelek” olvasói sem juthattak mindezen elért rekordoknak a tudomására és nem állíthatták mindaddig a dry-farming, illetve a Campbell-művelés szolgálatába ezen kiváló ekét. Magától értetődik, hogy a Jurenák által így átalakított eke mind-ama egyetemesség tulajdonságaival bír, mint a Sack-eké, amiért az eketést helyett itt is fel lehet tenni a kapáló, a turó, a töltőgető s minden más 26-féle alakban használható művelési külön részt.

Kedves gazdatársaimnak kívántam a Campbell-rendszer előnyeinek megszilárdítása végett ezen újdonságokkal kezére járni.

Jurenák Miklós kijelentette, hogy ahol 25 ekét a gazdák, ha összeállva is átalakíttatni óhajtanak, szívesen elmegy az átalakítást megmutatni és az átalakított ekét nyomban ki is lehet próbálni.

A jelentkezéseket a statisztika összeállítása szempontjából kérem nálam eszközölni s Jurenák a jelentkezések sorrendjében fog a gazdák-nál megjelenni.

Löherer Andor.

(Budapest, IX., Mátyás-u. 20.)

GAZDASÁGI JOG.

Rovatvezető: Szilárd Ferencz dr.

Vadászati törvényünk hiányai.

A vadászatról alkotott 1883. évi XX. törvényzikkünk és ennek kiegészítéseképpen kiadott belügyminiszteri rendeletek a gyakorlati életben nem érték el a czélzott eredményt, mert ezen törvény életbelépte óta általánosan elterjedt orvvadászat elfojtására, vagy legalább enyhítésére és mérséklésére ma már eléggé szigorú és gyakorlati intézkedéseket nem tartalmaznak. Ezen törvény végrehajtására hivatott közigazgatási hatóságok és annak tényezői adott eszközökkel ezen fontos közgazdasági érdeket állandóan veszélyeztető metely ellen fokozottabb erélyvel már fel nem léphetnek, kezüket megkötik az enyhe törvény szakaszai, melyeknek alkalmazása nem elégséges a megfélemlítő és a bajt gyökeresen irtó megtorlásra, ma már ezen a köznépnél szenvedélylyé fajult jogsértésekkel szemben csaknem tehetetlenek vagyunk, mert az orvvadászat egyes vidékeken létfenntartási és megélhetési mód helyét szorította ki magának; az élelmiczikkek, kivált a hus drágulása folytán a vadhus a közlemezés terén jelentősebb tényezővé válik, miként azt a 42750/1908. számú belügyminiszteri körrendelet is elismeri.

Azonban a tilos vadászat üzésével nemcsak egy szentesített jogszabály szenved sérelmet, hanem a vadállományok lelketlen pusztításával a vadászterületek birtokosainak anyagi érdekei is szenvednek, hiszen az orvvadász, az

erdők eme banditája, tekintet nélkül a vad nemére, vagy a tilalmi időre, nem tekint arra, vajjon nyulat, vagy kőszáli zergét ejt el, miáltal nemcsak kárt okoz, hanem a vadtenyésztőnek a vadállomány gyarapítására és fajfenntartására irányuló törekvését is megbénítja. De szenved vele a nagyközönség is, mert a megtizedelt községi vadászterületek értéke évről-évre csökken, a községeknek eme jövedelmi forrása nemhogy növekednék, hanem ellenkezőleg érzékenyen apad, máltal általánosságban fontos közgazdasági érdek van megtámadva.

De továbbmenve, az orvvadászok ezenkívül veszélyeztetik a személybiztonságot is. Nap-nap mellett olvashatjuk és hallhatjuk, hogy a vadászterületek felügyeletére hivatott erdészek, vad- és erdőőrök életét állandó rettegésben tartják, itt is, ott is egy-egy erdészt, vadőrt vagy erdőőrt tesznek el láb alól, sőt vakmerőségükben a portyázó csendőrökkel is szembeállnak és valóságos élet-halálharczot rögtönöznek, mely meg szokta hozni a maga szomorú áldozatait. Azonban maga a tulajdonos sem érezheti életét teljes biztonságban, mert nem tudja, hogy az erdő mely bokrából dördül el az elrejtett orvvadász gyilkos fegyvere, aki banditamódra, elszántan, vér és élet árán sem riad vissza kielégíteni tiltott szenvedélyét.

Ami a csendőrség működését illeti, az tőle telhetőleg megteszi a maga kötelességét. Mégis az amugy is hiányos létszámú csendőrségünk egyéb terhes és sokoldalú szolgálata mellett az orvvadászat üldözésére hosszabb időt igénylő intenzívebb tevékenységet már szolgálati okokból sem fejthet ki, sőt ügybuzgalmát tetemesen megesorbitja a vadászati törvény 36. §-ának az 1901. évi XX. törvényzikk 22. §-a általi hatályonkívüli helyezése, amennyiben a büntetéspénz fele többé mint feljelentőt meg nem illeti. Igaz ugyan, hogy minden törvény tiltott cselekményének üldözése amugy is feladatát képezi, mégis bizonyos jutalom reményében az a csendőr is kötelességét megkettőzött törekvéssel teljesítette, ezt a multban elért eredmények igazolhatják.

Ily viszonyok között tehát elérkezett az ideje, hogy az illetékes tényezők nemcsak a vadállományok törvény által czélzott védelmében rejlő közgazdasági okokból, hanem közbiztonsági tekintetektől is kiválóbb gondot fordítsanak ezen országszerte elmergesedett baj orvoslására azáltal, hogy a folyton nagyobb mérveket öltő orvvadászat üldözése és a vadpusztítás megakadályozására szigorú és czélszerűbb törvényt állítsanak fel, mert az 1883. évi XX. törvényzikk rendelkezései oly enyhék és humanusak, hogy azoknak jelenlegi viszonyok közötti alkalmazása a minden erkölcsi érzésből kivetkőzött vadászbanditára mélyebb benyomást nem tesz, a czélzott büntetés igazi súlyát nem érzi. Keresni kell oly módokat és eszközöket, melyek érzékeny és példátadó megtorlásszámba mehetnek.

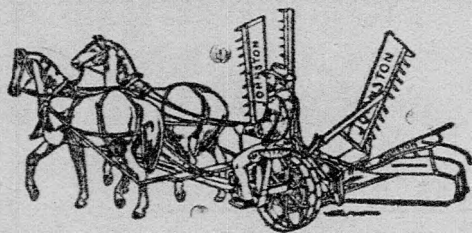
Szerény nézetem szerint az egész vadászati törvényünket újítás alá kell venni, nevezetesen nagy körültekintéssel szabályozni kell a községi vadászterületek bérletviszonyait, de különös

figyelmet és gondot kell fordítani a hathatós és példát statuáló szigorú megtorló szabályok meghatározására is.

A községi vadászterületek bérbeadásánál orvvadászterület 5 éven belül büntetett egyének vagy egyéb nyereségvágyból elkövetett bűncselekményért marasztaltak a versenyből kizárandók, az ily vadászterületek — jóváhagyott alapszabályokkal rendelkező vadászársaságokat kivéve — társas szövetkezeteknek nem, hanem csak egyes megbízható egyéneknek volnának bérbeadhatók. A közigazgatási bíróságnak erre vonatkozó gyakorlata túlmúltányos akkor, midőn a vadászati jog megszerzéséhez bárkinek jogot biztosít. Ez a községnek — a bér felvevésével — csak látszólagosan hajt magasabb jövedelmet, mert ha ily terület a vadállományt nem kiméltó hivatlan vadász kezére kerül, aki tilalmi időre tekintet nélkül, üzleti haszonból pusztítja a vadat, ily rablogádzalkodás mellett a vadászterület értékét évről-évre sülyesztí s mint azt tapasztalhatjuk, a következő bérletnél a bér értéke nemhogy emelkednék, hanem az előbbinek mértékét sem üti meg, mert az a zsákmányvadász, aki a bérelt vadászterületet már kizsákmányolta, a következő bérletnél félreáll. Ellenben a hivatott vadász rendszeres kezelésével a vadat kiméli, miáltal a vadállomány növekszik s ez a községnek kezdetben talán az előbbinél mérsékeltebb, azonban állandó jövedelmet biztosít.

A büntető rendelkezéseknél nagyon lényeges és eddigiektől eltérő változásokat kell beállítani. Az orvvadászat mindenekelőtt nem kihágásnak, hanem büntetőtörvénykönyvben meghatározott és a körülményekhez képest hivatalból is üldözendő bűncselekménynek minősítendő, annak megtorlására nem 600 korona maximális pénzbüntetés, hanem szabadságvesztés is mondandó ki, mint azt a német büntetőtörvénykönyv példásan alkalmazza is.

Tekintsük csak a jelenlegi vadászati törvényünk büntető rendelkezéseket tartalmazó szakaszait. A 26. § azt mondja, hogy ha valaki — nem lóháton — a tulajdonos, illetve a haszonbérő engedélye nélkül vadászik, 20 K.-tól 100 K.-ig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandó, ezenkívül a 34. § szerint az okozott kár megtérítésére is kötelezhető. Azonban mily arányban állapítható meg ezen kár, midőn a 31. § — tilalmi időben — lött vadra oly aránytalanul csekély értékeket határoz meg, hogy azzal a tulajdonos tényleg szenvedett kárát megtérítve nem láthatja, de még mennyivel érzékenyebben károsodik akkor, midőn ezen kár a vadász vagyontalansága miatt meg sem térülhet. Már pedig, aki orvvadászat által vadat ejt el és azt elviszi, az idegen ingó dolgot másnak birtokából vagy birlalatából annak beleegyezése nélkül azon czélből vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, ezt pedig a Btk. 333., illetve 334. §-a, ha a lopott dolog értéke a Bn. szerint 200 koronát meg nem halad, lopás vétségének, ha pedig a 200 koronát meghaladja, lopás büntetének minősíti. A lopás vétsége a Btk. 339. §-a szerint egy évig terjedhető fogsággal, míg a lopás büntette a 340. § szerint

Az amerikai

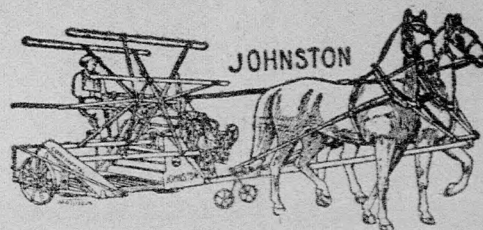
„Johnston” marokrakó és kévekötoóaratógépek

tökéletes munkájuknál, mint egyszerű és tartós szerkezetüknel fogva minden gazda elismeri, hogy az első helyet foglalják el.

Ajánlattal készséggel szolgál!

Bächer Rudolf — Melichar Ferencz

Magyarországi vezérképviselő **SZÜCS ZSIGMOND** Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

ÉVFOLYAM.

ítani a hathatós és
orló szabályok meg-

bérbeadásánál orv-
büntetett egyének
elkövetett bün-
a versenytől ki-
etek — jóváhagyott
vadásztársaságokat
eknek nem, hanem
éneknek volnának
ási bíróságnak erre
nyos akkor, midőn
éhez bárkinek jogot
a bér felvévésével
agasabb jövedelmet,
mánynt nem kimélő
il, aki tilalmi időre
zomból pusztítja a
mellett a vadász-
tilyeszi s mint azt
bérletnél a bér
hanem az előbbi-
ert az a zsákmány-
zterületet már ki-
bérletnél félreall.
rendszeres kezelése-
vadállomány növek-
ben talán az előbbi-
állandó jövedelmet

él nagyon lényeges
sokat kell beállítani.
t nem kihágásnak,
ben meghatározott
hivatalból is üldö-
hinősítendő, annak
a maximális pénz-
esztés is mondandó
törvénykönyv pél-

gi vadászati törvé-
tet tartalmazó sza-
ja, hogy ha valaki
os, illetve a haszon-
k. 20 K.-tól 100 K.-ig
ujtandó, ezenkívül a
egértítésére is köte-
ban állapítható meg
tilalmi időben —
csekély értékeket
tulajdonos tényleg
nem láthatja, de
en károsodik akkor,
gyontalansága miatt
eg, aki orrvadászat
szí, az idegen ingó
y birtalatából annak
éltől vesz el, hogy
ezt pedig a Btk.
lopott dolog értéke
meg nem halad,
200 koronát meg-
ositi. A lopás vétsége
évig terjedhető fog-
e a 340. § szerint

5 évig terjedhető börtönnel büntetendő. De tekint-
sük csak a vadászati törvény 27. §-át, mit mond
az? Ezen szakasz ugyanis magában foglalja,
hogy ha az orrvadász éjjel, kerített helyen vagy
tiltott eszközökkel, álcázva, vagy másképpen
ismeretlenné téve vadászik, vagy ha nevét tet-
tenérő előtt eltagadja, azt álnévvel félrevezetni
igyekszik, azt veszélyesen fenyegeti, ellene fegy-
vert fog, vagy erőszakot használ, horribile dictu,
csak 200 koronától 400 koronáig terjedhető
pénzbüntetésben marasztalandó. Pedig az már
nem is vétség, hanem büntett, mert a Btk.
337. §-a világosan mondja, hogy tekintet nélkül
az ellopott dolog értékére, büntetett miatt büntet-
endő a tolvaj, ha a lopás elkövetésekor fegy-
vert viselt, habár azt se nem használta, se
nem mutatta, vagyis a vadászati törvény 27.
szakaszában jelzett cselekmények a Btk. 340.
szakasza szerint szintén 5 évig terjedhető bört-
önnel sújtandó büntetettek képeznek. Ha pedig
az orrvadász már mutatta, sőt a tettenérő
hatósági közegre rá is fogta a fegyvert, a Btk.
167. §-ában meghatározott *veszélyes fenyege-
lés büntetést* is követte el, mert veszélyes
fenyegetésnek tekintendő valamely büntetett vagy
vétség elkövetésével való olyan fenyegetés, mely
a fennforgó körülményeknél fogva alkalmas
arra, hogy a fenyegetett személyben a veszély
közvetlen bekövetkezése iránt alapos félelmet
gerjessen. Ezért pedig a Btk. 165. §-a 3 évig
terjedhető börtönt állapít meg. Ha ugyanis
valaki az elhagyatott erdő mélyén valakire töl-
tött fegyvert emel, az mindenkiben alapos fé-
lelmet gerjeszthet, mert azt az orrvadász nem
játékból, nem tréfából, hanem elvetemedett
gonoszszágból teszi.

Ezen szakaszok tárgyalásánál mégsem sza-
bad megelégednünk egy szerény, de mégis
jóakaratu szakaszról, a 33. §-ról sem, mely azt
rendeli, hogy a kihágási pénzbüntetés megkét-
szerezendő oly módon, hogy a kiszabandó
pénzbüntetés a megelőző esetben alkalmazott-
nak mindig kétszeresét tegye, azonban zára-
dékban hozzáfűzi, hogy ezen pénzbüntetés a
600 koronát meg nem haladhatja. Azonban ez
természetes is, hiszen csak kihágásról van szó.

Most kérдем ezek után, hol itt az arány az
1883. évi XX. törvényzikk és az 1878. évi
V. törvényzikkben meghatározott, természetük-
ben és ugyszólván lényegükben is azonos cse-
lekmények megtorlási módjai között? Hiszen
a vadászati törvény később lépett életbe,
mint a büntető törvény, melynek rendelkezései
alapul szolgálhattak volna az előbbinek meg-
alkotásánál. Talán a büntetőjog pszichológiája
oly válaszfalat tudott-e felállítani a két azonos,
mégis más-más törvényben meghatározott cse-
lekmény között, hogy annak megtorlása ily furesa-
sággig szembeötölő különbséget rejtsen magában?

Igaz, hogy az általános gyakorlat szerint az
élő vad „res nullius” természetével bír, mihelyt
azonban a vad elejtettet, azon vadászterület bir-
tokosának az ingó tulajdonát képezi, kinek a terü-
letén az elesett. Ekkor már nem res nullius, ha
pedig azt innen az orrvadász elviszi, ami ter-
mészetes, lopást követett el, cselekménye a bün-

tető törvénykönyvbe ütközik, így az abban meg-
határozott törvényes következményekkel is torla-
tassék meg.

Az 1883. évi XX. t.-cz. szakaszainak meg-
alkotásánál ott rejlik az enyhébb intenczió, hogy
abban az időben az orrvadászat csak ritka tüne-
mény volt, azóta azonban az orrvadászat nem-
hogy szűnt volna, hanem megfélemlítően elfajult,
minek alapját csakis ezen törvény enyhességé-
ben látom.

Ha azonban a mai viszonyokhoz megfelelő
új vadászati jogszabályoknak érvényt eredménye-
sen akarunk szerezni, változtatni kell az eddig
sokat emlegetett vadászati törvényvel szoros
összefüggésben álló és a fegyver- és a vadászati
adóról szóló 1883. évi XXIII. t.-cz.-en is. A mos-
tani fegyveradó aránylag igen csekély, az éppen az
orrvadászokat termelő osztályban minden meg-
terhelés nélkül elviselhető, hiszen a mai kereseti
viszonyok mellett kettő és négy korona lerovása
az egyszerű napszámosnál sem játszik szerepet.
Éppen ezért lényeges ellenszernek bizonyulna
a fegyveradó érzékeny felemelése, mert bár az
adó alól eltoltott löfegyverek száma tetemes és
kiderített esetekben jövedéki kihágás során meg-
torlással jár, mégis nagy az adó alá bejelentett,
azonban megbízhatatlan egyéneknek tartott lö-
fegyverek száma is, melyeket birtokosaik nem
annyira személy- és vagyonbiztonság megvédése
érdekében — hiszen erre a célra a forgópisz-
toly is elégséges — hanem legtöbb esetben tit-
kos vadászati céljából tartanak.

Ezen kérdéssel kapcsolatban az egész ország
területére kiterjedőleg egyöntetűen korlátozandó
volna a löfegyvertartás engedély kiadása is,
hogy csak teljesen megbízható egyén jusson
hozzá, mert ma már minden pásztorembernek
van löfegyvere, aki nem annyira a nyájára ügyel
fel, mint inkább a határban vad után jár. Hasonló-
képpen nagy gond fordítandó a vadászjegyek
kiadásának a véleményezésére is, a rendőrható-
ságok saját hatáskörükben fontos gondot fordít-
sának ezen kérdés előntésénél, ami különben
diszkreczionális hatáskörük keretén belül minden
felelőség nélkül, azonban nem a vadászatra joga-
sult közönség megzaklatásával történjék.

Nélkülözhetetlen intézkedésnek bizonyulna
a löfegyver és lőszer árusításának megfelelő sza-
bályozása is. A hazai fegyverárusok csak annak
adhatnának el löfegyvert, aki rendőrhatósági
igazolvánnyal rendelkezik, ugyanakkor az eladott
fegyverek nyilvántartására lennének kötelezen-
dők, melynek adatait kötelesek volnának az érde-
kelt rendőrhatóságoknak félévenként beszolgál-
tatni, a rendőrhatóságok pedig a fegyveradó
kiváltása érdekében az illetékes pénzügyi ható-
ságoknak szolgáltatnák be ezen adatokat.

Hazai, vagy külföldi fegyverkereskedésekből
szállított löfegyverek nyilvántarthatók volnának
akként is, hogy a kézbesítő postahivatalok a
kikézbessített fegyverküldeményekről az illetékes
rendőrhatóságot értesítenék, miáltal mód nyuj-
tatnék arra, hogy az így szerzett, azonban jog-
talanul tartott löfegyvertulajdonosok felelősségre
vonassanak, a löfegyverek pedig koboztassanak el.
A gyakorlatban nem bizonyult eléggé czél-

szerűnek a vadszállítás szabályozása sem, ezen
intézkedés ugyszólván a tulajdonosok zaklatásá-
val jár, mert az igazolványok esetleg távolabb
székelő rendőrhatóságnál való beszerzése sok-
szor nehézségekkel jár, orrvadász pedig zsák-
mányát rejtve, saját céljaira használja fel, köz-
forgalomba nem hozhatja, nehogy ezáltal a köz-
figyelmet magára irányítsa. Ezen intézkedés leg-
inkább a tilalmi idő betartásának az ellenkezésére
alkalmas.

Ami az elkobozott löfegyverek sorsát illeti,
véleményem szerint azok minden körülmények
között teljesen használhatatlan állapotba ho-
zassanak s csak mint ócskavas bocsájtassanak
árverés alá, mert hiszen az értékesítésüknek a
célja nem lehet az államkincstár és a köz-
ségek jövedelmének a gyarapítása, hanem éppen
az eddig folyton hangoztatott vadászati vissza-
élések megakadályozása. Különben ezen kérdést
igen helyesen szabályozza a rendőri büntető
ügyviteli szabályzat (105000/1909. Bm. sz. r.)
51. §-a, mert ha a löfegyverek elkobozott állapotban
bocsájtatnának árverés alá, az általános gyakor-
lat szerint a nyilvános árverésen a megbízható-
ság szerepet nem játszhatik, mert ez a meg-
kivánt versenyt megbénítaná, azok az árverező
fegyverárusok utján újra az orrvadász birtokába
jutnának, a tulajdonképpen czélzott megtorlás
illuzióriussá válnék és bár közvetve, éppen azon
hatóság adná kezébe vissza, mely azt onnan
kivette.

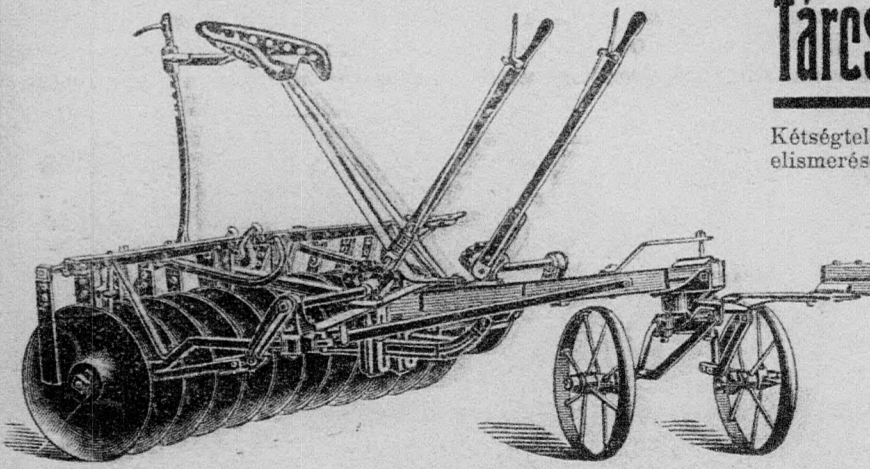
Ezen cikkemben törekedtem foglalni egy év-
tizedes közigazgatási működésem alatt e kérdés
tanulmányozása körül szerzett tapasztalataimat
és méltó jutalmát találnám törekvésemnek akkor,
ha ezen újabb felvetett kérdés felszínre kerülve
általánosabb érdeklődést keltené és úgy a köz-
igazgatás tényezői, valamint a hivatott vadászok
gyakorlati életből merített tapasztalataikkal pó-
tolnák ki azon hézagokat, melyeket ezen kérdés
tárgyalásánál hagytam, hiszen több szem többet
lát s ha ezen égető kérdés a maga részleteiben
kimerítették, bizonyára az illetékes tényezők
sem hagynák figyelmen kívül. *Moyzes Emil.*

A mezőgazdasági ügyeknek a törvény- hatóságoknál való intézéséről.

Törvényjavaslat.

1. §. Vármegyei törvényhatóságokban a mező-
gazdasági ügyekre nézve az előadói teendőket
a vármegye területén működő m. kir. gazdasági
felügyelőség vezetője teljesíti, akinek véleményét
más olyan közigazgatási ügyekben is meg kell
hallgatni, amelyek mezőgazdasági érdekeket
érintenek.

2. §. A m. kir. gazdasági felügyelőség veze-
tője, mint a vármegye előadója szolgálati viszony
tekintetében a törvényhatóságnak és első tiszt-
viselőjének alá van rendelve s a vármegye
egyéb előadóra irányadó ügyviteli szabályok
szerint, a vármegye által kijelölt hivatalos helyi-
ségben működik. A vármegyét e működés fejé-
ben — az irodai dologi szükségleteket kivéve —
semmiféle anyagi kötelezettség nem terheli.

Tárcsásboronák szabad. hullámos tárcsákkal!

Kétségtelenül a legmegbízhatóbb munkát végzik, amit Magyarország gazdáinak számtalan
elismerése is bizonyít. Ezer és ezer darab van már működésben; ezen tény garancia a
tárcsásboronák megbízhatóságáról.

————— Abráz leírással és ajánlattal készséggel szolgál: —————

BACHER RUDOLF — MELICHAR FERENCZ

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond,

Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

gőgépek

68-u. 68.

3. §. Olyan vármegyére nézve, melyben ezidőszerint nincs szervezve m. kir. gazdasági felügyelőség, az e törvényen alapuló feladatkör ellátásával a földmivelésügyi miniszter valamely szomszéd vármegye m. kir. gazdasági felügyelőségének vezetőjét bizza meg.

4. §. A m. kir. gazdasági felügyelőség vezetője a városi törvényhatóságoknak gazdasági tanácsadója, aki a törvényhatóság vagy első tisztviselőjének felhívására mezőgazdasági szakkérdésekben véleményét nyilvánítani köteles.

A városi törvényhatóságra nézve illetékes m. kir. gazdasági felügyelőség vezetőjét a földmivelésügyi miniszter jelöli ki.

5. §. A mezőgazdasági érdekek védelme és előmozdítása céljából a m. kir. gazdasági felügyelőség vezetője mind vármegyei, mind városi törvényhatóságokban önálló előterjesztést és javaslatot is tehet, melyet a törvényhatóságnak tárgyalnia kell.

6. §. A m. kir. gazdasági felügyelőség vezetőjének ülési és szavazati joga van mindazon vármegyei és városi törvényhatóságok közgyűlésén, amelyekre működése kiterjed, ugyane törvényhatóságok közigazgatási bizottságának pedig tagja és mezőgazdasági szakelőadója.

7. §. A m. kir. gazdasági felügyelőség vezetőjére nézve fegyelmi tekintetben elsőfokú a közigazgatási bizottság jár el (1876:VI. t.-cz. 42. §.). Az elsőfoku határozat ellen a földmivelésügyi miniszterhez lehet fellebbezni.

8. §. A m. kir. gazdasági felügyelőség vezetőjének ezen törvényen alapuló feladatkörét részletesen a földmivelésügyi és belügyi miniszterek által kiadandó utasítás szabályozza.

9. §. Az állategészségügyek ellátására nézve az 1900: XVII. t.-cz. érintetlenül marad.

10. §. Az 1882:XX. t.-cz. hatálya és az általa rendszeresített közigazgatási előadók megbízása e törvény hatálya alá lépéssel megszűnik.

11. §. Budapest székesfővárosra és Fiume városra és kerületére e törvény hatálya nem terjed ki.

12. §. E törvény életbe lépésének napját a földmivelésügyi és belügyi miniszterek egyetértően rendetben állapítják meg. A törvény végrehajtásával a földmivelésügyi és belügyi miniszterek bízhatnak meg.

Jubileum.

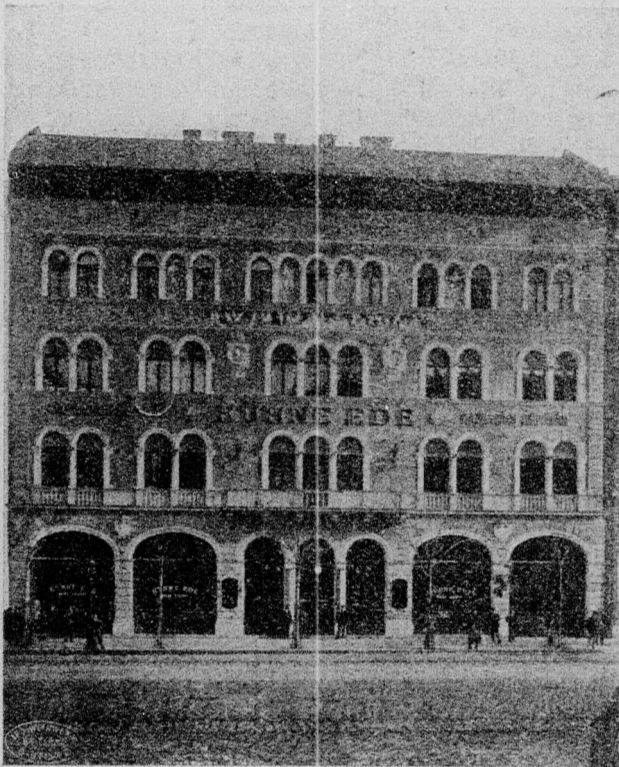
Hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyára, a jóhírű „Kühne” mezőgazdasági gépgyár r.-t., mely már közel 60 éve áll fenn, folyó hó 1-én ünnepelte budapesti főraktára alapításának 30 éves évfordulóját. A mosoni gyár alapítója Kühne Ede bölcs előrelátással még 1881-ben ismerte fel annak szükségét, hogy a czégek mindinkább terjedő gyártmányai az ország fővárosában — ahol a gazdaközönség javarésze megfordul — kiállítva legyenek s ez adta meg az impulzust a főraktár alapításához. Eleinte kisebb méretű raktárhelyiségekben, később azonban külön e célra — Váci-körut 57/a. sz. alatt — épített hatalmas palotában és üveggel fedett nagy udvarhelyiségében mutatja be ezen pártolásra méltó hazai czég elsőrendű gyártmányait és készít-

ményeit izléses és impozáns elrendezésben. Az ekétől kezdve a motoros és gőzesplőkészletig az összes gazdasági gépeknek oly dus választéka tárul a gazda szeméi elé, melyet nemcsak a belföldön, hanem még a legnagyobb külföldi metropolisokban is alig láthatni.

A „Kühne” gyár ma már nem speciális gépgyár, hanem csaknem az összes létező mezőgazdasági gépeknek és eszközöknek gyártását üzi. A főraktáron kívül az anyavállalatot négy fiókraktár (Debreczen, Temesvár, Kaposvár és Lemberg) támogatja, azonkívül a czég körülbelül 80 régi és megbízható vidéki képviselővel is rendelkezik — legnagyobbbrészt bizományi raktárral — melyekhez újabb az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Hangya szövetkezet vidéki fiókjai is járulnak, úgy hogy a Kühne czég ma az országban egyik legnépszerűbb mezőgazdasági gépgyári vállalat.

A jubileum alkalmával a főraktár palotáját olvasóinknak képen is bemutatjuk. Ha csak egy pillantást is vetünk a czég gyűjteményes kiállítására, meg fogunk győződni, hogy a dus választékban kiállított gazdasági gépek és eszközök, mindannyian a magyar viszonyokhoz alkalmazva, szerkezetet, anyagot és kivittelt tekintve egyaránt kiváló és a külföldi gyártmányokkal is bátran kiállják a versenyt.

K. Gy.

191. ábra. „Kühne” gépgyár r.-t. budapesti főraktára.

Lentermesztésünk fellendítése.

Jelen soraim célja, hogy a pangó lentermesztés érdekében egy mentőszóval ismertessem meg a t. gazdaközönséget s hogy azon ellen-szenvet, amelyet a lenkóró termesztése iránt tényekben megnyilvánulva tapasztalhatunk, legyőzzem, megvilágítván azon egyedül eredményes utat és módot, melynek szem előtt tartásával a lentermesztés nagy jövedelmet hajtó

és így ismételt felkarolt termelési ág lehet hazánkban.

Több évi tapasztalatom s úgy a hazai, mint a francia és belga viszonyok gondos tanulmányozásából leszűrt véleményem eredményezte azt, amit a következőkben elmondandó vagyok.

Hazánk lenfeldolgozó gyárai a természetével szerződéses viszonyban állanak s ugyancsak szerződészerűleg állapítják meg a lenkóró árát is. Az osztályozásnál a kóró magassága irányadó. A minőség ezen megállapítása hamis, mivel a kóróban jelenlevő rostminőség nem annak magasságától függ, sőt gyakran az alacsony növésű kóró adja a legfinomabb tilott anyagot, ha szára szép sárga színű, egyenlően vékony és légszáraz. A gazda és gyár viszonyában tehát már maga a szerződés kötés ténye helytelen, mert ez esetben a természet a kórót az előre megállapított egységárban köteles átadni, viszont a gyár ugyanolyan árban átvenni még akkor is, ha az minőségileg jobb, vagy rosszabb.

Azonban hazánkban, ahol szabad kóró, tehát olyan, amely nem leszerződés alapján termeltetett, igen kevés van, mégis szükségesnek mutatkozik a szerződés kötés, mivel ellenkező esetben megeshetnék, hogy vagy a gyáros nem képes ellátni üzemét a szükséges anyaggal, vagy a természet nem adhatna tul kórókészletet.

Adott viszonyok között tehát ezen a bajon — sajnos — segíteni nem lehet, mivel — mint láttuk — szerződni kell s egy jogerős szerződésben feltüntetendő az, hogy az átvételnek a minőség, vagy magasság fog-e alapjául szolgálni.

Tekintve, hogy a minőség egyetértőleg nem konstatalható, vagy legalább is állandó perlekedés tárgya lenne, ami igen költséges és kétes kimenetelű lehet, tehát elfogadott minőségi bázis a magasság szerinti osztályozás lett.

Az átvételi egységár pedig előre nem állapítható meg, mert ezen esetben a lelkiismeretlen gazda nem sokat törődne a termék minőségével, vagyis nem részesítené azt a feltétlenül szükséges, gondos és szakszerű kezelésben.

Olyan megoldásról gondoskodom tehát az itt következőkben, amelynél a természet és gyár között kötött viszony a kóróátvétellel nem szűnik meg, hanem az áztatott és tilott anyagon mutatkozó tiszta nyereségben a gyár a természet a termesztett kóró mennyisége arányában egyenlően részesítse.

Ez a megoldás involválná azt, hogy a gazda, tudatában annak, miszerint természetnek minőségétől és mennyiségétől függ jövedelme nagysága, minden igyekezetével azon volna, hogy olyan kórót szolgáltatson be, amely a gyár igényeit teljes mértékben kielégítse.

Ilyen megoldás természetesen csak ott lehetséges, ahol a gyár teljesen távol áll a nyereségtől s tisztán és önzetlenül a gazdaközönség érdekeit szolgálja.

Hiszem, hogy nem lesz eredménytelen egy ilyen szövetkezeti alapon létesítendő intézmény szervezésének indítványozása.

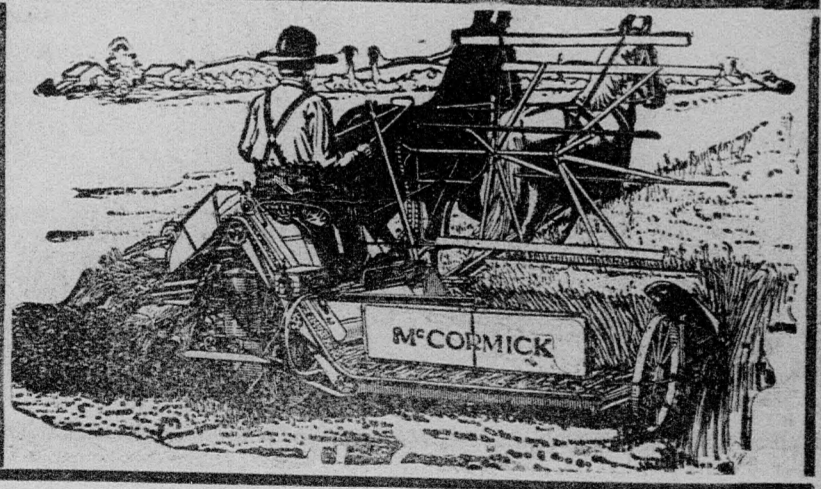
Ugy remélem, hogy a földmivelésügyi miniszterium jelenlegi buzgó és erélyes közbelépése valóra válthatná a szakkörök ezen régi óhaját, hogy a mostoha viszonyokon már oly gyak-

Eredeti amerikai fűkaszaló-,
marokrakó- és kévekötő-
aratógépek

legjobb a világon

jutányosan kaphatók a

Mc Cormick Harvesting Machine Company-nál
Budapest, V. ker., Váci-ut 98. sz.

ermelési ág lehet

gy a hazai, mint gondos tanulmány eredményezte mondandó vagyok. A természetével csak s ugyancsak meg a lenkórárt magassága irányítás hamis, mivel a lenkóróság nem annak arán az alacsonyabb tilott anyagot, egyenlően vékony és szorosan tehát már helytelen, mert ez előre megállapított viszont a gyár meg akkor is, ha az abb.

szabad kóró, tehát az alapján termelési szükségesség, mivel ellenkező vagy a gyáros nem ges anyaggal, vagy a kórókészletén.

ehát ezen a bajon nem lehet, mivel — kell s egy jogerős az, hogy az át- magasság fog-e

egyetértőleg nem is állandó per- igen költséges és elfogadott minőségi osztályozás lett. Előre nem áll- esetben a lelki- at törődnék a ter- em részesítésé azt ndos és szakszerű

oskodom tehát az el a termeszto és y a kóróátvétellel z áztatott és tilott nyereségben a gyár kóró mennyisége eltesse.

álna azt, hogy a miszerint termés- iségétől függ jöve- gykezetével azon szolgáltasson be, ves mértékben ki-

esen csak ott lehet- avol áll a nyeresz- nül a gazdaközön-

eredménytelen egy sitendő intézmény

velésügyi minisz- élyes közbelépése ezen régi óhajtá- kon már oly gyak-

ran hajótörést szenvedett lenkórótermesztést felkarolja, emelje, terjeszse s egyben nagy arányban támogassa a lentermesztő gazdaközönség érdekeit.

Mint hírlik, alakulóban van hazánk három oszlopos pénzügyi intézetének részvétele és a földmívelésügyi kormány hathatós támogatása mellett egy olyan hatalmas szervezeti és nemes ideálok megvalósítására törekvő intézmény, melynek célja leend a kisbirtokosok támogatása olyképp, hogy azokat olesó bérlőhöz juttatja, de egyben beoktatja az okszerű és célirányos termesztésre is.

Ezen intézmény úgy véljük, minden eszközzel oda fog hatni, hogy lentermesztésünket is felkarolja, még pedig a fentemlített módon, szövetkezetek létesítésével.

Hazánkban ma még, amikor lenfeldolgozó gyáraink számban és munkaképességben is oly kicsinyek, nem volna piacza a nyers kórónak, de igenis tág teret találunk annak értékesítésére Belgiumban, ahol minden mennyiség a legjobb eredménnyel áztatható ki a Lys folyón.

A legjobb minőségű magyar kóró ab belga vasutállomás nem kerülne többé 16 K.-nál, míg ugyanezen minőségű francia provenienziájuk kóró 25, sőt 30 frankba is kerül.

Ide kellene exportálnunk ezen anyagában kiváló nyers kórót s itt kiáztatva egy kevés befektetéssel felépíthető tilólóhelyiségben kellene kidolgoznunk azt.

Az ily módon elérhető nyereség nem képezheti kétség tárgyát, ma már az a hozzá nem értő előt sem problematikus.

Ha ezen nyers kórót itthon kívánók feldolgozni, nem eredményezne közelről sem akkora jövedelmet, mivel

1. a rendelkezésre álló áztatóvíz nem megfelelő,

2. munkásaink nem értenek az áztatás és tilolás mesterségéhez,

3. a kész áru értékesítése ütközik sok nehézségbe.

Belgiumban pedig mindezen feltételek minden igényt kielégítő módon megvannak, sőt lehetővé válnék ilyen módon, hogy ott részben magyar munkásokat alkalmazva azok lassanként elsajátítsanak a belga mesterek művészetét, továbbá pedig dicsőségünkre válnék, hogy a Lys folyón, mely eddig belgák monopóliuma, hazánk egy bizonyos parthosszat birtokol.

Következő cikkemben egy Belgiumban alakítandó lenfeldolgozó szövetkezet üzlettervével fogok foglalkozni, melyben bátor leszek hü adatokkal igazolni egy ilyen vállalkozás nagyarányú jövedelmezőségét. *Gombossy Arthur.*

Gombossy Arthur fent közölt dolgozata igen megszívlelendő javaslattal járul az olvasóközönség elé. Maga a mentő gondolat is igen szép, amelynek részletekben is igért közlése elé nagy érdeklődéssel nézhetünk. Addig azonban, amíg ezt a cikkirő megteszi, kénytelen vagyok közleményének egyes pontjaira megjegyzéseimet papírra vetni.

A cikk második bekezdésében „megvilágítani akarja azt az egyedül eredményes utat és módot, amelynek szemelölt tartásával a lentermesztés nagy jövedelmet hajthat”.

Igaz, hogy ezikke későbbi részében kifejtett erre vonatkozó ötlete nem rossz, de nézetem és eddigi tapasztalataim szerint a megoldásnak más módja is van, t. i., hogy minden termeszto termését ki is dolgozza önmaga vagy saját hatáskörében, vagy társulás útján létrehozandó közös kikészítő telepeken. Az ilyféle társulást lehetővé tevő alapításokról azután cikkirő maga is elmélkedik, de úgy látszik, hogy nem tudja, amit sietek köztudomásra hozni, hogy a „Bodrogközi lenkikészítő szövetkezet” Perbenyiken ezt a célt már szolgálja is, valamint hogy egyáltalában a földmívelésügyi kormány az ilyféle alapítások létrehozásához 25—50% anyagi támogatással hozzá szokott járulni egy, még az 1904. évben kelt rendelete értelmében.

Hogy a legjobb minőségű magyar lenkórót Belgium valamely vasuti állomásán értékesíteni lehetne 16 koronáért, az, aminő szépek, éppen annyira hihetetlennek látszik s éppen azért várjuk a cikkirőnek erre vonatkozó részletező ismertetését, amelyből ki kell tűnnie majd annak, hogy a hazai termeszto kórójáért 10 koronánál kevesebbet ne kaphasson.

Végül figyelmeztetnem kell cikkirőt, hogy „rendelkezésre álló áztatóvíz” nemhogy ne volna nálunk „megfelelő”, hanem igenis van nagyon sok, csak nem használjuk fel és sok helyen közönségünk nem is ismeri azok értékét. Ahány kénes hővizünk különben az országban van, azt a kistermelők csekély kivétellel fel is használják mindenütt, sőt ugyanilyenre már egy gyár is alapított Drávaszabolson, továbbá a nagylaki kendergyárnál is rendelkezésre áll az áztatás céljára egy oly kitünő víz az ottani mezőhegyesi csatornában, amely nem sokkal áll a Lys vize mögött és amelyet fel is használ a gyár és küld is a piacra oly finom minőségű tilott lent, amelyet az irlandi finom fonóknak el is tud adni.

Cikkirő végre engedje meg, hogy felhívjam figyelmét egy fontos tényezőre, t. i., hogy nekünk Magyarországon egyelőre nem szabad tulsokt előállítanunk a legfinomabb lenminőségekből, mert nem tudnánk azzal hova lenni. A csipke- és batisztkészítéshez ugyanis aránylag igen kevés nyersanyag szükséges, amelyet most még megteremtünk Belgium, Hollandia és Franciaország északi része. Mielőtt tehát belefognánk a lennek finom rostra való nagybani termesztése és kidolgozásába, előbb biztosítanunk kellene annak értékesítő piacát lehetőleg itthon, finom fonóknak, batiszt- és csipkegyárak felállítására által.

Füredy Lajos.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Egyről-másról	1685
Mezőgazdasági ügyeknek a törvényhatóságoknál való intézéséről	1693
Jubileum	1694
Lentermesztésünk fellendítése	1694
Növénytermesztés és műtrágyázás.	
Két újabb külföldi tapasztalat a sortrágyázásról	1686
A szuperfoszfát és Thomas-salak összehasonlítása réten	1687

Állattenyésztés.	Oldal
Apróságok az állattenyésztés köréből	1688
Állategészségügy.	
A száj- és körömfájás orvoslása a gyakorlatban	1688
Talajjavítás.	
Szikések javítása tőrendszerral	1689
Gazdasági gépészet.	
A Sack- és a Jurenák-éke Campbell szolgálataiban	1690
Gazdasági jog.	
Vadászati törvényünk hiányai	1692
Vegyesek	1695
Károlyi Mihály gróf balesete. — Távozó gazdasági egyesületi igazgató. — Halálozás. — A Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségéről. — Sacharin-monopólium. — A szegedi mehézeseti kiállítás. — Kolozsvár az olcsó megélegetésért. — Jubiláló aratógazda. — Terményszállítások a hadsereg részéről. — Felvétel a hazai vinczellériskolákba. — Tenyészállatbeszerzési akció. — Állatforgalmi korlátozás. — Folyóiratok. — Országos állatvásárok	1697
Kereskedelem, tőzsde	1698
Szerkesztői üzenetek	1700

Károlyi Mihály gróf balesete. A napilapok részletes riportot közöltek arról az automobil-szerencsétlenségről, mely Károlyi Mihály grótot, az OMGE. népszerű elnökét érte. Annak az országoserte mutatkozó érdeklődésnek, melynek a beteg gróf áll a központjában, a „Köztelek” lap is naponként jelét látja, mert hozzánk is sokan fordulnak a Károlyi gróf állapotát illető tudakozódásokkal. Hála Istennek, a baleset következményei nem olyan súlyosak, mint a megdöbbenés első pillanataiban gondolták. Örömmel értesülünk, hogy a főur állapota javul és immár komplikációktól sem lehet tartani. Reméljük, néhány hét alatt felépül s tökéletesen visszanyeri rugékonyságát és munkaképességét, mire a gazdatársadalomnak oly nagy szüksége van.

Távozó gazdasági egyesületi igazgató. Günther Ferencz, a Bácsbodrogye megyei Gazdasági Egyesület igazgatója, az egyesületnél eddig betöltött tisztéről lemondott és az egyesület választmánya a lemondást tudomásul vette.

Halálozás. Geiger Ferencz, az esztergomi főkapitány jóságfelügyelője, az OMGE. tagja, július hó 2-án meghalt Nánán.

A Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségéről szóló, Lukács László pénzügyminiszter és Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter által egyetértőleg benyújtott törvényjavaslatot első és második olvasásban f. hó 5-én és 6-án tárgyalta a képviselőház. Beöthy László ismertette nagy vonásokban a javaslatot, kiemelve annak közgazdasági életünkre kiható nagy horderejét. A javaslathoz elsőül Ráth Endre szólott és a tárgyalás alapjául elfogadva a javaslatot, csupán azon aggodalmának adott kifejezést, hogy ez a törvény — bár nemes célú hivatott szolgálni — számos esetben nagyon jó alkalom lesz a mindenkori kormányok kezében a párturalomnak biztosítására, a pártérdeknek előmozdítására, hogy ezt felhasználhassák jutal-

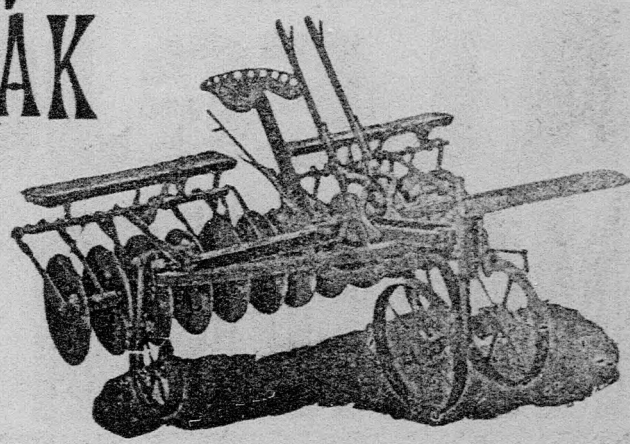
Mc CORMICK TÁRCSÁSBORONÁK

egyenletes munkájuk, könnyű vontatásuk, legerősebb szerkezetük és legkiválóbb anyaguk révén a legkedveltebbek és legelterjedtebbek. A tarlóbuktatásra a legújabb szabadalmazott és a hazai viszonyoknak teljesen megfelelő

Mc Cormick TÁRCSÁSBORONÁT

már most kérjük megrendelni, miután gyárunk különben nem képes az óriási szükségletet idejében szállítani.

Mc Cormick Harvesting Machine Company, Budapest, V., Váci-ut 98. sz.

maszra és büntetésre, mert a telepes 50 esztendeig van a kormány kezében és a javaslat a kormánynak tulságos hatalmat biztosít a telepes eltávolítása szempontjából. Kifogásolta az állami omnipotenciót a telepek visszavásárlása tekintetében is. Kivánta a magán-pénzüzetek részére adandó illetékmentességet oly értelemben, hogyha valamely ingatlan szerez meg a pénzüzetet azzal a céllal, hogy ott telepítést vagy birtokfeldarabolást végezzen, úgy a szerzett ingatlanok tekintetében egyrészt az intézet, másrészt a telepes vagy a birtok résztvevője közti vételi szerződés és a telekkönyvi bekebelezés illetékmentes legyen. *Várady* Zsigmond a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége részére a javaslatban lefektetett nagy előnyöket kifogásolta. *Baross* János általános tárgyalás alapjául szintén elfogadta a javaslatot annak hangoztatásával, hogy ennek az altruista banknak elsősorban magyar fajpolitikát és magyar nemzeti politikát üző intézménynek kell lennie. *Sümei* Vilmos hozzájárulva az előtte szőlők aggályaihoz, az erdélyi speciális viszonyok szempontjából bírálta a javaslatot, melyet különben általánosságban szintén elfogadott. *Novák* János után *Simonfi-Semadam* Sándor szólott, kifogásolva, hogy a javaslat nagyon keveset mond el és nagyon sokat tart a miniszteri rendeletekre vissza, továbbá, hogy a telepes érdeke kevésbé van a javaslatban megvédve. *Kelemen* Samu nem tartotta felszólalásában összeegyeztethetőnek, hogy egy altruista bank igazgatója az inkompatibilitási törvény alól mentesítessék. Majd *Lukács* László pénzügyminiszter reflektált a felszólalásokra. A javaslat szükségességétől csak előnyt vár, az inkompatibilitási mentesség az igazgatóság részére önként következik, mintán azon pénzüzetek, melyek a Szövetség megalakításában résztvesznek, ma is élvezik ezt a mentességet. Visszautasította azt a feltevést, mintha a javaslat pártpolitikai érdekek szerint lenne kezelhető. Nem osztotta a felszólalók azon aggályát, mintha a tervezett bank a magánintézeteknek versenyt támasztana. *Serényi* Béla gróf emelte ki ezután felszólalásában, hogy a javaslatnak az egyik felszólaló részéről történt azon kifogása, hogy a bérleti telepítés csak a tulajdonos kérelmére történhet, nagyon helytelen, mert a tulajdonos a birtoktulajdonjogban nem korlátozható. A birtokpolitikát radikális szempontból irányítva veszélyesnek tartja. A legnagyobb nemzeti misszió az egészséges és jól fundált középirtok. Nem osztotta a felszólalóknak a telepesek érdekeire vonatkozó aggályait. A részletes tárgyalásnál *Serényi* Béla gróf földmívelésügyi miniszter elfogadta *Kelemen* Samunak a telepes „bírói elmozdítás“-ra vonatkozó módosítását és így a javaslat 6-ik szakasza ilyképpen módosított, valamint ugyancsak *Kelemen* Samu indítványára a 4. § is. Elvetette a Ház *Ráth* Endrének a magánintézetek illetékmentességére vonatkozó javaslatát is a parcellázási műveletek alkalmából. A javaslat harmadszori olvasása a Ház szünet utáni szerdai ülésére maradt.

Saccharinmonopólium. A pénzügyminiszter a képviselőház július hó 7-iki ülésén a saccharinmonopóliumra vonatkozó törvényjavaslatterve-

zetet nyújtotta be, mely tervezet mi gazdák csak örömmel üdvözölhetjük, mert a monopólium mindenesetre hozzá fog járulni ahhoz, hogy a saccharinnal üzött visszaéléseknek eleje vétesék és elő fogja idézni a répacukor fogyasztásának emelkedését s ezzel kapcsolatban kibátással lesz a répacukor területek növekedésére is. Ennek a törvényjavaslatnak közegészségügyi szempontból is nagy jelentősége van, amennyiben az édesítő gyanánt szolgáló saccharin, mely a cukornál 300-szor édesebb, a táplálkozás szempontjából teljesen értéktelen, sőt ha nem egészen megbízható módon lett előállítva, az egészségre is ártalmas lehet.

A szegedi méhészeti kiállítás. A bírálóbizottság *Erdős* Lajos tanár elnöklésével tartott ülésén határozott a rendelkezésre álló díjak kiosztása felett. *Első díjat kaptak:* *Menkó* Mihály, *Hartvéger* Ágoston, *Rácz* Kálmán, ifj. *Páder* Ferencz, *Szatmári Szabó* István, a Szegedvidéki Méhészegylet, *Szücs* Benjamin, *Mészáros* Bertalan, a Magyar Fémlemezyár R.-T. és *Tóth* Miklós. *Második díjat nyertek:* *Kerekes* Gábor, *Kormányos* Sándor, *Magyar* János, *Bite* Antal, *Bárkányi* Pál, *Huszi* József, *Karacsay* Sándor, *Mészáros* Bertalan, *Szücs* Benjamin, *Liszbé* Gizella, az Apatini Méhészegylet, *Jenregi Tóth* János, *Menkó* Mihály, *Dundler* Károly és *Jelencsek* Imre. *Harmadik díjat kaptak:* *Édl* Mihály, *Kis* János, *Sári* Mihály, *Kálmán* Vince, *Dóczy* Ferencz, *Holla* János, *Tóth* Miklós és *Tellner* Gyula. Negyedik díj több oklevelet osztottak ki. A kiállítás rendezői közül sikeres munkálkodásukért elismerő oklevélben részesültek: *Nagy* Teréz, *Menkó* Póna, *Török* Mariska, *Kalmár* Mariska, ifj. *Bereczk* Sándor, *Szücs* Gyula, *Blau* Károly, *Kopasz* Lajos és *Bernátsky* János. A kiállítást napoként sokan látogatják és mint az eddigiek mutatják, jó eredménnyel fog végződni a kiállítással kapcsolatos mézvásár is.

Kolozsvár az olesó megélhetésért. A kolozsvári állami tisztviselők egyesülete pályázatot irt ki olyan tanulmányra vagy hírlapi cikkre, mely Kolozsvár városnak az élelmiszerek tömegesebb termelésére és olesóbbá tételére tett eddigi intézkedéseit tárgyalná, ezenfelül megjelölne azokat a módokat és teendő intézkedéseket, melyek által a város területén a megélhetési viszonyok olcsóbbakká lennének. A pályázat kiírását Ausztria és Németország hasonló irányú és már bevált intézményeinek sikere indította meg, mely intézmények meghonosítása nálunk is hatalmasat lendítene a drágaságban tespedő közélettel. Ez pedig csak úgy volna elérhető, ha a lakosság élelmiszükségleteit állandóan friss állapotban, olesón és elsőkézből szerezhetné be, továbbá a termelés fokozása is első kívánni való. A selejtes vagy kevés tápértékű piaci árakat külön erre a célra megjelölt helyeken és hatósági ellenőrzés és hatósági árak mellett kellene, illetve volna szabad értékesíteni, ezzel elkerülhetővé válna a nálunk annyira dühöngő üzleti szellem: rossz portéka drága pénzért. A kolozsvári állami tisztviselők egyesülete is e bajokat óhajtja kiküszöbölni s ennek módzatait a pályamunkáktól várja, melyeket *Boeskor* Mihály elnök címére kell küldeni (igazságügyi palota) december 31-ig. A pályadíj 100 korona.

Jubiláló aratógazda. Szép ünnepély folyt le vasárnap, azaz f. hó 2-án Heller Rudolf török-bálinti nagybirtokos homokszentgyörgyi búruralmában *Lipics* Ferencz aratógazda tiszteletére, ki 25 éven át a legnagyobb szorgalommal szolgálja ugyanazt a birtokost. A tulajdonos megvendégelte a cselédeit és az aratóit és egy fényes aratóünnepély közepette nyújtotta át az ünnepeltnek meleg szavak kíséretében az ajándékát, egy szép aranyórát.

Terményszállítások a hadsereg részére. A m. kir. honvédség részére 1911 szeptember 1-től 1912. évi augusztus 31-ig terjedőleg Kassa, Eperjes, Igló, Nyiregyháza, Miskolcz, Eger, Sátoraljaujhely, Munkács, Ungvár, Szatmár, Máramarossziget és Nagykároly katonai átvévi állomásokon nagybirtokosoktól zab, széna, alom- és ágyszalma, tűzifa szükséges. Szállítási módokat s az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a kassai III. honvédker. hadbiztossága.

Terményszállítások a hadsereg részére. A cs. és kir. közös hadsereg részére 1911 október 1-től, illetve 1912 január 1-től szeptember 31-ig terjedőleg Kassa, Miskolcz, Eperjes, Besztercebánya, Eger, Gyöngyös, Kisszeben, Lőcse, Lonsonc, Nyiregyháza, Máramarossziget, Munkács, Szatmárnémeti és Ungvár katonai átvévi állomásokon nagybirtokosoktól zab, széna, alom- és ágyszalma szükséges. Szállítási módokat s az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a kassai cs. és kir. 6. hadtest hadbiztossága.

Felvétel a hazai vinczellériskolákba. A bihariószegi, egri, nagyenyedi és pozsonyi vinczellériskolába való felvételre pályázati hirdetést tesz közzé a földmívelésügyi miniszter. Felveszik azokat, akik 16. életévüket betöltötték, a népiskolát sikeresen végezték, épek, erősek és egészségesek, hogy a gyakorlati munkát elvégezhessék. A növendékek lakást és ellátást az iskolában kapnak. Ezért egy évre 280 koronát fizetnek. Szegénysorsú pályázóknak elengedik az ellátási díjat egészen vagy felig, ha igazolják szegénységüket és a kezezésre egyébként is érdemesek. A felvételnél előnyben részesítik azokat, akik katonai kötelezettségüknek eleget tettek. Előnyben részesülnek még a szőlőművelők, pinczekezelők, kertészek és kádárok fiai. A kérvényeket az illetékes iskolák igazgatóságaához kell beküldeni augusztus 15-ig. A tanítás október elsején kezdődik.

Tenyészállatbeszerzési akció. A Temesvárott székelő „*A Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete*“ az ismeretes állami kedvezmények mellett, a folyó év első felében, azaz július hó 1-ig 572 darab tenyészszarvasmarhát 212,500 korona értékben és 448 darab sertés tenyészkozát 51,300 korona értékben, összesen tehát 1020 darab tenyészállatot 264,300 korona összértékben vásárolt és osztott ki kisgazdatagoknak. A szarvasmarhaanyagot részint direkt import révén *Svájczból* hozta be, legnagyobb részben pedig a nyugatmagyarországi pirostarka tenyészetekből szerezte be. Most a nyári munka alatt szünetel az akció, szeptembertől decemberig azonban megint folyamatba veszi az egyesület az akciót és az ezen évre engedélyezett 500,000 korona erejéig decemberig be is fejezi.

A LEGJOBB MAGVAK

MAUTHNER ÖDÖN

kaphatók
csász. és kir. udvari
magnagykereskedésében,

IV., Kossuth-Lajos-u. 4. BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u. 33.

Az ideit árjegyzék megjelent, mely kívánatra ingyen és bérmentve küldet meg.

Szép ünnepély folyt le Heller Rudolf török-oksztentgyörgyi bérura-az aratógazda tisztele-nyagobb szorgalommalrtokost. A tulajdonos és az aratót és egy zepette nyújtotta át az kisérétében az aján-

hadsereg részére. ére 1911 szeptember 31-ig terjedőleg Kassa, a, Miskolcz, Eger, Sá-nyvár, Szatmár, Mára-katonai átvevő állomá-ü zab, széna, alom- és es. Szállítási módozara névre részletes fel-III. honvédker. had-

hadsereg részére. A g részére 1911 október 1-től szeptember 31-ig z, Eperjes, Besztercze-Kisszeben, Lőcse, Lo-marossziget, Munkács, katonai átvevő állomá-és illítási módozatok s az részletes felvilágosítást hadtest hadbiztossága. llériskolákba. A bihar-és pozsonyi vinczellér-állyázati hirdetést tesz miniszter. Felveszik et betöltötték, a nép-ék, épek, erősek és orlati munkát elvégez-és ellátást az isko-évre 280 koronát fizet-zóknek elengedik az y felig, ha igazolják zvezésre egyébként is elönyben részesítik elezetségüknek eleget nek még a szőlőműve-és kádárok fiai. kes iskolák igazgató-ugusztus 15-ig. A tani- dik.

akezió. A Temes-ki Földmívelők Gazda-etes állami kedvezmé-első felében, azaz tenyészszarvasmarhát és 448 darab sertés ona értékben, össze-nyészállatot 264,300 rolt és osztott ki kis-marhaanyagot részint zéből hozta be, leg-nyugatmagyarországi szerezte be. Most a el az akció, szeptem-an megint folyamatba ziót és az ezen évre ona erejéig deczem-

Állatforgalmi korlátozás. A cs. és kir. oszt- rák földmívelésügyi miniszter ideiglenesen meg- tiltotta a szarvasmarháknak, juhoknak és kecs- kének a birodalmi tanácsban képviselt király- ságokból és országokból a magyar szent korona országába továbbtartás czéljából nem vasuton vagy hajón, hanem lábön hajtva vagy egyéb módon szállítva leendő kivitelét. Ez a tilalmi rendelkezés nem terjed ki a határszéli gazdasági forgalomra, valamint a némely határ- széli vidékeken szokásos nyári legeltetési for- galomra.

Emberek ragadós száj- és körömfájásában. A ragadós száj- és körömfájás végighuzódott Közép- Európán a közelmúltban. Hasított körmű álla- taink sokat szenvedtek, sőt pusztultak is a ragályos betegségben. Emberek a száj- és körömfájást igen ritka esetben kapták meg hazánkban. A száj- és körömfájástól emberek tömegesen be- tegedtek meg Csehország Zakupy nevű közsé- gében. Az Állatorvosi Lapok közlése szerint Zakupy cseh községben egy nap alatt 4 férfi, 6 asszony és 10 gyermek betegedett meg az állati ragadós száj- és körömfájásban.

Folyóiratok. Természettudományi Közöny. A Kir. Magyar Természettudományi Társulat közlönyé- nek július 1-én megjelent számának tartalma a következő: Salétromgyártás levegőből. (9 képpel.) Irta Szarvasy Imre. Forrasztó és hegesztő mód- szerek a mai fémiparban. (8 képpel.) Irta Dorner Emil. Törvényszerűségek az elemek atómsúlyá- ban és a rádióaktivitás. Irta Zemplén Győző. Mérges növények a halászat szolgálatában. Irta Leidenfrost Gyula. Levélszerkény és fele- leték. A folyóirat előfizetési ára egy évre (Buda- pest, VIII., Eszterházy-utca 16. sz.) 12 korona. — *Magyar Gazdák Szemléje.* Szerkeszti Bernát István. A Gazdaszövetség kecskeméti nagygyü- lése gazdag tartalmát nagyon is kibővítette a folyóiratnak. A szépsikerű gyűlésről a következő cikkekben számol be: A kecskeméti nagygyűlés. A nagygyűlés lefolyása. Darányi Ignác elnöki megnyitója. Serényi miniszter beszéde. Dessewffy Aurél gróf válasza. Meskó Pál előadása. Szé- chenyi Aladár gróf beszéde. Apponyi Albert gróf beszéde. Nagy Emil beszéde. Giesswein Sándor beszéde. Szabó Gyula beszéde. Mezőssy Béla előadása. Mailáth József gróf beszéde. Paizs Gyula képviselő beszéde. Wittmann János kép- viselő beszéde. Baross János képviselő beszéde. Bernát István előadása. Horvát István képviselő előadása. Különlélek stb. A Szemle előfizetési ára (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) egy évre 12 kor. — *Kertészeti Lapok.* Az Országos Magyar Ker- tészeti Egyesület hivatalos lapjának júliusi száma gyászkeretben jelent meg, gyászolva az egye- sület érdemes elnökét, Emich Gusztávot. A 7-ik füzet tartalma: Emich Gusztáv 1843—1911. Kert- művészeti tervpályázat. Robinia (akác) fasor előállítása helyben való nemesítés által. Fehértóti Istvántól. Julius havában erő kajszin- és ősz- barackfajták. A gyümölcsalakfák júliusi keze- léséről. A bab hajtása. Virágos ablakok Angliá- ban. Egyesületi élet. Kirándulás Darányi Ignác dunaörsi kertészetébe. Virágos Budapest. Kisebb szakközlemények. — *Erdészeti Lapok.* Az Orszá- gos Erdészeti Egyesület közlönye. Szerkeszti Bund Károly. Júliusi számában megjelent cikkek: Erdőgazdasági kérdések. Levél a szer- kesztőhöz. A magyar erdészet az 1911. turini nemzetközi kiállításon. Hivatalos közlemények. Különlélek. — *A Kert.* Júliusi száma ismét pompás színnyomatu melléklettel és gazdag tartalommal jelent meg. Tizenöt szakcikkk számos képpel

diszítve és sok apró közlemény teszi változatossá ezt a kertészeti szaklapunkat. Előfizetési ára (Buda- pest, VII., Rottenbiller-u. 33.) egy évre 10 kor. — *A Hadsereg.* Hehs Aladár (Arad) katonai folyó- iratából most jelent meg a 9—10. (kettős) szám. Cikkei: A katonai bünvádi perrendtartás. A buda- pesti lovaglőverseny. A májusi előléptetés. Katonai hírek. Sporthírek. A párisi Concours Hippique. Wiener lovasünnepségek. Marokkó. Nagyrőcei áll. felső kereskedelmi iskola. Irodalom. Tizenöt szép kivitelű kép disziti az izléses folyóiratot, melynek előfizetési ára (Arad) egy évre 12 kor. — *Mezőgazdasági Szemle.* Szerkeszti ifj. Rösler Károly Aradon. Előfizetési ára egy évre 10 K. Julius havi számában a következő közlemények jelentek meg: A hidegverű lótenyésztés fejlesztéséről. Somssich László gróf. A Jurenák-féle ekéről, Pfeiffer Istvántól. A hollandi marha V. Náray Andor Jenőtől. A mesterséges trágyák története és gyártása II. Enesi Dorner Bélától. Védekezés a lema ellen, Alföldy Páltól. Irodalmi szemlében: A seradella termelési értéke. A szántóföldben levő levegő összetétele. A gyü- möléslák megválasztása a talaj minősége szerint. A trikalciumfoszfát hasznosítása. Trá- gyázási kísérletek foszfátokkal. A levegőből származó mesterséges nitrogéntrágyákról. Thomas és Martin-salakok. Újdonság a foszforsavtartalmu trágyák terén. Az asszimilálható kálium meg- határozása talajokban. A kénsavas ammón mint trágya. — *Erdély.* Honismertető havi folyóirat. Az Erdélyi Kárpát Egyesület értesítője. Folyó évi 6. számába irtak: Szilágyi Gyula, Nagyszebenből a Mundrára. (Képekkel.) Orosz Endre, Közlemé- nyek az EKE. muzeumból. (Képpel.) A folyóirat Kolozsváron jelen meg és előfizetési ára egy évre 10 korona.

Országos állatvásárok. Nagyobb jelentőségű országos állatvásárok a lapunk 50-ik számában közöltek kivül július havában még a követ- kező helyeken tartatnak meg:

Gyulán július hó 12—15-én. A legnagyobb fel- hajtás remélhető m. t. szarvasmarhából, lóból, juhból és sertésből. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából 11,920—3080, lóból 15,500—3103, juhból 17,000—14,347, sertésből 2500—653.

Győrben július hó 15—18-ig. Felhajtás csak lovakból remélhető. *Tavalyi* felhajtás és eladás m. t. szarvasmarhából 2809—1544, lóból 1334—801, juhból 240—240.

Dicsőszentmártonban július hó 21—23-án. A leg- nagyobb felhajtás remélhető m. t. szarvasmarhá- ból és lóból. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvas- marhából 5988—1622, lóból 142—53.

Gyulafehérvárott július hó 23-án. A legnagyobb felhajtás remélhető m. t. szarvasmarhából. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából 10,992—3289, lóból 684—282, juhból 14—6, sertésből 186—98.

Szamosújváron július hó 23—25-én. A leg- nagyobb felhajtás remélhető m. t. szarvasmarhá- ból, juhból és sertésből. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából 14,980—3608, lóból 800—234.

Lippán július hó 28—30-án. A legnagyobb fel- hajtás remélhető m. t. szarvasmarhából és juh- ból. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából 3134—1993, lóból 456—360, juhból 9600—8900, sertésből 350—260.

Mezőtúron július hó 29-én. Felhajtás csak lovakra remélhető, mert a száj- és körömfájás miatt hasított körmű állatokat felhajtani tilos.

*Zalaegerszege*n július hó 31-én. A legnagyobb felhajtás remélhető m. t. szarvasmarhából és lóból.

Lapunk mai számához van mellékelve az *Első magyar pamut-, teveszőr- és balata-hajtó- szijgyár, Levy James, Pozsony* czég prospektusa, melyre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Lapunk mai számához csatolva van *James Levy czég* prospektusa, melyre különösen fel- hívjuk olvasóink szives figyelmét.

Parcellázások jutányos és gyors keresztül- vitele. A „Kisbirtokosok Országos Földhitel- intézete” üzletműködési köre kiterjed a parcell- ázások lebonyolítására és az e czélra szóló kölcsönök adására is. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkesedést, miért is maga par- cellázási czélokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellené- ben a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e czélra megbízottját a helyszínére kiküldi, aki az összes teendőket ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondoskodik. Parcellázási czélokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, me- lyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2. szám) kívánatra minden fel- világosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az inté- zet nyereségreszesedést nem igényelvén, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a par- cellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Az eladó egyszerre egyszögben megkapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegezettek. Az inté- zet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei: 1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adhatnak. 3. Az egyik módozatu kölcsön teljes készpénzzel, fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

Jó könyvek.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület karöltve a „Patria” irodalmi és nyomdai rész- vénytársasággal könyvkiadó vállalatot tart fenn, melynek az a czélja, hogy a gazdaközönseget jó és olcsó könyvekkel lássa el.

A kiadott könyveket gyakorlati gazdák szá- mára írják olyan kiváló szerzők, akik együtt haladnak az étellel és a tudománnyal. Különös tekintettel van a vállalat arra is, hogy ne ter- helje meg az olvasókat elméletekkel, miért is a szerzők csak azt adják elő, ami az élet tapasztalatain átszűrődött és helyesnek bizonyult. A gyakorlati iránynak és a takarékoság szem- pontjának betartása teszi lehetővé, hogy a könyv- kiadó vállalat feltétlen megbízhatóságuk mellett könnyen érthető és olcsó könyveket bocsáthat az olvasó közönség rendelkezésére.

Ujabbán az OMGE. könyvkiadó vállalatában következő művek jelentek meg:

A „Köztelek Olcsó Könyvtára” I. évfolyamá- nak 12 füzeté 5 K., a II. évfolyam előfizetési ára 5 korona. — Campbell H. W.: *Okszerű talajművelés.* Magyarra átdolgozta: K. Ruffy

A természetes jéggel való hűtés tisztátalan, egészségtelen, megbizhatatlan.

A mesterséges hűtés (gépi uton) ideálisan tiszta,

állandó, megbizható és hatá- sos. **Ahol tejmanipulá-**

ció van, tojás, gyümölcs, zöldség, hus, vadhus konzerválendő, csakis a mesterséges hűtés az egyedül eredményes.

Urasági lakások, kastélyok, gazdaságok, ha valamely üzemerő áll rendelkezésükre (villamos világítás, malom, erőhajtásu tejgazdaság vagy takarmánykamra, cséplőkészlet), **termeljenek** maguk gépi uton jeget és **készítsenek mesterséges hűtőkamrát.** Nem drágább a mesterséges jég és mégis óriási előnyös a gazdálkodónak.

Forduljon:

REICHEL és BEISZLER vegyipari gépgyár részvénytársasághoz
Budapest, X., Noszlopy-u. 1. Telefon 98-10 és 50-85.

Telefon 98-10 és 50-85.

Telefon 98-10 és 50-85.

AK

vari

ésében,

Rottenbiller-u. 33.

mentve küldetik meg.

mm. 78 k. 25-20 K., 500 mm.
77-5 k. 24-90 K., 100 mm. 76
74-5 k. 24- K., 2500 mm.

24-50 K.
1000 mm. 76 k. 24-50 K.

Árjak.
(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
23-30 K.
23-86 ”
18-86 ”
15-86 ”
15-24 ”
15-52 ”
13-94 ”

Gabonapiacz.
„Köztelek” részére.)
Liverpool, 1911 július 4.

szünk sokkal élénkebb volt,
Az általános hangulat leg-
vagy legalább is ilyen ten-
az árak a legjobb esetben
tak az előbbi naphoz képest,
fordult elő a héten, mert
er folytonos emelkedés volt
berek befolyásának tulaj-
jobb, hol rosszabb hírek
atása részint be van már
szint pedig a befejezéséhez
ényéről a vélemények telje-
iben valamennyi kedvezően
a tavaszi buzáról, mely a
ben, az északi államokban
nend és az ezáltal okozott
int ahogy az Armour cég
millió bushelre (körülbelül
kárt. Bizony már nagyon
s, meg itt is a hivatalos
fog megjelenni. Noha az
án fölülmulja a tavalyit,
buzában mégis csak jelen-
el egy harmadát képezi az
hogy az utóbbi évtizedben
váltakozott, míg az összes
bushel között és körül
tehát az amerikai piacok
teségre van kilátásuk.
tevésebbé járult hozzá az
gatásához. Ott is az őszi
hoz, néhány nap óta azon-
lt be délen és délkeleten,
néve nagyon káros, már
országban a tavaszi buza
is akkora területet foglal
a szárazság tovább tart,
lehet az orosz vetésekre
bi hetekben szép fejlőd-
érkeztek. Ma tehát biztosan
még mondani, itt azonban
kus a felfogás és a hely-
ik oly nagyon rossznak.
yban támogatják a mult
ások. Az európai államok
szepes termésre számít s
is, hogy a világ elhajó-
derben folynak, nagyon
öl szülő bajjólátu híreket.
lt volt a hét alatt. A hajós-
t ért, nem érintette a
kedelmet, csak a lisztet,
nagyon felszökött és az

panaszok érkeztek, hogy
yanak, tegnap azonban
Ez az eső természeté-
mert ez már rég le van
szí veteményeire, melyek
xportot. Argentínában az
tegnap is könnyű esőt
ággal el vannak ragad-
z ausztráliai vetésekről
zók. A kivitel ott a mult

a szárított sertés-
zónságes istállótrá-
területeken szem-
trágya javára
a eddigi kedvező
a mas terjedelme-
gazolnak, úgy tel-
ogjuk a Közön-
ával való trá-
és fiai, Esztergom.
szál lott és nyir-
blótelepemen hasz-
hatása szembe-
es volt. A nagy
pen beért s a
trágyázatlannal
en hívált. Haas

szárított sertés-
zónságes istállótrá-
területeken szem-
trágya javára
a eddigi kedvező
a mas terjedelme-
gazolnak, úgy tel-
ogjuk a Közön-
ával való trá-
és fiai, Esztergom.
szál lott és nyir-
blótelepemen hasz-
hatása szembe-
es volt. A nagy
pen beért s a
trágyázatlannal
en hívált. Haas

Mai jegyzéseink részszállítványokra c. i. f. Liver-
pool q-ként:

Table with columns for date (jun. 27, jul. 4) and prices for various goods like 2. sz. É.-Manitoba, Dél-Ausztráliai, 78 kg.-os Barusso.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-u. 1911. jul. hó 7-én. A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekben 180 szekér réti széna, — szekér muhar, 13 szekér zsupszalma, 13 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 64 szekér luczerna és zabosbüköny, — zsák szecska.

A forgalom igen élénk.
Árak fillérekben q-ként a következők: új réti széna 580—800, muhar —, zsupszalma 460—580, alom- szalma 400—460, takarmányszalma —, kéve ten- geriszár —, egyéb takarmány új —, zabos- büköny 600—760, lóhere —, luczerna 700—800, köles —, sarju —, szalmaszecska —. Összes kocsiszám 270. Összes súly 324,000 kg.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben a forgalom e héten is élénk volt és az állandó jó vételkeov mellett a szeszárak szilárdan és drágábban zárulnak.

Elkelt finomított szesz adózva 180 koronáig, adózatlanul 61 koronáig nagyban, míg ellenben vidékről és másodkézből valamivel olcsóbb árban történtek ajánlatok.

Élesztőszesz adózva kisebb forgalom mellett 178-75 koronáig kelt el adózva.

Denaturált szesz ártartó és hordóval együtt 47—48 K.-ig kelt kötésre.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz gyéren volt ajánlva és folyó kampányra 55—56 K. kelt el fix árban, míg ellenben új termelési idényre jegyzésen alul történt több üzlet.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 56—57 K. Bécsi jegyzés — K.-ig kontingens nyersszeszért.

Budapesti jegyzés

Table with columns for Kontingens nyersszesz, Finomított szesz adózva, Élesztőszesz adózva, Nyersszesz adózva, Denaturált szesz, and prices in large and small quantities.

(Az adózott szesz a 20 K. pótdóval együtt értendő.)

Nyerseczukur.

Aussigból ————— 26-75 K.

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete áruosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsiradékok. A lefolyt héten az üzlet a kisebb sertés- felhajtások s tartott sertésárak dacára is nyugodt irányzatú volt s a forgalom sem öltött nagyobb arányokat. Az árak 2—3 koronával lemorzsolódtak.

Jegyzések:

I. r. fehér forrázott táblaszalonna, friss áru, nagyobb kocsirakományok vételénél, nehéz minőségű ————— 136—137 K. Könnyebb minőségű ————— 133—134 ” I. r. perzselt (paraszt) szalonna ————— 153—154 ” I. r. pestvárosi disznósír, nagy hordókban 149—150 ” 100 kg.-ként minden levonás nélkül.

Luiza gozmatom r.-t. jelentése a „Köztelek” részére. Budapest, 1911 július hó 6. Netto-árak 50 kg.-ként Budapesten, elegysúly tiszta súlyként, zsákkostul. Kötelezettség nélkül.

Takarmányliszt:

Table with columns for Szám: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 and prices for different types of feed flour.

Ár K.: 19-10 18-70 18-30 18-10 17-70 17-30 16-70 15-90

7 1/2 7 3/4 8 Korpa: F. G. 15-30 13-20 9-50 Ár korona: 6-80 6-80

Liszt, őrlemények és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete abraktakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos buzalisztjegyzései 100 kilogrammonként Budapesten, elegysúly tisztasúlyként, zsákkostul.

Table with columns for Szám: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 and prices for flour and bran.

Ar K.: 38-40 37-60 36-80 36-— 35-20 34-— 32-80 31-20

7 1/2 7 3/4 8 29-60 25-60 17-60

Rozslisztárak:

Table with columns for Szám: 0, 0/1, 1, WR, II, II/B, III and prices for rye flour.

Ar K.: 30-40 29-— 27-60 26-40 22-40 20-40 18-80

A többi abraktakarmánycikkek árai a következők voltak Budapesten zsákkal, teljes vagonrakomány vételénél 100 kg.-ként:

Table with columns for various types of corn (Finom korpa, Goromba korpa, Rozskorpa, Árpadora és árpaderce, Malomkonkoly, Budapesti gyári repcepegácsa, Derby-melász, Szárított moslék, Szárított répaszellet, Malátacsira, Szörplé) and their prices.

Budapesti lóvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1911 július 6.

Főlhajtattott:

Table with columns for job quality (Jobb minőségű, Könnyű kocsiló, Nehéz, Igás kocsiló, Pónny, Fuvaroslovak, Parasztlovak, Alárendelt minőség) and prices.

Összesen ... 1267 drb
Eladatlan maradt ... 665 drb
Irányzat: élénk. Székesfőváros levágásra vásárolt 64 drb 74—170 K.-ig.

Budapesti vágómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1911 július 6.

Főlhajtás összege:

Table with columns for Uj felhajtás, Mult vásárról visszamaradt, Összeg, Eladatlan maradt and prices.

Származási hely szerint:

Table with columns for Magyar eredeti, Magyar tarca, Magyar bivaly, Horvátorsz. marhák, Boszniai marhák and prices.

Minőség szerint:

Table with columns for Elsőrendű hizott, Másodrendű, Alárendelt minőség, Növendékmarha, Bivaly and prices.

Nem szerint:

Table with columns for Bika, Ökör, Tehén, Növendék-bivaly and prices.

Nemzetközi gabonapiacz 1911 június 30-tól 1911 július 8-ig.

Large table showing international grain prices for various types of grain (Buza, Rozs, Zab, Tengeri, Árpa) across different locations (Kelet, Határidő) and dates (July 7, 30).

Jegyzet: *) Orosz. **) 78 kg. tiszavidéki.
1) Szeptember. **) Decz.
1a) Aug.

SZIVATTYUK ÉS MÉRLEGEK

GARVENSWERKE,
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Á r a k

(100 kg.-ként élőnyban minden levonás nélkül fillérekben)

1911 július 6.	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	92-105	80-90	66-78
Tarka hizott ökör	96-114	84-94	70-82
Bosnyák ökör			
Tehén	84-92	72-82	60-70
Bika	90-108	76-88	68-74
Növendékmарha		76-92	
Bivaly		64-82	

Irányzat: élénk volt. Az árak 1-2 koronával, bikák és bivalyoknál 2-3 koronával emelkedtek métermásánként.

Budapesti szurómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1911 július 4.

Á r a k:

(kilogrammonként élőnyban fillérekben)

Fölhozattott:

	I. oszt.	II. oszt.
Magyarországból élő borjú	448 db	110-140
leszurt		
Ausztriából élő borjú	219	110-132

Á r a k:

(kor. értékben páronként)

	drb	fillér
Magyarországból élő bárány		
leszurt		
„ gödölye		
Ausztriából		
Galicziából rugott borjú		
Ausztriából élő borjú		
Összesen	687	drb

Eladatlan maradt drb élő borjú, drb leszurt borjú, drb élő bárány, drb leszurt bárány.

Irányzat: élénk, az árak 4 fillérrel emelkedtek kilogrammonként.

Budapest-ferencvárosi zárt sertésvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1911 július 6.

Heti felhajtás összege	Érkezett vagon	Érkezett összesen darab	Eladott	Eladatlanul maradt
június 29-től július 6-ig	152	5823	5984	48

Napi árak fillérben

N a p	Óreg ne-ház páronként 280-350	Páronként 300 kg.-on felül	Páronként 220-300 kg.	Könnnyü 220 kg.	Husos fajta
1) június 30. július 6.					
2) június 30. július 6.	136-148	148-162	152-164	156-168	
	146	152-160	155-165	162-170	

1) Az árak élőnyban levonás nélkül értendők.

2) Az árak élőnyban páronként 45 kg. élőny és 4% levonással, kilogrammokban értendők.

Irányzat: A vásár vonatott, az árak 2 fillérrel emelkedtek.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1911 július 3.

Fölhajtattott:

Magyarországból	699 drb juh	drb kecske
Szerbiából	juh	kecske
Összesen	699 drb juh	drb kecske
Eladatlan maradt	drb juh	drb kecske

Á r a k

(kilogrammonként élőnyban, korona értékben).

	kg.	páronként	kor.
Hizott ürü	68-74 fill.		
Feljavított juhok	56-64		
Durvaszörü juhok			
Kisorolt kosok			
Bárányok			

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbánya sertéshizláló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 4% levonással vevő javára értendő.)

Óreg nehéz	páronként 400 kg. felül	fillérig
Óreg közép	300-400 kg.	
Fiatal nehéz	320 kg. felüli súly	148-150
Fiatal közép	250-300 kg.	152-156
Fiatal könnyü	250 kg.-ig	

A hizott sertésüzlet irányzata lanya. Kőbányára egészséges sertések forgalmi korlátozás alatt levő területekről is szabadon szállíthatók. A felküldési szándék a kerületi állatorvossal közlendő, ki mindenkor szolgál a szükséges utbaigazítással.

Soványsertés-árak.

(Eredeti tudósítás Url Rezső sertésbizományos VIII. Népszínház-utca 22., a „Köztelek” részére.)

1911 július 5.

	kilogrammig	fillér
Sertésvészen átment	60-100	250-200
„	100-120	200-180
„	120-160	180-160
„	160-200	160-140
Sertésvészen át nem ment	60-100	200-170
„	100-120	170-160
„	120-160	160-140
„	160-200	140-130

Árak élőnyban kilogrammonként 4% engedmény.

Irányzat: igen lanya.

Bécsi juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1911 július 6.

Fölhajtás:	drb	Ár:	fillér
Magyarországból	509	Angol husos ürük	
Galicziából		Első. hizl. ürü	74-82
Osztrák tartományokból		Gyapjas	
Összesen	509	Középm. hizl. ürü	68-72
		III-ad rendű	

Irányzat: lanya, árak 1-2 fillérrel estek.

Bécsi sertésvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1911 július 4.

Fölhajtás:	drb	Származás szerint:	drb
Minőség szerint:		Magyarországból	
Hussertés	9787	husos	153
Zsirsertés	4068	Magyarországból	
Összesen	13855	zsirfajta	3823
		Galicziából	9465
		Osztr. tartományokból	217
		Németbirodalomból	197
Eladatlan maradt	579	Összesen	13855

Árak: (kilogrammonként élőnyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Elsőrendű magyar zsirsertés	126-130 kiv. 132
Középsertés	122-126
Óreg sertés	114-120
Könnnyü és szedett sertés	108-120
Süldő (lengyel, erdélyi)	100-126 kiv. 136

Irányzat: lanya prima minőségű zsirsertés 2 fillér, összes többi minőség 4-6 fillérrel olcsóbb. Hussertés 4-6 fillérrel olcsóbb. Az üzletmenet esőkent, keresletnél fogva nehézkes, vonatott.

Bécsi szurómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1911 július 6.

Fölhozatal:	kg.-ként fillérekben (fizta súlyban)	I. oszt.	II. oszt.
Magyarországból élő borjú	500	168-178	164-166
leölt	2637	148-152	128-148
Ausztriából élő borjú	1195	168-176	104-166
leölt			
Magyarországból élő bárány			K. párja
Ausztriából élő			K. párja
Magyarországból leölt	36	36-50	K. párja
Ausztriából leölt	36		K. párja
Magyarországból leölt sertés			zsirsert.
Ausztriából	1408	128-148	hussertés
Magyarországból leölt juh			
Ausztriából	70	120-130	
Összesen:	5846	drb	

Irányzat: lanya, a kis szükséglet következtében prima borjú 4-8 fillérrel, összes többi minőség 8-10 fillérrel olcsóbb. Sertés és juh változatlan. Bárány a kis kínálatnál fogva, a múlt héthez viszonyítva, drágább.

Folyó hó 7-én megtartott wien-szt-marxi vesztégmarhavásáron felhajtattott:

	Ökör	Bika	Tehén	Bivaly	Összesen
Magyarországból	1317	134	188	50	1689 drb
Galicziából	24	10	9		43
Ausztriából	7	9	7		23
Összesen	1348	153	204	50	1755 drb

Osztályozva:

Hízómarha	1542 drb
Legelőmarha	
Csontosmarha	213
Összesen	1755 drb
A vásárra bejelentett	123 drb
Eladatlan maradt	17

Irányzat: lanya. Prima és III.-rendű minőségű ökör az e heti hétfői szabadmarhavásáron az árt megtartotta, ellenben közép min. ökör 1-2 K.-val olcsóbb és a csontos 2-3 K.-val drágább lett.

Külföldi állatvásár.

Berlin. Jul. 1. A marhavásáron élénkebb kereslet folytán az árak emelkedtek. A felhajtott 3374 drb mind elkel. Borjúk változatlan áron keltek el. Sertés felhajtott 14837 drb, 1000 drb-al több mint az előző héten, úgy hogy a bővebb kínálat folytán az árak 3-6 K.-val csökkentek. Ökör: I. oszt. 56-64-59- K., II. oszt. 50-74-54-23 K., hizó tehén 44-84-48-38 K.; borjú: I. oszt. 61-36-67-26 K., II. oszt. 53-10-59- K. Sertés: 150 kg.-on felüli 51-92-53-10 K., 120-150 kg.-os 50-74-51-92 K., 100-120 kg.-os 49-56-51-92 K.

Páris. Jun. 26. Marhavásár. Árak emelkedtek. Ökörök 80-75-90-25 K.; tehének 73-15-90-25; borjúk 83-60-114 K.; juhok változatlan áron 95-123-50 K. Sertésvásár változatlan, 91-20 107-20 K., 50 kg. vágósúlyban.

Rotterdam. Jun. 26. Szarvasmarhaárak emelkedtek. I. oszt. hizott tehén 84 K., ökör 82 K., bika 74 K. Borjúk ára csökkenő, 100-105 K., juhok 50 K. Sertések valamivel gyengébb áron. Nehéz sulyuk 46 K., könnnyü sulyuk 43-46 K., 50 kg. élőny szerint.

Chikagó. Jun. 27. Első oszt. marha (istállózott) alacsonyabb 30-20 K. II. oszt. (legelőmarha) 28-75 K. Texasmarha emelkedő 27-45. Sertésvásár. Könnnyebeknél alacsonyabb 37-23-80 K., nehezebbeknél magasabb 30-75-32-54 K. 50 kg. élőny szerint.

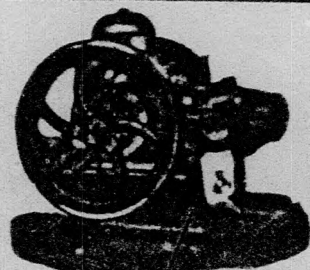
Szerkesztői üzenetek.

O. Gy. Levelét a fátalyigák ügyében áttettük a Kereskedelmi Múzeumhoz. (Budapest, V., Akadémia-u. 3.)

D. B. Óbecse. A hozzánk beküldött tengeri elhalásának oka a tulsok talajnedvesség, amely a gyökereket tönkretette. Ugy látszik, a talaj nem eresztí át a vizet. E bajon csupán alagsóvezéssel lehet segíteni.

H. D.

Z. I. Györok. Használt és lyukas jutaszákok értékesíthetők: Hertzka Sándornál (V., Tátra-u. 1.) és Nagel Adolfnál (V., Arany János-u.)

SZABÓ EMIL ÉS TÁRSA BUDAPEST, VI., Teréz körút 46. (Bejárat Gyár-utca 2)

BOLINDER NYERSOLAJMOTOR

Kevés nyersolajszükséglet.

Feltétlenül megbízható üzem.

Nincs korom, bűz, füst!

Arak
 178 104-166
 152 123-146
 176 104-166
 K. párja
 K. párja
 50 K. párja
 K. párja
 zsirsért.
 148 hussértés
 130

következtében
 bi minőség 8-10
 zatlan. Bárány a
 onyitva, drágább.

en-szt.-marxi
 ajtatott:

Bivaly Összesen
 50 1689 drb
 " 43 "
 " 23 "
 50 1755 drb

1542 drb
 " 213 "

1755 drb
 123 drb
 17 "

dü minőségű ökör
 a az árt megtar-
 K-val olecsóbb és

r.

Alénkebb kereslet
 ott 3374 drb mind
 el. Sertés felnaj-
 ant az előző héten,
 az árak 360 K-val
 59- K., II. oszt.
 48-38 K.; borju: I.
 0-59- K. Sertés:
 150 kg-os 50-74-
 92 K.

emelkedők. Ökrök
 25; borjuk 83-60-
 123-50 K. Ser-
 50 kg. vágósúlyban.
 haárak emelkedők.
 82 K., bika 74 K.
 juhok 50 K. Serté-
 néz snlyuak 46 K.,
 élősuly szerint.
 cha (istállózott) ala-
 (ómarha) 28-75 K.
 ásár. Könnyebbek
 obbnél magasabb
 int.

tek.

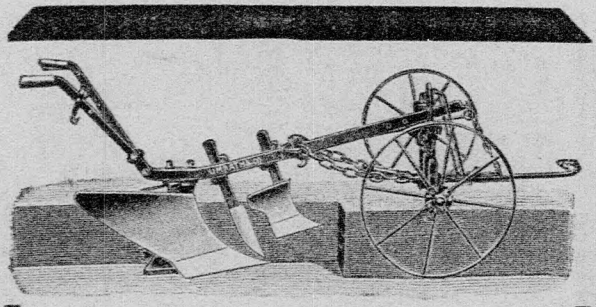
ben áttettük a Ke-
 V., Akadémia-u. 3.)
 itt tengori elhalásá-
 amely a gyökereket
 m eresztí át a vizet.
 het segíteni.

H. D.
 jutaszákok értéke-
 átra-u. 1.) és Nagel

Teréz
 ár-utca 2

TOR

lincs korom,
 őz, füstli

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény-testekkel, páncéllemezekkel
 □ acél gerendelyei
 állítható szarvakkal, önvezetéssel.
Többvasú ekék.
 Finom-, szántás-, csukló-, rét-boronák.
 Háromtagu és egytagu hengerek.
 Superior sorvetőgépek, triőrök.
UMRATH és TSA
 Budapest, V., Váci-körút 60.
 Gőzcséplőkeszítők 12 HP.-ig. Ipari mozdonyok 200 HP.-ig.

Szálas takarmánynövények termesztése.
 Szilassy Zoltán és Grabner Emil a ház-
 póló és egyedül álló mű-
 vének beszerzése minden gazdának fontos. Ara tartós
 vászonkötésben 10 korona. „Patria” r.-t. gazdasági
 könyvkereskedés, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

HOMOKÉRTÉKESÍTÉS

Akinek homokja van, kérje saját érdekében:
 F. 3. Formák és szerszámok csömöszölt beton-
 aruk előállításához.
 F. A. 1. Kezi üzemre berendezett betontégla-
 és alagsógyártás.
 Cs. G. 4. Kezi üzemre berendezett csement-
 eszterégyártás.
 B. B. Az üreges építőkövek (betonblokkok)
 gyártása.
 C. S. 1. A csement- és mozaiklapok gyártása
 az új árnyékokat és prospektus-ainkat; kérje
 a yagának díjait a megvizsgálásért, mérnökünk lá oga-
 tásáért és t. költse meg üzemben mi t. telephelyükön összes
 csementipari homokértékesítő gépeinket.

SZÁNTÓ és BECK

mérnök
 csementipari gépek gyártása.
 Budapest, IX., Viola-utca 7. szám.

Őszi trágyázás!

Valódi Stern-Márke védjegyű
THOMASSALAK
 a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya.

Valódi csak
 zsákban van
 olómzár van

Minden zsák
 jelzettel

Övakodjunk a

ha ilyen
 és eredeti
 rajta.

tartalom-
 van ellátva.

hamisításoktól
 670

Kalmár Vilmos
 a Thomaspohosphatfabriken Berlin, vezérképviselője
 Budapest, VI., Andrássy-ut 49. szám.

Gróf KÁROLYI LAJOS tótmegyeri
 uradalmában eladó egy drb legújabb gyárt-
 mányu 20 HP teljesen jó és használható álla-
 potban levő

benzinlokomobil.

Feltételek az uradalmi felügyelőségénél.
 Tótmegyer, Nyitra megye, megtudhatók. 865

WOHANKA FELE

HONI GYÁRTMÁNYI
 NYERSOLAJ MOTOROK
 és LOKOMOBILOK.
 ÜZEMKÖLTSEGEK
 NAGYSÁG
 SZERINT 1 1/2-2 fillér
 ÓRÁNKÉNT és LŐERŐNKÉNT. NINC S ROBBANÓ-
 és TÜZ-VEZÉLY!-MINDEN PÉNZÜGYÖRI
 ELLENŐRZÉS és ENGEDÉLY NÉLKÜL.
WOHANKA és TARSÁ BUDAPEST.
 V. Váci-Körút 76.

Téglagyári gépeket, téglagyári teljes berendezéseket
 szállít mint különlegességet
Ludwig Hinterschweiger jun.

vasöntöde és
 gépgyár
 Marie
 Valerie-Hütte
 Lichtenegg 6.
 bei Wels
 Felső-Ausztria

Próbassítólások és égetések minden időben a legteljesebb-
 retekben és gyorsan végeztenek. Ajánlatok és prospek-
 tusok ingyen és bérmentve Magyarország leg-
 képviselő: ERDELYI HENRIK és TARSÁ Buda-
 pest, VI., Liszt-Ferencz tér 14. 267

Elsőre dü gép-és henger- olajok, sűrített zsiradék

Mindennemű műhely és szerszám-
 és gazdasági szerszámok :: gépek ::

la géphajtószijak.

Víz- és gőz- villamos
 szerelvények, csapágyfémek, cikkek.

Összes malomszükségleti cikkek.

Ruggyantaárak, zsákok, kötelek,
 tömlők, tömitések, ponyvák trieurók, stb. .

sodronykerítések.

Szivattyuk, mérlegek, emelő-
 gépek, vetőmagpézsológépek.

BÁNYAI LÁSZLÓ

műszaki üzlet
 Budapest, V., Zoltán-utca 9.
 Telefon: 168-73. 3356 Sürgőnyezim: Bányai L.

Hydraulikus sajtók

szőlő- és gyümölcsmust sajtolására, nagyüzem
 számára, 1, 2 vagy „Herkules” szőlő- és gyümölcs-
 3 kitalható kosárral, kettősnyomó készülékkel, kéziérőre,
 presek gyártja mint különlegességet különböző nagy-
 ságban és szerkezetben és kitűnő minőségben:

Mayfarth Ph. és Tsa
 Wien, II/1.
 gépgyár és vasöntöde.
 Különleges gyár
 gyümölcsészeti és
 szőlészeti gépekben.

Gróf Dessewffy Aurél uradalma Búd-Szent-Mihály.

Tek. Fodor Ferencz urnak Kolozsvár, Kossuth-utca 37.

A 40 drb fehér ökör tegnap megjött, ő nagyméltósága teljes meg-
 elégedését fejezte ki, mit sok éven át való összeköttetésünk után ezuton
 is örömmel hozok szives tudomására. Kiváló tisztelettel:

Rhédey Lajos
 882 tisztartó.

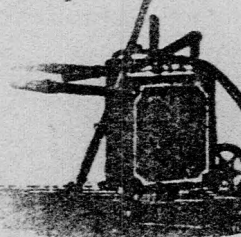
Tek. Fodor Ferencz urnak Kolozsvár.

Van szerencsém értesíteni, hogy a 25 drb tinó tegnap d. u. 6 óraker
 Császárr állomá-ra megérkezett. A tinókkal teljesen meg vagyok elégedve.
 Köszönöm a kiválasztásnál kifejtett körültekintést.

Gr. Eszterházy Miklós Móríczt Láng Géza
 majki gazdasága. urad. intéző.

A Holler-féle „KING”

gyorsmeszelő és fertőtlenítő gép, az eset-munka 20-szorosát teljesíti.

Gyártók azonkívül:

Pittore és Triumph

nevű gyorsmeszelőt is.

Meszelőim szivattyúi azonnal kicserélhető golyós szelepekkel vannak ellátva, tehát nincsen eldugulás, nincsen piszkálás.

Meszelőim ára (teljes felszereléssel és gyümölcsfák permetezésére alkalmas két- vagy háromágú szóróval)

60 koronától 320 koronáig.

IG. HELLER,

BÉCS, II., Prater Schrotzberg-Strasse I.
Kérjenek leírást. 5795 Képviselek kerestetnek.

Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban!

A „King” kiváló gyorsmeszelő és fertőtlenítő gép sokoldalú használhatósága miatt egy mezőgazdaságban sem nélkülözhetetlen. A szivattyúk teljesen időmérő sárgarézbe készülnek, javítások majdnem teljesen kizárhatók. „King” tömörvezetékekkel többlet teljesít, mint 20 ember esetével és mindenféle állványozással és alfmunkálatot feleslegesen tesz. Ezen gép egy nap alatt készíthető.

Mütrágya behozatal!

Elsőrendű beszerzési forrás!

Szuperfoszfát, Thomassalak, Nitrogéntrágyák, 40% kálisó, kainit, Rét- és heretrágya, Kendertrágya, Szőlőtrágya, Fekáltrágya

legjutányosabban

Klár Andor Ipari és Kereskedelmi R.-T. DEBRECZEN.

Távirat: Klár Andor. Telefon: 445.

Aruosztály főcikkei: Szén, Mész, Czement, Mütrágya, Gépölaj, Nyersolaj.

Műszaki osztály: Gép, Motor, teljes gyári berendezés okl. gépészmérnökök vezetése alatt.

Bankosztály: Törlesztéses kölcsönök, Ingatlan üzletek, — Financzírozások.

Mütrágya behozatal!

A száj- és körömfájás elhárítására

nélkülözhetetlen!

Bevált modellek minden árban. Kérje az I. számú prospektust

KRASA RUDOLF-tól
Wien, VII., Kirchengasse 29 177.

Fajebek! Ritka alkalmi vétel!

A telep elhelyezése folytán rövid ideig felette olesón kaphatók **fajebek**, mesés szép, sokszor díjazott **fajbaromfi-törzsek** és ezek **tojásai, diszgalambok, méhek**, krajnai, olasz és magyar anyákkal, Dzierzon-kapitárokban. **Méhészeti gépek és eszközök.** Nélkülözhetetlen érdekes árjegyzék bérmentve küldetük. 5841
DIANA-TELEP, TAR Heves megye.

Racionális homokértékesítéshez

szállítunk munkaképes

gépeket és formákat,

tégla-, úrblokk-, tetőcserep-, csatorna és alagsóvek gyártására. :: Saját modern szerkezetek.

Különlegességi gépgyár:

Dr. Gaspary & Co.
Markranstädt (Németország).

262. számú brosúra ingyen.

Uradalmak és középbirtokosok

használatára **LIPTAY JENO** földbirtokos igazi szaktudással egy rendkívül praktikus

PÉNZTÁRI FÖKÖNYVET és PÉNZTÁRI NAPLÓT

szerkesztett. Mindkettő a lehető legegyszerűbb beosztású és könnyen áttekinthető.

A kemény papírba kötött, körülbelül 60 ives **Pénztári főkönyvet** és a puha fedelű, körülbelül 20 ives **Pénztári naplót 15 koronáért** szállítja az összeg előleges beküldése mellett vagy utánvétellel a „Patria” r.-társ. nyomtatványkezelői osztálya, Budapest, IX., Ullői-ut 25. (Köztelek.)

H. HAUPTNER

világhírű berlini műszergyáros gyártmányai. — Az 1910. évi brüsszeli világkiállításon versenyen kívüli jury-tag. Az 1910. évi buenos-airesi világkiállításon „GRAND PRIX”-vel kitüntetve.

Szab. „SENN” faroktartó.

Acelból

A legyek által nyugtalanított vagy ideges tehén fejése sok kellemetlenséggel jár a fejő egyénre nézve. Ettől eltekintve, a nyugodt fejésnél több a tejhozam és a tej nem mooskolódik be.

A „SENN” farokvédő minden nagyságú tehénre egyformán illik és egy pillanat alatt fel- és lecsatolható.

Ára K 2.20

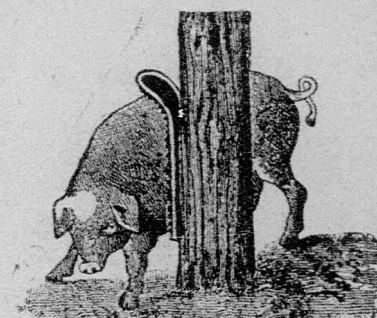

Most

„Vass”-féle állatvakaró iverk

a kézzel nem tisztogatható vagy szabadjára eresztett állatok öntisztítására szolgálnak. Ezen fémforma után öntött vas-iverk használata által a fákát, kerítés-oszlopokat kíméljük és ügyes formájuk folytán ezen az állatok olyan testrészeit (hátukat, gerincüket) is tisztíthatják, amelyeket másképp tisztítani nem tudnak. A bőr puhább és ruganyosabb lesz, ezáltal jobb hizás és tejhozam érhető el. A kosz és egyéb nyálvályák pedig elkerülhetők. Tessék megpróbálni. Örökös.

1. számú (sertéseknek) ára K 5.—
2. számú (szarvasmarhákknak) K 10.—

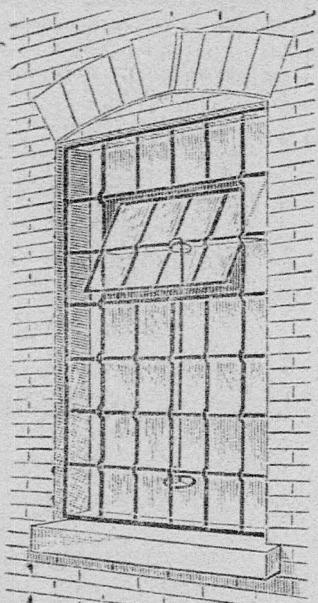
Kaphatók a magyarországi **GEITTNER és RAUSCH** cégnél, Budapest, VI., Andrássy-ut 8K. szám. :: vezérképviselőknél:

LEPTER JÁNOS vasszerkezetek és lakatosárak gyára
Budapest, X., Asztalos Sándor-ut 16.

Alapított 1885. Sürgőnczim LEPTER, Budapest, Pékerdö. Telefon 55-22
A JELENKOR LEGTÖKÉLE-
TESEBB ÉS LEGOLCSÓBB **IDOMVASABLAKA.**

Ujdonság!

Ujdonság!

KÖPPLINGER
szabadalmazott
IDOMVASABLAKA.

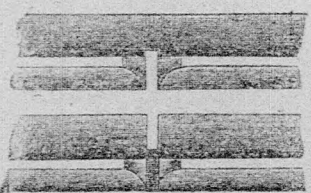
14 MUVELT AL-
LAMBAN SZA-
BADALMAZVA

700

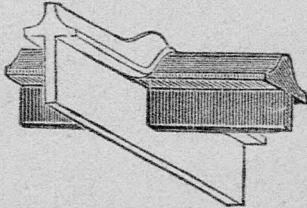
Raktárak, magtárak, gyári épületek, istállók, gazdasági mellék-
épületek, üvegházak, verandák stb. részére kiválóan alkalmas

Régi rendszer.

Köpplinger rendszer.

Megkeresésekre
költségvetéssel
készséggel szol-
gálok.

Eredeti „Otto” motorok

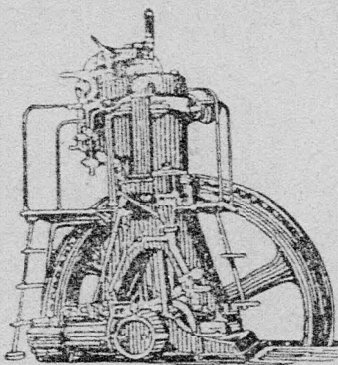
DIESEL-nyersolajmotorok
Benzinmotorok
Benzinlokomobilok

Teljes cséplőkészletek

Famegmunkálógépek
Hűtő- és jéggyártógépek

LANGEN és WOLF
motorgyár

BUDAPEST, VI., Váci-körut 59.

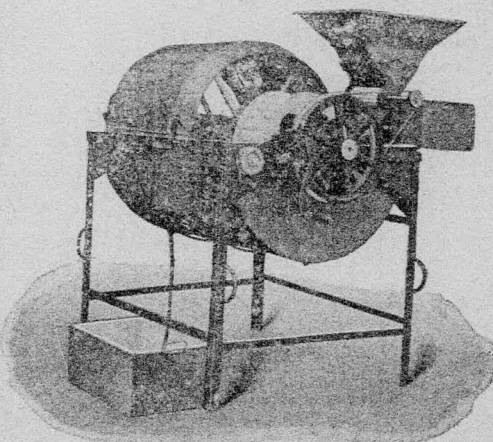

Ujdonság!

Ujdonság!

Huszár-féle
szabadalmazott

gabona-csávázógép

biztosan előli az üszög-
spórákat, kevés csávázó-
folyadék felhasználása
mellett gyors és biztos
eredmény. Csekély mun-
kaerő.

Tüzetes ismertetéssel és
felvilágosítással szolgál
a kizárólagos gyártó:

„NICHOLSON”
gépgyár r.-társ.
Budapest, V., Váci-ut 17. sz.

Ujdonság!

Ujdonság!

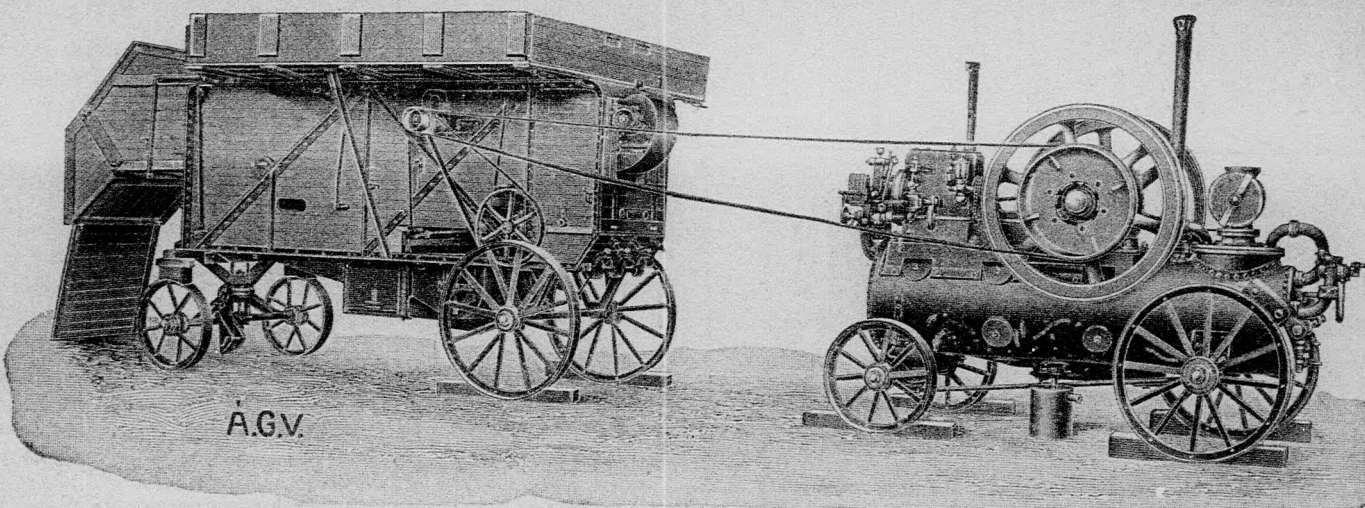
**Legújabb szerkezetű cséplő-
készlet. :: Szabadalmazott**

SZIVÓGÁZLOKOMOBIL

golyóscsapágyrendszerű cséplőgéppel

A legolcsóbb és
legbiztosabb üzem.

Tüzelés faszénnel
vagy antracszittal.

A.G.V.

A legolcsóbb és
legbiztosabb üzem.

Tüzelés faszénnel
vagy antracszittal.

Tüzelőanyagfogyasztás óralóerőnként 480-500 gramm.

Saját érdekében felkérjük a t. gazdaközönseget, hogy az Államvasutak Gépgyárának ezen legújabb gépeire vonatkozó bővebb felvilágosításokért hozzánk fordulni sziveskedjék.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Budapest, V., Váci-körut 32.

56347/1911. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallásalap Győr vármegyében Sokorópátka község határában fekvő:

„Pátka-pusztai“ birtokából

a haszonbérleti és versenytárgyalási feltételekben részletezett 614²²/1600 holdas birtokrésznek a rajta levő épületekkel együtt 1911. évi október hó 1-től kezdődő 12 évre leendő haszonbérbeadása iránt az alulírott miniszterium IX. ügyosztályában (V. Vadász-utca 33. sz., III. em.) **1911. évi július hó 24-én déli 12 órakor zártajánlatu versenytárgyalás** fog tartatni.

Az ajánlatok minden birtokra külön-külön teendők.

Az 1—1 koronás bélyeggel ellátott, lepecsételt ajánlatok az alulírott miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál **legkésőbb 1911. évi július hó 24-én délelőtt 10 óráig** nyújthatók be.

A borítékon jelzendő: „Ajánlat a Pátka-pusztai haszonbérletre“.

Az ajánlatban nem a holdankéati, hanem az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számokkal és betűkkel irandó ki.

Az ajánlatok csak akkor tárgyalhatók, ha a kiszolgáltattott ajánlati minta perendszerűleg két tanu előttemezésével van aláírva.

Bánatpénzül 2000 korona készpénzben vagy biztosítékképes értékpapirokban bármelyik állami (adóhivatali) pénztárnál, vagy a közalapítványi központi pénztárnál (Budapest, V., Hold utca 16. sz.) teendő le és az arról szóló letéti nyugta az ajánlatához csatolandó. Elkésve érkezett, kellőleg ki nem állított, avagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vételre nem számíthatnak. Akik gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén akik az uralommal szemben tartozásban vannak, vagy bármilyen czimen perben állanak, a versenytől kizáratnak.

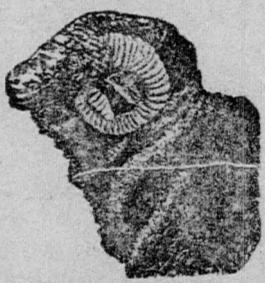
A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek, nemkülönben az ajánlati minták a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál (V., Hold utca 16. sz.) a somló-vásárhelyi kir. közalapítványi erdőgondnokságnál, a pátka-pusztai kir. közalap. erdővéd-égnél is, az eddig érvényben levő szerződések pedig a miniszterium IX. ügyosztályában megtekinthetők.

Budapest, 1911 június hó 25.

879

A m. kir. vall. és közokt. minisztertől.

Elismert Merino-rambouillet telivér törzsjuhászatomból ajánlok elsőrendű, hosszugyapjas

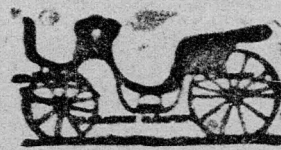
tenyészkosokat

nagy, széles termet, igen jutányos áron. Minden felvilágosításra kész:

M. SCHMIDT,
Gödelitz
bei Leuben-Riesa,
Kgr. Sachsen. 861

Száj- és körömfájás

ellen, ugyszintén az ezzel járó **tőgy** megbetegedéseknél ajánlom **kitűnő és feltétlenül megbízható** készítményemet. E készítményem használata után a ragály fél idő alatt meggyógyul, így az állatot a betegség nem győtri annyira meg s a tejet csak alig pár napra teszi élvezhetatlenné. Minden egyes állat száj- és körömfájás elleni gyógyszere **70 fillér**, tőgykenőcs 1 állatra szintén 70 fillér; 10 adagnál kevesebb nem küldetik. Megrendelhető utánvétellel: **Bolgar Miklós** gyógyszerésznél **Szécsény, Nógrád megye.** 848

Kocsigyártás

Budapesti kovács- és kocsigyártó-iparcsalárta védnöksége alatt álló

Kocsi Árnacsarnok Szövetkezet
Budapest, VII., Rákóczy-ut 72. sz.
Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

SCHICK HENRIK Eszék, Szlavónia

ajánl tölgy-talpfákat és kitérő-fákat, mezei és ipari vasutak létesítéséhez 1 métertől 1:40 nagyságig. Árak megegyezés szerint minden vasuti és hajóállomásra. 817

Herkules idomvasablak

Ujdonság: Ujdonság:

Készít a VICTORIA...

Farkas és Társa...

Kérjen árjegyzéket.

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Herkules idomvasablak

Erdélyi jellegű haszonállatok,

u. m. jármosökrök, tinók, borjúk, sertések beszerzését legkülansabban közvetítjük. **Székely Gazdák Szövetkezet, Marosvásárhely.** 830

Cséplési mázsakönyv

Cséplési mázsakönyv

Cséplési értesítő

100 lapos füzet, puha kötésben, darabja . . . K —.90

200 lapos füzet, minden második lap kitéphető, puha barna borítékkal, drbjá K 1.50

50 lapos füzet, középen perforálva, kemény kötésben, darabja K 1.20

Beszerezhetők a „Patria“ r.-t. nyomtatványkezelői osztályában, Budapest, IX., Ullői-ut 25. sz.

Nagybirtokosok pénzügyeit

elsőhelyű törlesztéses kölcsönök, másodhelyű kedvező kölcsönök által gyorsan és Bankösszeköttetéseink legelőnyösebben **rendezzük.** minden tekintetben legelsőrendűek. Ügyfeleink az ország legnagyobb birtokosai. Részletes felvilágosítással és céltudatos kombinációkkal a birtokosoknak vagy igazolt képviselőiknek készséggel és díjmentesen szolgálunk. Czím:

Frankl Adolf banküzlet Budapest, VI., Eötvös-utca 19. (Eötvös-udvar), saját ház. Telefonszám 25—40. 470

Motor-, cséplőgép- és malomtulajdonosok figyelmébe!

dókban kiváló jutányosan és legmegbízhatóbban ajánlja: **Wilheim Vilmos** és **Fia** cég **Lengyeltóti**, Somogy megye. Szétküldés budapesti vagy itteni raktárunkból történik. **Eredeti mintákat előnyárajánlással készséggel küldünk.**

A világhírű „Nobel társaság“ szentpétervári (Oroszország) cég eredeti orosz kenő-, henger- és motorolajait pecsételt hor-
874

Uj és egyszer használt zsákok, ponyvák, kölesön és eladás, amerikai manillazsineg, kévekötelek

kartellen
kivül.

NAGEL ADOLF Budapest, V., Arany János-utca 10. szám.

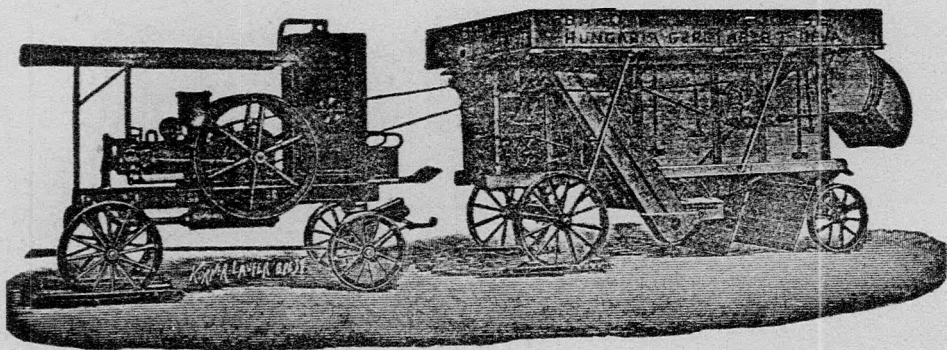
Táviratczim **NAGELA.**

Telefon **35-92.**

Bérlevelek

magyar, német és tót szöveggel állandóan raktáron vannak a „PATRIA“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomtatványkezelő osztályában Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Br. Kemény
József

HUNGARIA GÉPGYÁR B.-T. DÉVA.

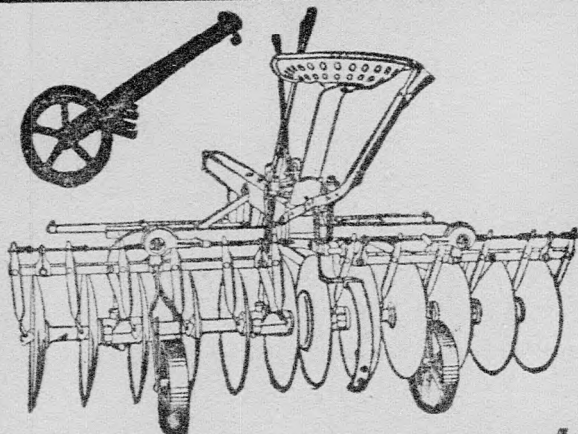
Ajánlja a következő legújabb rendszerű és elsőrendűen elismert gyártmányait:

Benzin- és nyersolajmotorok és cséplőkészletek. **Szivógázgenerator-lokomobilok**, legújabb rendszer. **Szivógázgenerator-telepek.** Gőzgépek, gőzkazánok, víztartályok, szivattyúk, közlőművek, villamos-világítási és erőátviteli telepek.

Daráló-, őrli- és fűrészmalmok tervezése és építése.

Autogén-hegesztések elvállalása, kazánok javítása, törött öntvények hegesztése. Hóni gyártmány! Olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek! Pontos és szolid kiszolgálás!

Nyersolajmotoraink nem **gyújtó-golyóval** dolgoznak, hanem sűrített levegővel.

Legújabb rendszerű amerikai

tárcsásboronák

Egyszerű tartós szerkezet!

Kiváló aczélanyag!

Felvilágosítással és árajánlással szívesen szolgál

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége,

Budapest, V., Váci-körút 32.

iggyártás

ati kovacs- és
rtó- ipartestület

velekezet

ut 72. sz.

csiraktára.

Szlavónia

s kiterő-

vasutak

tól 1:40

egyezés

és hajó-

817

ak

onság

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

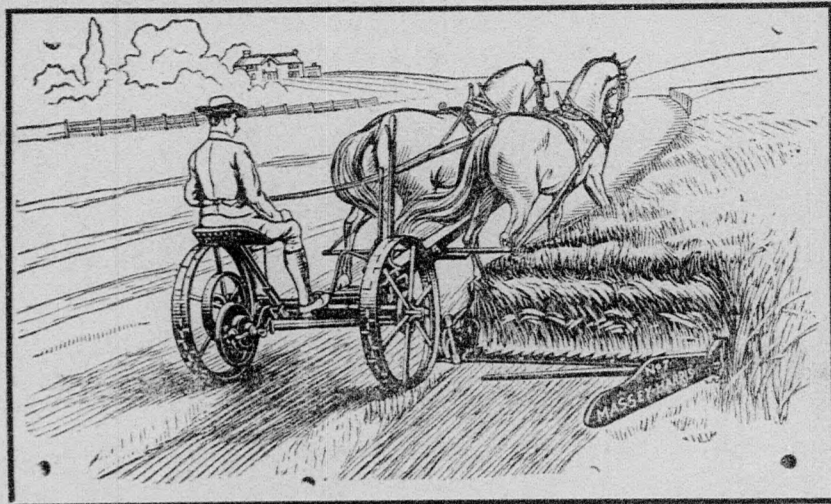
Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

Herkules Idomvasárlak

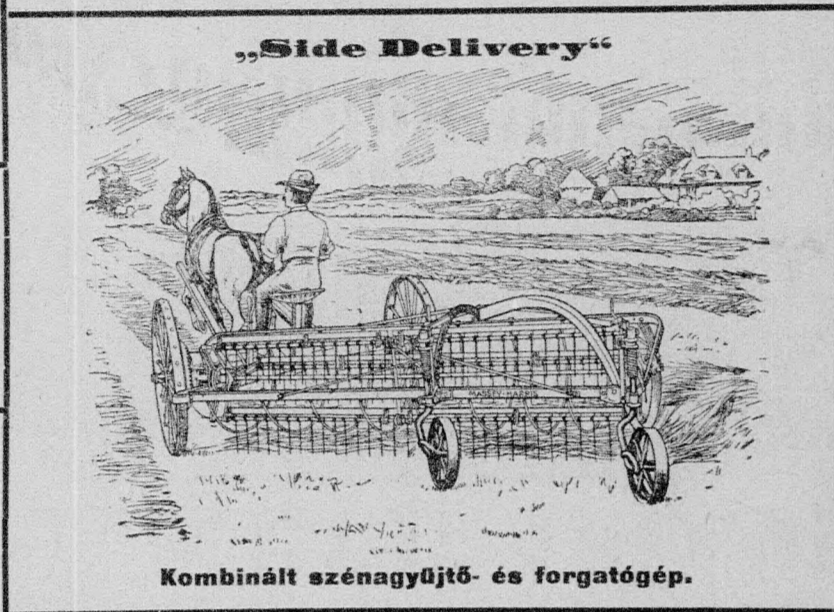
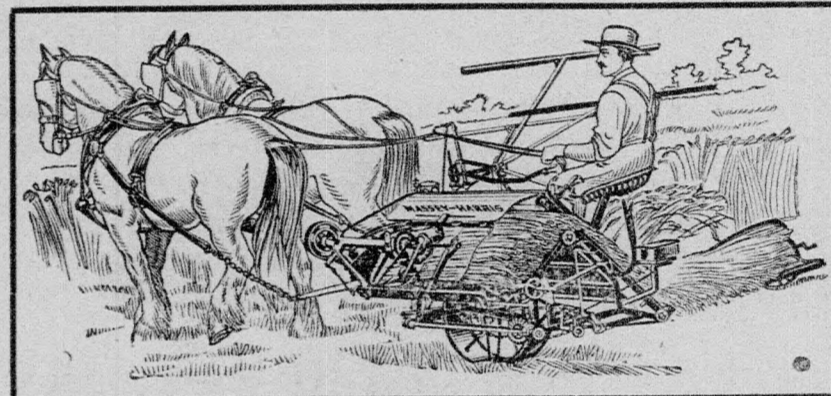
MASSEY-HARRIS C. R. T.

fűkaszaló aratógép és föld-
:: mívelő eszközök gyára ::

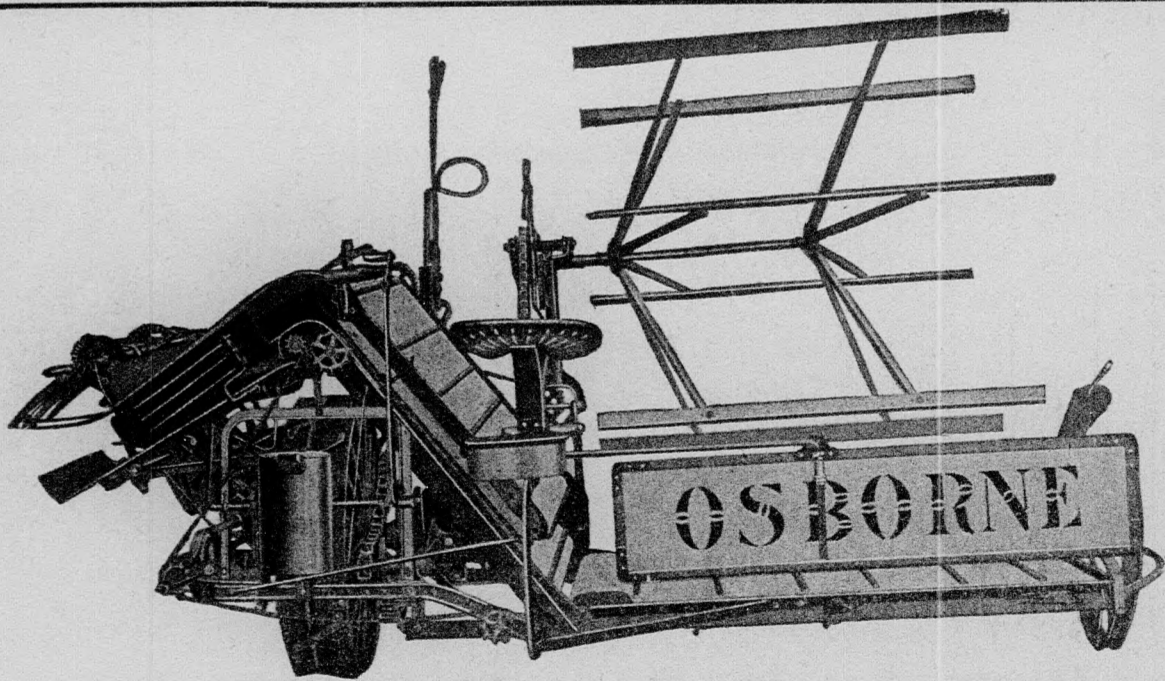
TORONTO, ÉSZAK-
AMERIKA.

A világ legjobb gyártmányai.

Árjegyzéket kívá-
natra ingyen küld

Massey-Harris C. R. T. Budapest, U., Alkotmány-utca 23.

Uj gyártási ág: Mőtorhajtásu cséplőkészletek 3-20 lőerőig.

OSBORNE

elsőrendű amerikai kéve-
kötő és marokrakó ::

Aratógépeket
Fűkaszalógépeket
Szénaforgatókat

rugós-fogas boronákat, táresás
boronákat stb, szállít:

„KÜHNE“ mezőgazdasági
gépgyár r.-t.

MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, Váci-körut 57/a.
Fiókraktárak: Debreczen, Kaposvár,
Temesvár.

GAZDASÁGI KOCSIGYÁR

MERŐCZE, Nyitra megye.

gyárt gazdasági, teher- és mindennemű szekeket, kerekeket, kerék- és szekéralkatrészeket.

KIVÁLÓ MINŐSÉG! ... ELŐNYOS AR!

A lukanényei báró Majthényi László Antalféle birtok bérbe kiadódott, így július 8-án az árlejtés nem lesz megtartva.

Báró Majthényi Otmárgyám.

573

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOB BIRNEVŰ ÓRAZLETE.

Alapítatott 1847.

Brausweller János

Szegedi Cs. és kő. kiváncsólagon
szab. és műtész. foglalkozás
a szomszédos ingóságoknál
sz. sz.

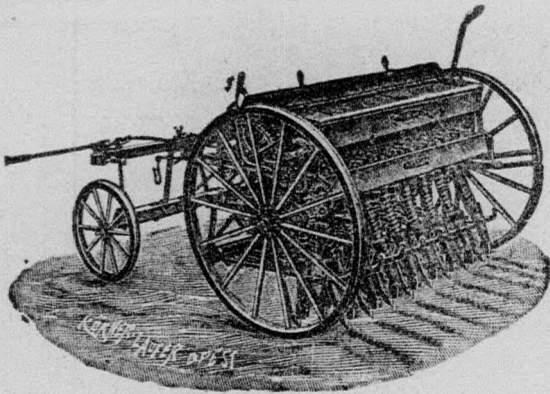
ÓRAK, EKSZIFEK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltnék.

Magyar szabadalom: 41461. szám. Német szabadalom: 17497. és 197235. sz.
Orosz szabadalom: 13184. szám. Osztrák szabad.: 24190. és 36532. sz.

„REKORD II.” szab. sorvetőgép.

A losonczy gazdasági gépgyár gyártmánya.
Sorba vet — sorba trágyáz.

A sorbatrágyázás bámulatos termésteremtet eredményez. :.

A sorbatrágyázás által kb. 50% műtrágyamegtakarítás érhető el. :.

Államgépgyári legújabb szerkezetű gőzcseplőkészletek, benzinmotorok, resiczai aczélekék, Kalmár-féle rosták és egyéb talajművelő eszközök. :: ::

Bővebb felvilágosítással és árjegyzékkel szívesen szolgál!

**A Magyar Királyi Államvasutak
Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, V., Váci-körut 32.**

Szabad gazdálkodásra egyévre bérbeadó

1911 októbertől 1912 szept. 30-ig körülbelül **1500 magyar hold** egy tagban lévő, kellő gazdasági épületekkel és uralakkal ellátott, nagyobb részben új erdőirtásból álló dombos fekvésű, kitünő szűz földből álló gazdaság. Budapesttől vonattal 1 1/2 órányira, vasútállomás mellett. Bérletnek, kiknek bérletük az idén lejár s még bérletük nincs, instrukciójuk elhelyezésére és ennek jövedelmező kihasználására kitünő objektum. Felvilágosítással szolgál: **Fischhof földbirtokos Felcsut, Fehér megye.**

867

Kisküküllő megyében (Erdély) Szászveszszösön szarvasmarhára és sertések bevásárlására ügynöki és alkuszi üzletet nyitottam.

Szíves megbízásokat kér a tisztelt uradalmaktól és birtokos uraktól
Czím: **Szászveszszös,** teljes tisztelettel
posta és távirta: **Küküllővár,** **Bedőházi Pál**
vasút: **Zsidve.** ügynök és alkusz.

788

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körut 63,
által a legjótányosabb árk mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, löhere-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálo- és aratógépek, szénagyűjtők, bofonák, sorvetőgépek, Planet járkapálók, szecsavágók, repavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes aczel-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Rostja végett vetett, nyűtt, egészséges valamint kaszált és csépett

LENKÓRÓT, LENSZALMÁT

legjobb áron **VESZ** a

Pannonia Kender- és Lenipar R.-T. Budapest, V., Béla-u. 5.

KENDERGYÁRAK:

Nagylak (Csanád megye), **Börvely** (Szatmár megye),
Békés (Békés megye).

LENGYÁR: Nagylakon (Csanád megye).

810

Elvállaljuk :: ::

gazdasági vasutak

teljes **Kiépítését** és hozzá-
tartozó anyagok **szállítását**

Állandó nagy raktár új és hasz-
nált iparvasúti anyagokban ::

Vétel, eladás, bérbeadás!

KISVASÚTI FORGALMI R.-T.
BUDAPEST,
V., Kálmán-utca 24. sz.
Telefon 132-83.

Hazai gyártmány! Hazai gyártmány!
A legjobb villamos benzínmotorok, magánjáró benzínloko-
móbilok, motoros cséplőkészletek és motorfűrészek csakis

KALLAI ISTVÁN és TÁRSA

Hazai gép- és
motorgyárban
Budapest, VI. ker., Lőportár-utca 14/a. kaphatók.
Árjegyzék, kezelési utasítás ingyen. Motoraink terjesztése
érdekében gézgépeket becsereplünk.

Kedvező fel-
tételtek!
Olcsó ár!
Teljes jót-
állás!

Az OMGE könyvkiadóvállalata kiadásában
legújabbán megjelent: :: ::

Gazdasági építészet

Irta: **GROFFITS GÁBOR**
gazdasági akadémiai tanár.

Háromszáz ábrával.

Ára füzve 10 kor., vászonkötésben 12 kor.

Megrendelhető a „PATRIA” r.-t. gazdasági
szakkönyvkereskedésében, BUDAPEST,
IX. KER., ÜLLŐI-UT 25. SZÁM (Köztelek).

Patkány és egér

rettenetes csapás!

Hatásos
pusztító-
szer a

felfedezte: **Dr. DANYSZ**, a párisi
Pasteur-intézetben. Emberekre,
háziállatokra és madarakra stb.
nézve ártalmatlan. 1 cső 2-50 K.
5 cső 10 K. — Kapható minden gyógyszerárban és
drogériában. Nagyban ártalmatlan: **TÓRÓK JOZSEF**
Budapest, Király-utca 12. szám. 608

EPICASSIT A.

Németbirodalmi szabadalom.
Magyar királyi szabadalom.

Tejgazdasági (sajtkádák, pasz-
törizáló-készülékek, tejhűtők,
medenczék stb.) eszközöket
UJRA CZINEZÉS

végott nem szükséges többé a
gyárba küldeni. — A czinezés
Epicassit A.-val helyben, lesze-
relés nélkül, tehát említésre sem
méltó munkazavar nélkül otthon
végezhető. A munkát saját sze-
mélyzete vagy a falusi kéz-
műves a legrövidebb idő alatt
elvégzi. A czinezett tárgyak le-
kopott részei pár perc alatt ki-
javíthatók, úgy hogy a védő-
huzatok állandóan teljesen ki-
fogástalan állapotban tarthatók.

Prospektusokat küld ingyen és bérmentve

Metallanstrich-Syndikat

G. m. b. H.

Berlin W. 30., Starnbergerstrasse 5.

Minden gazdaságnak,

ipartelepnek, kastélynak, lakó-
háznak stb. lehet ma már **olcsón**
saját villanyvilágítása
és vízvezetéke,

melyet modern gépekkel
jutányosan létesítünk ::
Költségvetés ingyen és bérmentve.

BARDOS és BRACHFELD
műszaki és villamossági vállalat
Budapest, VI., Gyár-utca 7/B.

Ia jutakévekötelek

piros fával és végekkel ::
valamint szalmakötelek és zsákmadzagok
folyó évi május—július havi szállításra

Sürgönczim :
RUDOLF
Ligetfalu

legolcsóbban
beszerezhetők **Rudolf Testvérek**
pozsonyligetfalui kévekötegyárunkban 574

REDUCINE

a sánta lovaknál csodás hatású szer
DUBLINBAN, Írországban lesz előállítva.

Reducine a legmakacsabb vastag inakat,
csánkópókot, nyultetemet, csap-
dagot, csonttetemet, bokadagot és mindennemű le-
rakódásokat gyógyítja.

Reducine nem okoz fájdalmat, nem hágy
hátra nyomokat, pusztán fel-
szívódás útján gyógyít és csak rá kell tenni, amel-
lett a ló tovább használható.

Reducine minden elsőrendű gyógyszer-
tárban kapható, vagy egyenesen
a vezérképviselőségtől **Berger Armin Wien, II.,
Kaiser József-Str. 36.**

Ára 18 korona. Leírások kívánatra ingyen.
Számos elismerőlevél áll rendelkezésre. 822

SÜRGÖNY-
CZIM: **WALSER**
CSÁNGÓUTCA
BUDAPEST

TELEFON:
BUDAPEST
95-50

WALSER FERENCZ

Csészetalajdonosok: **Walszer-Ferencz, Walszer János, Gyöző Gyula.**

TÜZOLTÁSI SZEREK-és SZIVATTYÚK-GYÁRA

HARANG-és FÉMÖNTÖDE

BUDAPEST, VI. CSÁNGÓUTCA 6.

VILLAMOS MEGÁLLÓ:
**VÁCZIÚT,
ARÉGI VÁM
KÖZELÉBEN.**

Kéveköteleket

fácskával, végei kékre vagy vörösre
festve készít és szállít elsőrendű minő-
ségben nagyban és kicsinyben legol-
csóbb áron.

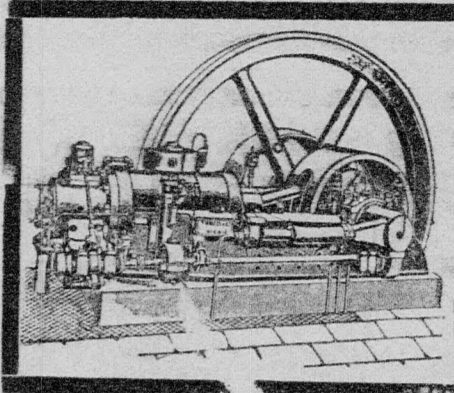
HELLE O. kötélárugár
Pozsony, Eötvös-utca 6.

MARHAVÉSZ,

száj- és körömfájás, valamint egyéb járványos és ragadós betegségek ellen legjobb és legolcsóbb fertőtlenítőszer a „SUBLOFORM” 100 liter oldat 5 kor., nagyobb mennyiségbe nagy árengedmény.

KENDE és SZALITER

vegyészeti laboratórium, BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 79.

TRAUZZL & Co. BÉCS, IV/2.

Magyarországi vezérképviseelő FARKAS BÉLA okl. gépészmérnök, Budapest, VI., Teréz-körut 8.

Négyütemű egyennyomású nyersolajmotorok, fekvő elrendezésű, dezéssel. Egyszerűsített és javított Dieselmotorok, nehezen gyűlölt olajok számára.

Előnyök: A jelenkor leghíresebb, legegyszerűbb, legkételetesebb szerkezete. Porlasztókészülék, gyújtókészülék, előmelegítés nincsen. Bármikor azonnal üzembe hozható. A gép minden egyes része könnyen áttekinthető és hozzáférhető, olaj- és hűtővízszükséglete kicsiny. Malmok számára különösen alkalmas, miután szakadatlanul üzemben tartható. Üzemeltetés óránként és tényleges löerőnként 1-1½ fillér.

Állategészségtan

Állattenyésztés és Állattartó gazdák használatára. Írta: Monostori Károly. 228 ábrával. Ára 7 korona. Megrendelhető a „Páris” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében. Budapest, IX., Üllői-ut 25.

hatású szer...
sz előállítva.
vastag inakat,
ültetemet, csap-
mindennemű le-

mat, nem hágy
pusztán fel-
áll tenni, amel-

dü gyógyszer-
ragy egyenesen
in Wien, II.,

ánatra ingyen.
vezésre. 822

TELEFON:
BUDAPEST
95-50

RENCZ
János Gyógyszertár
Gyógyszertár
Gyógyszertár
Gyógyszertár

eket
gy vörösre
dű minő-
ben legol-

télárugyár
tca 6.

V-i. évfolyam **Budapesti** V-ik évfolyam.

Marha- és Sertéskereskedelmi Közlöny

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Budapest, IX., Viola-utca 7. sz.**

Nélkülözhetetlen minden földbirtokosnak, ki állathizlással, állattenyésztéssel foglalkozik.

Eggedüli szakközlöny, melyben az állatértékesítés statisztikai adatai olvashatók.

Előfizetési ára egész évre 10 korona.

Kwizda Ferencz János az osztrák-magyar oszár. és kir., a román királyi és bolgár királyi udvaroknak állatgyógyászati cikkeiben való szállítója, kertészeti gyógyszerész Kornuburgban, Wien mellett.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

KWIZDA-féle RESTITUTIONS-FLUID

mosóvíz lovak számára.

Egy liter ára K 2-80. Az udvari istállóban és versenyistállóban több mint 50 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erővívítésre.

KWIZDA-féle RESTITUTIONS-FLUID elnevezés, vignetta és osomagolás védve, csak a mellékelt védjeggyel valódi.

Főraktár: Török József gyógyszerész Budapest, Király-u. 12. és Andrásy-ut 26. sz.

KŐSZEGI KAROLY-FÉLE SZABADALMAZOTT MOTOROS TALAJMŰVELŐGÉPGYÁR R.-T. BAJA

A Kőszegi-féle szab. motoros talajművelőgép

bebizonyított előnyei:

1. A legideálisabb földmunka, aminőt eddig csak a kertész tudott előállítani.
2. Egyetlen munkával vetés alá ideálisan kész a talaj.
3. Ideális trágya-alásztás; feleannyi trágyával ugyanoly eredmény, mint az eddigi teljes trágyával.
4. 30%-kal olcsóbb és 100%-kal jobb talajmunka, mint bármely ekével.
5. Nem kell se henger, se borona, se rögtörő.
6. 30% vetőmagmegtakarítás, mert minden elvetett ép mag kikel utána.
7. Legalább 30-50%-kal nagyobb termés hozam (voltak 1910-ben 100%-os terméstöbbletek is).
8. Őrlésre, cséplésre, fuvarozásra, utak lehengerezésére kitűnően alkalmas.

Az egyedüli racionálisan dolgozó és munkájában felülmulhatatlan talajművelőgép.

Referenciák:

Gr. Széchényi Emil Vajszka, gróf Hunyady József Kéthely, gróf Wenckheim Frigyes Pusztá-Szöllős, gróf Karátsanyi Jenő Bánlak, báró Bánffy Ferencz Karácsonyfalva, Máár Zoltán Óbattyán, Rakovszky Antal Kocsócz, Epstein Sándor Jászkarajenő, Szintay Kálmán. Érendréd, Machmer

János Pusztá-Rastovác, Razgha Ernő Hontkiskér, Tománovics György Bácsbokod, Pannonhalmi főpátság Kismegyér stb.

Szabadalmazva az összes államokban.

Német- és Oroszország részére gyártási engedély adva: **HEINRICH LANZ** cégnek, **MANNHEIM.**

Gazdaságok

villanyvilágítása, vizellátása

és takarmánycsarnok

üzeme egy motorral végezhető. ::

Olcso üzem! Olcso ár! Egyszeru kezelés!

Azonnali szállítás.

Elekes és Társai

okl. gépészmérnökök

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 4.

TELEFON: 102-24. TELEFON: 102-24.

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb kutszivattyuja

az „OMEGA“ LÁNCZKUT

mert rendkívül sok vizet ad,
mert kis gyermek kezelhető,
mert soha be nem fagy,
mert soha nem romlik,
mert mindenki felszerelheti.

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve. **BARDOOS és BRACHFELD, Budapest, VI., Gyár-u. 5.**

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETÉSE

Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz.
Alakult 1900. Alakult 1900.

Biztosítási alapi	
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,981.360 K — f
Tartalékok	2,401.637 „ 53 „
Összesen	4,383.047 K 53 f
1901. évi fölösleg	90.349 „ — „
1902. „	59.732 „ 26 „
1903. „	109.331 „ 73 „
1904. „	72.438 „ 23 „
1905. „	61.730 „ 60 „
1906. „	39.243 „ 65 „
1907. „	41.877 „ 32 „
1908. „	81.088 „ 76 „
1909. „	106.589 „ 64 „
1910. „	120.164 „ 38 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módokat szerint. — Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből, úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzletfelesleg közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2 százalékos díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat, 5 százalék engedményben részesültek. Az 1907., 1908., 1909., valamint 1910. évi üzletfeleslegből pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy az 1910. év végén a tartalék 2,401.637-53 koronára rúgnak. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgálunk.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Eladó 120 darab 1 1/2 éves, kitünő fejlődésű, elsőrendű tiszta erdélyi-magyar fajta

ökörborju.

Bővebb felvilágosítást ad Szabó Gáborné és Fia terménykereskedő cég, Torda, János-Zsigmond-utca 6. 702

Permetezés helyett porozás!

A szőlő peronoszpórája ellen sikerrel lehet védekezni minden permetezés nélkül a

br. Fechtig-féle „PULVAZURÓ“ segélyével.

A tavalyi eredményekről szőlő beszámoló füzet minden érdeklődőnek díjmentesen megküldeték! — A „PULVAZURÓ“ ára nagyban 53 fillér, 50 kilogrammon alul 55 fillér kilogrammonként. 699

Egyedüli beszerzési forrás a

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

Önítató berendezéseket

lovak és szarvasmarhák számára készít Küng Braunschweig rendszer szerint

Hának Gyula

Budapest, VI. ker., Szondy-utca 56.

Gyárt és szállít: zománczott itatókagylókat, szabályozó tartályokat, uszógolyószelepeket stb., 415

amerikai juh- és lónyírógépeket,

melyek munkateljesítése főlómulhatatlan.

Ajánlatok, tervek és költségvetések díjtalanul kidolgoztatnak.

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépezetében Budapest, V., Váci-hírt 52.

„DEERING“-féle társásborona.

nagy választékban és előnyös áron kaphatók: lényeges javításokkal ellátott

Deering-féle eredeti amerikai arató-gépek, gyűjtő-gépek, fűkaszálogépek és ::

tárcsásboronák

legkitünőbb minőségben, továbbá a valódi „SACK“-féle ekék, vetőgépek, grubberek, boronák, valamint szőlőmívelési eszközök, ugyancsak járatott eredeti

„WESTFALIA“

műtrágyaszórógépek, nemkülönben legkitünőbb ::

szecs kavágó- és répavágógépek, eredeti :: amerikai „Ohio“ kukoricaszárítógépek (Shredder).

Valódi „SACK“-féle azételek.

Kayser-féle gabonacentrifugák, „APOLLO“ meszelő- és permetezőgépek, szalmakötélfonógépek és mindenféle egyéb legelsőrendű gépek és eszközök. 10125

utszivattyuja
KUT
ad,
eti,
eti.
., Gyár-u. 5.

FEZETE
10. sz.
akult 1900.

1.360 K	—
0.687	53
3.047 K	53 f
90.349	—
59.732	26
39.331	73
52.438	23
61.730	60
30.243	65
1.877	32
61.083	78
96.589	64
20.164	38

az ember
a biztosított
ól, úgy a tűz-
erítést kaptak.
helyeztetett.
atérítést kap-
szálékos díj-
tosítottak, kik
részeltek.
lékainkat gya-
ronára ragnak.
közvetítés-
sággal szolgál
IGAZTÓSÁG.

dasági
tében
zi-bőrvét 52.
sztekban és
rakon kap-
nyeges javi-
ellátott
eredeti
amerikai
pek, gyűjtő-
fűkaszálo-
ek és ::
ák
grubberek,
yszmita ja-
ott eredeti
gépek, nem-
tűnőbb ::
eke.
OLLO
épek,
legelsőrendű
10125

Nékiözhetlen minden tárcásboronák után való szabadalmazott „GREGOR”-féle **talajjegyengető,**

mely a tárcák után maradó bakhátat és barázdát eltünteti. A talajjegyengető a tárcák után akasztva, azokkal egyidejűleg dolgozik és mellett a vnt-táshoz semmi foga-szaporítást nem igényel.

Ára 30 korona
Ismeretők és referenciák készségegel külföldnek.
Rendelésnél a tárcsa szélessége előirandó.
Lehetőleg már most kerünk s íves előjegyzéseket! Kizárólagos elárus!

851 2962. számú szabadalom.
WILHEIM VILMOS ÉS FIA cég, LENGYELTÓTI (Somogy megye)

Belföldön az egyedüli Thomassalakgyár!
Őszi trágyázás! Óvakodjunk a kölföldi Thomassalak utánzattól!

A valódi THOMASSALAK
lőhere védjegyü

a legjobb és legolcsóbb, minden növényhez alkalmazható, foszforsavas műtrágya melynek tisztaságáért, beltartalmáért és porfinomságáért mindenkor garantálunk.

Magyarországon 30 év óta **Minden zsák ezen védjeggyel van ellátva!** Árajánlatok, szakírók és minden-nemű egyéb felvilágosítással készségesen szolgálunk.

van legjobban bevezetve!

László Marcell Budapest, VI., Eötvös-u. 28.
a Csehorsz. Thomassalakov magyarországi v. zserkely. Eredeti stassfurti kálisók és káint legolcsóbb napi áron.

FIGYELEM! Az idén kivételes olcsó árajánlattal szolgálunk!

Főtisztai állást keres

1912 január 1-i belépéssel főpapi vagy főúri birtokon 30 éves, nős, okleveles gazdatiszt, aki jelenleg az észak-amerikai Egyesült-Államokban gazdálkodik. Cím a kiadóban.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni református kollégium a tulajdonában lévő tiszadada tanyabirtok haszonbérbeadására ezen nyilvánosszövebeli és zárt írásbeli árverést hirdet.

A birtok jelenleg két részletben két külön haszonbérletnek van kiadva, nevezetesen a birtokot kettészelő országúttól délre eső Szomjas-féle tanyához tartozik 1680 hold 1141 □-öl, az észak felől eső „Patai-féle” tanyához pedig 1000 hold, mindegyik 1200 □-ölelve számítva holdanként s ugyanígy fog újból is haszonbérbe adatni. **Az árverés f. év augusztus hó 12-ik napján délután 3 órakor a kollégium háznagyi hivatalában fog megtartatni.**

A haszonbérleti év 1912. évi október 1-én veszi kezdetét és 1924. évi szeptember hó 30-án végződik, tehát tart mindenikre 12 egymást követő éven át.

Kikiáltási ár a Szomjas-féle tanyára 44.000 K, a Patay-féle tanyára pedig 26.000 korona, mely összegnek 10%-a az árverés határnapja előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kollégium pénztárában bántéppénz gyanánt elhelyezendő. A zárt írásbeli ajánlatok a két birtokra külön-külön és a bántéppénz elhelyezéséről szóló nyugta csatolása mellett lepecsételt zárt borítékban az árverés napján déli 12 óráig a kollégium háznagyi hivatalába nyújtandók be. Utóajánlat ki van zárva s ilyenek figyelembe vételni egyáltalán nem fognak.

Mindkét tanyabirtok kényelmes tisztalásokkal és jókarban lévő gazdasági épületekkel van ellátva. A birtokok leltárai, valamint helyszíni rajzai, nemkülönbén az árverési, illetve haszonbérbeadási feltételek a hivatalos órák alatt a kollégium számvevői hivatalában megtekinthetők.

A beérkezett zárt ajánlatok, illetve az árverés eredménye felett a kollégium gazdasági tanácsa szabadon határoz.

DEBRECZEN, 1911 július hó 4-én.

878 Kollégiumi gazdasági tanács.

Mielőtt czipót vesz
kérjen árjegyzéket és mértékivet az **Amerikai Czipő Reszvénytársaságtól** BUDAPEST, IV., Dorottya-utca 6. (Wurm-u. sarok).

Elsőrendű garantált valódi amerikai czipők kizárólag nálunk kaphatók. Rendkívül tartósak.

Vizhatlanok. Czélszerű alakuak. 5988

Különlegességek amerikai női és gyermekeczipőkben.

Gazdasági vadász- és sporteczipők.

Postaküldemények utánvétellel.

Gazdaságok vizellátása

motoros szivattyúval! A motor **takarékonykamra-üzemű**, ez, daráláshoz, villanyvilágításához stb. is használható! **Egyszerű kezelés!** Olcsó ár! Azonnal szállítás!

ELEKES ÉS TÁRSAI okl. gépészmérnökök, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 4.

879 Telefon 102-24.

DOHÁNYPAJTÁK

oly időbeni kihasználása ezéjaira, midőn azt még dohányzártásra használni nem lehet, ajánlja **némely magfajta termelését** a **MAGYAR MAGTENYÉSZTÉSI R. T.** Budapest, IV., Városhá-utca 12. sz. hol közelebbi felvilágosításokkal és magyarázatokkal szívesen szolgál az igazgatóság.

YAGA.

ositheti, ha
seimen
ezementcsövet,
rat stb. gyárt.
ri gépgyárának
e szakmában:
GYULA
gyára-
Hatala
-u. 19. sz.
lat díjtalan.
ani eladása.

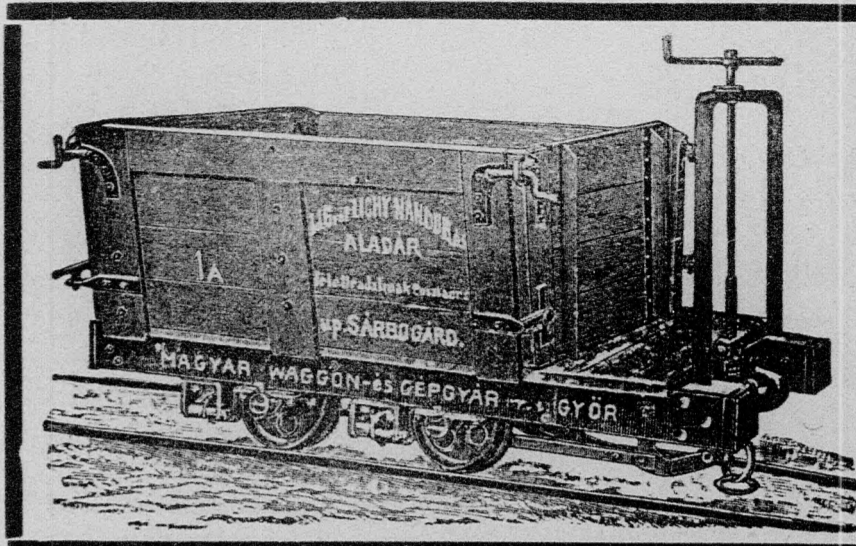

RAGÓ
kek

útca 11.
TELEFON: 87-22.

jobb minőségű
kaptárakat
szállít
meister
stvérek
faárugyára,
Buda-
pest, VII.,
Gó-
útcza 3-5.
nyék ingyen és
bérmentve.
gusztus havában Buda-
megtartott. méhészeti
alkalmával a lami
premmel kinttetteve.

Gazdasági, erdei és ipari keskenyvágányu vasutak.

Sinek, hordozható vágányok, váltók, fordítóköröngök, keskenyvágányu kocsik, kerékpárok és mozdonyok szállítása **új és használt állapotban, több évi részletfizetésre is.**

Nyomjelzés, tervezés, építés!

A MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T., GYŐR keskenyvágányu gyártmányainak eladása és bérbeadása.

Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytárs. Keskenyvágányu Vasutasztály
Budapest, V., Váci-körút 32.

Modern gazdasági szivattyúüzemeket

szerel

SIGNER F. és R. mérnöki vállalat
Budapest, V., Perczel Mór-u. 1.

Utolsó rendelések:
Váci püspöki uradalom Cselétei gazdasága (2 berendezés benzínmotorokkal). — Dr. Schwartz István ur dobai gazdasága (elektromotorral). — Méltóságos Ibrányi Mihály ur galgagyörki gazdasága (benzínmotorral). — Fischer Testvérek urak leszenyei gazdasága (elektromotorral).

Díjtalan mérnökfelügyelet és ajánlattétel!
Alapítva 1903.

Eladó és bérbeadó birtokok,

Szatmár és a szomszédos vármegyékben, 50-től 3500 holdig, beépített, részben teljesen felszerelt gazdaságok, köztük vasutállomás és kitünően értékesítő piac közelségénél fogva tejjgazdaságra kiválóan alkalmasak, dohány- és szőlőttermeléssel is, holdanként 250 koronától feljebb, kedvező fizetési feltételekkel, kevés pénzzel átvehetők is, nagy számban bejelentve.

Eladásokra és bérbeadásokra

megbízásokat a legszolidabb feltételek mellett az ország minden részéből elfogad és felvilágosítással díjmentesen szolgál

POSZVÉR NÁNDOR gazd. szakirodájának birtokközvetítési osztálya.
Szatmár, Kazinczy-utca 7.
828

Vevő közönség szives figyelmébe.

A rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank Rt.
Rimaszombatban egy ujonnan épült és teljesen felszerelt gépgyárat létesített.

Akinek tehát gőzgépre, benzín-, nyersolajmotor garnitúrára vagy malom-berendezésre van szüksége, forduljon teljes bizalommal a rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank Rt.-hoz Rimaszombatba, mert itt szolid és jó gépet kap.

Hengerrovtólások gyorsan és pontosan eszközöltetnek, ugyancsak bármiféle motor és gépjavitások is. Autogen gyorsforrasztás, tengely, vagy bármilyen öntöttvas alkatrészekre 24 órán belül eszközöltetik. Csere üzletek a legmegtérültebben eszközöltetnek.

Kellő biztosíték ellenében 10-15 évi hitelt nyújtunk.
Csak komoly érdeklődőket kérünk.

MINDENFELE gazdasági kötéláru

nem gyári munka
istráng, kötőfék, marhakötél, rudaló, kender és kóc (csépi), mindenféle háló és heveder (gurtni), dohányzsineg és zsákzsineg, angol manillafonál,

kéveköttő, zsák és ponyva
legjobb minőségben, legolcsóbb engros árban a 27 év óta fennálló **Bleier és Weisz kötélgyártó cég**nél, Budapest, VII., Károly-körút 7. szám alatt szereshető be.
Sürgőnyozim: „Kötélgyárak”. 759 Telefonszám: 18-67.

RÉPAKOCSIK.

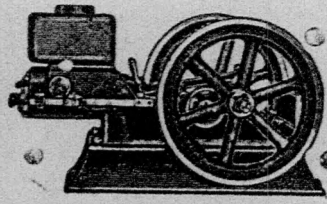
SINEK VÁLTÓK
FORDÍTÓKÖRÖNGÖK
KOCSIK
MOZDONYOK
UJ ÉS HASZNÁLT ÁLLAPOTBAN

KÉRJE MOST MEGJELENT NAGYKÉPES JEGYZÉKÜNKET ÉS HASZNÁLT ANYAGJEGYZÉKÜNKET

ELADÁS

ROESSEMANN ES KÜHNEMANN mezei- és kisvasutak gyára, vagongyár, BUDAPEST, VI. KER., VÁCZI-UT 113-115.

NAGYMENNYISÉGU
HASZNÁLT
SIN
RAKTÁRON 779
KÖLTSÉGVETÉS
KIVÁNATRA
INGYEN
BÉRLET

Waterloo

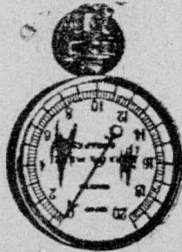
benzinmotor

amerikai elsőrendű gyártmány!
Egyszerű! Kifogástalan!

Compl. mágnes elektromos gyújtással, vízhűtővel, csövezetékekkel, szereléssel franco bármely magyarországi állomásra szállítva

2 HP fekvő motor	K 1200.-
4 " " "	" 2000.-
6 " " "	" 2900.-
8 " " "	" 3800.-
12 " " "	" 5200.-
2 " álló Alamo	" 1100.-
3 " " "	" 1500.-
6 " " "	" 2200.-

Dénes B. motorspecialista
Budapest, Lipót-körút 15. sz.
Kézszíjvezetésnél 10% engedmény
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MARX ÉS MÉREI

tudományos műszerek gyára
BUDAPEST, VI., Bales-utca 7

Telefon 21-06. 5219
Gyártanak: fessmérőt, 16 g. ármérőt, visszámérőt, 6 ellenőrző órákat, hőmérőt. Külön osztály ártikai és laboratoriumi műszerek gyártására. 16 HP. 90 munkás.

Mindennemű ruganyos kocsik szolid kivitelben
ARMBRUST LAJOSNÁL
GYOR.

Szabadalmazott oldalt járó gigaitem utóérhetően előnye az eddigiekkel szemben, hogy teljes egyensúlyban fut, minden himbálózás nélkül, és ez által a lovat sem terheli. A legrosszabb utakon kellemes utazást nyújt. Kifogástalan kiállításon, könnyű és feidőléstől védett.

Szénát, szalmát és mindennemű vetett takarmányt

kizárólag elsőrendű minőségűt
veszek és eladok

Grünfeld Simon
Bpest, VIII. Karpfenstein-u. 12
Telefon: 60-90.
Sürgöny: Grünfeld takarmányos

Szalmasajtoló

kevésbé használt állapotban igen előnyös árrban eladásra ajánlatik
Szücs Ödön
czég által, Budapest, VI., Nagymező-u. 66. sz. 7267

KÁDÁR GYULA

szab. gyors löheremagfejtő gyára és gépjavító műhely
réz- és vasöntődjé :: **Nagyváradon.**
Gyors löhere- és luczerna-magfejtő gépem, melynél szükségtelen a gubózá, mivel a dobra illeszhető henger mindkét munkát egyszerre végzi. Munkakapossége a fejtőnek meglepő szavatokok erejébe, hogy bármely berefejtő ellenében kétszer annyi tisztá magot fejték. A készülék ára felszerelve 160.- K. Ajánlom továbbá acélalmomat kézi hajtásra, bunaliszt őrlésre és termény darálásra, perozenként 1 kiló munkaeredmény, ára 14 korona. 780

Préselt buzaszalmát és zabszalmát

szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban
Ehrenreich Béla ZOMBOR
(Bácska.)
Gyors, pontos, olcsó földmérés Világhírű szabadalom 18 államban. 850

Stádel-Torkos FÖLDMÉRŐ-TALIGA

kapható Stádel gépgyárban, Győrűt
Vétel
Kajszinbarackot félérett megvételre keresek. Ár- és mennyiségajánlatokat kér Lázár József szőlő- és gyümölcsnagykereskedő Nagymaros, Hont m. 7926

500-1000 holdnyi jó költött talajú birtokot keresek vételre vasut és műtűhoz közel, Bihar, Szabolcs, Szatmár megyében. Czim a kiadóhivatalban. 7997

Szénát, szalmát

nagyobb lételekben megvételre keresek. Ajánlatokat Deutsch Mór Budapest, VIII., Luther-utca 1/b kérek. 7946

500 folyóméter használt, de kifogástalan, 1/4 ozoll vastagságú vízvezetékű cső megvételre kerestetik. Ajánlatok **Sinatelepl Berg** gazdasághoz. Ercsi, Fajér megye intézendők. 8047

Előnyös méz-értékesítés!

A „Háztartás“ fogyasztási szövetkezet

átvesz bármily mennyiségű

ákác- és hársfa-méz

s azt a legmagasabb napi árrban fizeti. Aki- nek tehát méze van eladó, forduljon bővebb felvilágosításért levélben a fenti szövetkezet igazgatóságához (Budapest, IX., Boráros-tér 6. szám), ki érdeklődő levelekre azonnal válaszol. 852

Tóhalgazdaság

létesítésére alkalmas **1000-1500 hold** terjedelmű olcsó **birtok** megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 803

Megvételre keres kajszinbarackot és spanyolmeggyet

legmagasabb napi-áron, közvetlen termelőktől, kicsiny vagy nagyobb mennyiségget. Szives ajánlatokat kér **HOPPE ANTAL KERTÉSZ** 760 **RÁKOSPALOTA, Pest m.**

Lenmagot

minden vidéki állomáson mindenkor a legmagasabb napiárrban vásárol és mintázott ajánlatokra rögtön válaszol **KRAUSZ HUGO** terménykivittel írlat Budapest, V. Szabadság-tér 6

Napi

1000-1500 liter tej. A „Háztartás“ fogyasztási szövetkezetnek még napi

1000-1500 liter

tejre

van szüksége, melyet Budapesttól nem messze fekvő uradalmaktól óhajtana beszerezni. Megjegyzendő, hogy 400-500 literes napi szállításra is köt szerződést. Ajánlatok a szövetkezet igazgatóságához (Budapest, IX., Boráros-tér 6. szám) küldendők. 853

Bérlet

Okl. gazdatiszt 30 évi gazdasági gyakorlatban keres 4-600 hold körül ural birtokot bérbé. Esetleg mint kezelőtárs nagyobb bérletben résztvenne. Ajánlatok „Kezelőtárs 7998“ jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 7998

Birtokbérlet. Bérbeadó Fejér m.-ben, Budapesttől egy órányira, vasútállomás egy kilométer, kitűnő talajú síkfekvésű birtok, 420, esetleg 1000 magyar hold, tejgazdaságra különösen alkalmas. Hátzobás lakása, elegendő jó épületek, bérösszeg holdankint 32 korona és az adók. Czimet megadja a kiadóhivatal. 8033

Debreczenhez közel fekvő és vasuti állomással bíró községben, részben fekete, részben homokos **340 holdas** jóménőségű **tagbirtok**, 20 hold dohányengedéllyel, 18 hold fajszővel, a szükséges és jó karban levő gazdasági épületekkel kedvező feltételek mellett eladó, esetleg 1911. október 1-31. hasznon bérbé kiadó. Felvilágosítást ad: **Dr. Szűcs Géza** ügyvéd, Debreczen, Széchenyi-utca 14. szám alatt. 8046

Bérlet. 6-800 hold körüli jó bérlet, bérlet, vasut községben, jóllé ev vagy későbbi átvételre keresek. Czim a kiadóhivatalban. 8044

Balaton melletti vasútállomás községben levő, tejgazdaság üzésére alkalmas 100-200 holdas birtokot hosszabb-idejű hasznóbérlésre keresek. Ajánlatok „G. F. 7975“ jelleg alatt a „Köztelek“ kiadóhivatalba kéretnek. 7975

Bérletet keresünk 1000-1500 holdas birtokot a jó fekvésű; ajánlatokat kértünk Stern Salamon fiát, Balatonfőszőjár. 8045

Birtokbérlet

kerestetik, 100 holdon alól nem, egy év utáni vételjoggal, szarvasmarhatenyésztés stb. részére. Ajánlatok „Z. I. 7584“ jel alatt **MOSSE R.** hirdetései irodájába, **WIEN, I.** kéretnek.

Bérletet keresek,

ezer hold körüli prima sík fekvésű földet **Lehetőleg** köut mellett, városhoz közel. Ajánlatokat **Szép Zsigmond bérlo,** **Pusztá-Csudaballa,** posta Turkeve kérek.

Néhány száz koronával többet vesz be, ha a trágyalének nagyobb figyelmet szentel!

Trágyalészivattyuk, trágyalésosztók és trágyaléhordók

ugyszintén minden faju szivattyukat, vízvezetéseket a legkiválóbb szerkezettel készít

ANT. KUNZ
cs. és kir. udvari szállító,
M. Weiskirchen (Morvaország).
Prospektusok ingyen és bérmentve. Ausztria-Magyarország legnagyobb vízvezeték és szivattyuk speciális gyára. 600

Fontos minden ebtulajdonosnak!

A vadász-vizsla

Gyakorlati útmutató a vizsianevelés, tanítás, használat- és gyógykezeléshez.

Írta: **Stark Dezső** főeredész.

Harmadik kiadás, 10 képpel. Ára 2 korona.

E könyv minden ebtulajdonosnak nélkülözhetetlen, és az nos tanácsadó.

Megrendelhető a „Patria“ r.-t. gazdasági könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Erdőbirtokok,
faállományok és fatermékek
adásvételét legelőnyösebben közvetíti

SZÉKELY IGNÁCZ
a „Magyar Fakereskedő“ szerkesztője 729
Budapest, V., Nagykorona-u. 32.

Czementipari gépeket,
betoncsőformákat, szines ezementlapprest gyárt és teljes ezementgyárat berendez a Hazai fémlemez- és ezementipari gépgyár r.-t.

ezementipari gépek osztálya,
BUDAPEST, VI. kerület, Tassi-utca 66. szám.
Telefon 93-13. 5844 Telefon 93-13.

Tehenek, melyek nem fogamzanak

vagy elvetélnék, melyeknél a szeméremtest da-
gadt, vagy a hüvely gyulladásos vagy nyálkás
genynyel belepett, nagyrészt ragályos hüvely-
hurutban betegedtek meg. Itt gyors segítség fel-
tétlenül szükséges, hogy az egész állatállomány
elvérszesedését meggátoljuk, gyorsan és biztosan
hat a Bissulin. Bissulint csakis állatorvosi ren-
delésre szerezzünk

H. Trommsdorff, chem. Fabrik, Aachen.

**Kiválóan csontos, me-
mes és jó fejlődésű
bonyhádi-simmenthali
keresztkezésből eredő**

1 1/2-2 éves

tenyészbikák

eladók. Fedeztetés kipró-
bálva. Yorkshirei tenyész-
szet. Boldogasszony, Moson
megye. Az intéző. 846

**Magyar
tenyészbikák**

kaphatók
Gróf Teleki Arvéd
uradalmában
posta: KONCZA.

Első-
rendű
magyar fajta
1-2-3
éves

ökörborjuk

bármily mennyiségben,
jutányos áron, állandóan
kaphatók
Nyegrucz és Társa
legelőgazdaságában
Szamosujvárt.
Cím: NYEGRUCZ TÓDOR
SZAMOSUJVÁRT. 47

**Valódi bonyhádi
friss fejős, hasas
tehenet és mindenféle
tenyészállatot**

szállítok a legjutányosabb
árban, a legjobb minőség-
ben és bármily mennyiség-
ben: a tejhozamra nézve
garanciát válllok és a
legszolidabb kiszolgálást
biztosítom. — Istállóban
állatok állandóan kap-
hatók. 635

Hoffmann Dávid

pusztaszentgyörgyi bérlo
Bonyhád, Tolna megye

**Báró WIMMERSPERG EGON
LAXENBURG**

közvetl., vasuti-, posta- és
távírdállomás W I E N
mellett. 41

Magvételre

keressünk száz drb
hároméves faj-
tisztá finomgyapjas rambonillet
anyabirkát és 50 darab jól fedező
kört, esetleg két-háromszáz jól
fejlett birt, azoknál három
drb egy-egy és fél éves szőke
mangalicza kant. Kopári gazdasá-
gi u. p. Mesztény, Somogy
megye. 8040

**Elsőrendű eredeti
bonyhádi
teheneket**

hasasokat vagy bor-
jasokat bármely időben,
bármely mennyiségben
kulans áron szállít
BAUER MOR
tenyész- és haszonállatkeres-
kedő BUDAPEST. Iroda
VI., Felsőerdősor-utca 1.
Istálló Ujpest, Károly-u. 11.
Telefon 93-95. 566

**Zuchtvieh-Etablissement
"SURWURDEN"**

Alapítotott 1860-ban.
Tulajdonos: LÜBBEN H.
Oldenburgi tenyészmenek,
kanczák, csikók, telivér
Shortorn-szarvasmarha,
telivér Oxfordshirei down-
juhok, telivér Yorkshir-
sertések.
Megrendelések másfajú
tenyészállatokra (pl. Olden-
burgi Wesermarsch-, ost-
friesei Wilstermarsch-szarvas
marha stb. stb.), a leggon-
dosabban eszközöztetnek.
Kivitel! Behozatal!
Tenyészeteim Európa,
Amerika, Ausztrália és
Afrikában számos tisztelet-
díjat stb. nyertek.
Sürwürden vasut, posta és
távírdállomás a Bréma-
Hude-Nordenham vona-
lon. Oldenburg nagyer-
vezérségben, Németország.
Vezérképviselő Magyarorszá-
g és Ausztria részére:
**Báró WIMMERSPERG EGON
LAXENBURG**
közvetl., vasuti-, posta- és
távírdállomás W I E N
mellett. 41

Vegyesek

150-200.000 koronával
nagyobb
birtok rendezésére, esetleg bir-
tokvételársuláshoz ajánlkozok,
annak vezetését elfogadom.
Oreg földszel, Pozsony, Ruzg-
Pál-utca 5. 8043

Gyógyszerszámlákat

felül-
vizs-
gál és szakvéleményt ad a
„Gyógyszerszámlákat feldolgozó
iroda”, Budapest, I. kor.,
Pauler-utca 22. sz. 7914

Pénzkölcsönt

ad földbirtokra
III-ik helyi és
méréselt kamattal minden köz-
vetítés kizárásával, maga a
Bécsfalvi János. Levelüket „Pénz
7915” jelző alatt a kiadóhiva-
tal továbbít. 7915

Mindenkinek aki szenved,

meg kell tudnia
hogy a dr. Borovszky-féle
„BORONIA” páratlanul ható házi-
szert, mely reumát, csúzt,
köszvényt, fej- és idegzsúbat
bedörzsölés és fűrdőzés után
ép oly gyorsan, mint biztosan,
fájdalom nélkül, rövid használat
után megszüntet. Kapható az
ország összes gyógyszertári
és drogeriáiban és a dr. Képes
László főorvos vezetésével
álló Borolingár központi
fórártáiban, Budapest, II.,
Margit-rakpart 45. Kérjen
ingyen prospektust haszná-
lati utasítással. 755

Felvidéki

prima hegyvidéki le-
gelős gazdaság bár-
milyen szarvasmarhát nyári
legelőre vagy hizlalásra előnyös
feltételek mellett bérlébe állall.
Uradaim intézőség, Póltár. 7502

Lábizzadás

ellen legjobb a
Rácz-féle
Pedin. Pénz előzetes beklí-
désekor 1-20 K fracco. Rácz
János gyógyszerüzére Kiskun-
halas. 7578

Főurak, földbirtokosok

és katonatisztek legjob-
ban értékesítke-
tik levett polgári
és katonai

ruhájukat

Polacsek és Társánál
**Bpest, Anker-
palota, V., Anker-
köz 1. szám felemelet.**
Meghívásra házhoz
jövünk. 717

Eladás

Alkalmi zongoravétel.
Bösendofer, Schweighof-
fer, Kern-Wirtl kiváló
mesterek gyártmányú
200 forintosú fejjebb Pla-
ninoók 160 forint, új zong-
kora vagy planino 250
forint fejjebb minden ár-
ban. Zongora, ezimbar-
lomhangolások helyben
és vidéken, szakavatott
munkások által gyorsan
és olcsón eszközöztetnek
HEMÉNYI MIHÁLY a
Magy. Kir. Zeneakadémiá
szállítója. BUDAPEST,
VI., Király-u. 53. sz. 1139

Azonnal

szállítandó kipróbált,
kifutó járású, 35 tény-
leges lövegtől, álló típusú Bolin-
der-nyersolajmotor, készleten
Schwarz József és Társa cég-
nél Budapest, VI., Váci-körút
53. sz. 704

Gőzekéhez való helyes eke,

ket készlet ekefejjel, tarló, s
sokélyszántáshoz, teljesen jókar-
ban, rendszerváltatás miatt
eladó. Intézőség Pusztakajmád,
u. p. Tolna (Tolna m.). 7877

Urban Péter törökbecsei

gazdasága-
ban (vasut Csurog) ideit
termésű 500 kat. hold
buzaszalma, 130 cat. hold
zabszalma, 2 drb Corniek
féle kékvető, 3 drb Ad-
riance marokrakó, 1 drb
szalmaszájó és 15.000 drb
2 éves, ütőcsőre alkalmas
akacsa etadó. Érdeklő-
dők forduljanak Urban
Péter földbirtokoshoz,
Kunagota, Csanád megye.
7993

**Szénát,
szalmát,**

luczernát, lóherét
és zabos búkkönyt
veszek és eladok
bármily nagy mennyiség-
ben, felpréseléshez modern
lő- és gőzpreseim adom.
Ajánlatok: 695

Schreier Béla

takarmánygyártó
**Budapest, Népszínház-
utca 33** Telefon 20-52.

Eladó

egy teljesen jókarban
és izomképes állapot-
ban levő gőzcséplőgarnitúra,
mely áll: 1 drb Hócker-féle
1892-ben készült kizuható-ka-
zános 12/10 m² tűzfelületű 6 lég-
könyomásos lokomobilból és
40" A 3015. sz. 1899-ben készült
MÁV. cséplőszekrényből. Meg-
tekinthető: báró Schossberger
Rezső ur selypi uradalmán. Bő-
vebb felvilágosítással szolgál
Szabó Emil és Társa, Buda-
pest, VI., Teréz-körút 46. 8041

600 magyar hold

re mek
birtok
terméssel eladó. Budapesttől 50
kilométer. Bővebbet Dr. L. Gy.
Budapest, Aréna-ut 19. 7964

Eladó használt

gőzcséplő-
garnitúra, mely 54" MÁV. gyárt-
mányú cséplőgép, a hozzávaló
kazalóval, 1 drb 10 HP. Nichol-
son gyártmányú lokomobil,
Ilyés Károlynál, Miskolcson. 7944

Eredeti Lanz-féle 12 lóerős

néggyüttemű
**nyersolaj-
komobil,**

kiállítás darab, a be-
vezetés érdekében jutá-
nyosan eladó. Bővebb-
et a vezérképviselő: Hahn
Arthur és Társa, Budapest,
VIII., Üllői-ut 52/B. 7962

ZISKA JÓZSEF

utóda **ROSTÉLY GYÖRGY**
mérleggyáros.
Iroda és raktárhelyiség: Buda-
pest, VI., Eötvös-utca 47.
Ajánlja a legjobb kivitelű és
legmegbízhatóbb gabona-
mérleg, tizedes és száz-
dos, valamint gazdasági
szekér, hid és marhamé-
legelt. A budapesti, fumei és
győri gabonaszűrés szállítás-
nyezintén számtalan nagy gőz-
malom és uradalom szállítója.
Árjegyzék bérmentve.
Használt mérlegek bece-
relőnek és kaphatók,
megbízható állapotban.
Javítások elfogadtnak és pon-
tosan eszközöztetnek. Kivátsra
uradalmába is küldök szaralót.
650

**DOBKOSÁR-
BETÉT**

gőzcséplőgépek számára
kapható, melylyel a gazda ter-
ményét tisztán kiteszeli, nem
hordalja kazalba a gabonáját,
s mert felelősséget válllok.
Van eset rá, hogy egy napi
munka kifizeti a befektetett tőkét

BAJZÁTH IGNÁCZ

Székelyhidon. 649

**Konkolydarát,
árpadarát,
tengeridarát**

**elad, továbbá:
Konkolyt,
árpat és
tengerit**

vesz. 793

A Bpesti Takarmányalom.

VIII., Madách-utca 27. szám.
Telefon: 144-70.

Fagyálló

ősi káposzta-repce
vetőmag kapható
Weinberger Ferenc gazdasága-
ban, Dombvár, Szabolcs megye.
Egyenlő 60 drb szőpen kifejle-
dőt felvéves mangalicza tenyész-
közszülő eladó. 7996

Két telek

egymás mellett állók.
Rákosszentmihályon a vas-
uti megálló közelében, a leg-
forgalmasabb helyen, 424 □-li
nagyterületű telken eladó. Az
egyik telken villa van, mely
áll 3 szobából, konyhából, pin-
cével s mellékhelyiségekkel.
Vízvezeték bevezetve. Cím a
kiadóhivatalban. 8018

**Cséplőgépekhez,
gőzekéhez,
czukorgyáraknak,**

szeszgyáraknak, gőzmal-
moknak, gépgyáraknak,
serfőződékek, téglagyárak-
nak és minden ipari üzem-
nek a legkiválóbb a nagy
hőértékű

**gr. Larisch-Mönnich-
féle karwini szén,**

darabos, koczka-, dió- és
aprószen-osztályozásban s
elsőrendű kétszermosott

kovácsszén,

valamint
**elsőrendű karwini
darabos pirszen**

öntődei czeolokra, továbbá

koczka- és dió-pirszen,
mely sokkal kiadósabb és
kevesebb hamutartalommal
bir, mint a legszeszpirszen,
szobafűtési czeolokra, köz-
ponti fűtéseknek, szivógáz-
motorokhoz, továbbá új
épületek kiűtéséhez kivá-
lóan alkalmas. Szállítok
továbbá kályhatűtési
czeolokra

**elsőrendű porosz
kőszén**

vaggonrakományokban
helyi bármely vasut- vagy
hajóállomásra. 843

Sziveskedjék ajánlatot kérni

URBÁN S. L.

a gróf Larisch-Mönnich-féle
karwini szén- és pirszen-
művek vezérképviselője
Budapest, V., Nádor-u. 17.
Telefonszámok:
9-57, 160-95, 106-78.

RATTO

**Phosphor-pasta
PATKANYOK**
teljes kipróbáltára szavatosság
mellett üvegekben 1 korona,
3 korona és 4 korona.

DETSINYI FRIGYES

Budapest, V., Márekkel-s. 2

Eladó birtok

Zala megyében,
városához 2 kilo-
méternyire, eladó 40 hold kitér-
jedésű birtok, melynek fele jó
karban levő szőlő, a többi része
szántó, rét és gyümölcsös, igen
jó 4 szobás lakással, pinco-
hordó- és teljes gazdasági fel-
szereléssel, istálló és mellék-
épületekkel, terméssel. Bővebb
felvilágosítást ad: **Id. Nyáry
Kálmán,** Zalapölöske. 7992

Egy jókarban

levő 8 HP
Shuttleworth
cséplőgarnitúra elevátorral
együtt eladó az **Üszöki gaza-
ságban** (Baranya m.) 8042

**Legjobb anyagból
kitünően készített
gazdasági teher-
kocsikat vasalással**

szállít 777
Steiner Armin
vaskereskedő, Galgócson.

**Legalcsóbb,
legjobb pótlása**

a drága olajfestékek
csakis a
**SZINES
Karbolineum.**

Izléseesen takar,
nagyon kiadós.
**20 színárnyalatban,
mázolásra készen**
szállítható és
kitünően konzerválja
a befestett
faanyagokat. 647

Mintakártyák ingyen.

M. Barthel & Co., Wien, X/1.

Minden szőlősgazda olvassa

el a most megjelent
nagyfontosságú és közérdeklő-
dőre méltó könyvet „A szőlő
trágyázása”-ról írta: **Grab-
ner Emil,** az orsz. m. kir.
növénynevelő-intézet igaz-
gatója, 16 képpel és számos tá-
blával. Ára 3 korona, mely
összegnek előzetes beklíde-
s mellett bérmentre küldi a Patria
r. t. gazd. szakönyvkereske-
dése Budapest, IX. Üllői-ut 25.
(Köztelek.)

„SZŐLŐT”

permetezzünk

köpenyekben. Méhészek,
gazdászok, mezél munkások
mindenfélé munkarúháit por-
köpenyt kaphatnak.

GUTMANN J. és TÁRSA
Budapest, VII/24. Rákóczi-ut 16.
Árjegyzék és minták ingyen
és bérmentve. 748

letet keresek,

hold körüli prima
fekvésű földet. Le-
leg közt mellett.
shoz közel. Aján-
kat

Zsigmond bérlo,

szia-Csudaballa,
a Turkeve kérek.

ebet vesz be, ha

velemet szentel!

**trágyalé-
aléhordók**

en fajú szivattyukat,
a legkiválóbb szer-
tel készit

KUNZ

udvari szállító,
hen (Morvaország).

gyen és bérmentve.
ország legnagyobb viz-
tyuk speciális gyára.
600

ajdonosnak!

vizsla

vizslanevelés,
gykozéshoz.

ő főerdész.
Ára 2 korona.

btulajdonosnak
tanácsadó.

gazdasági könyv-
ülői-ut 25. szám.

tokok,

atermékek

ben közvetiti

GNÁCZ

szekerestője 729

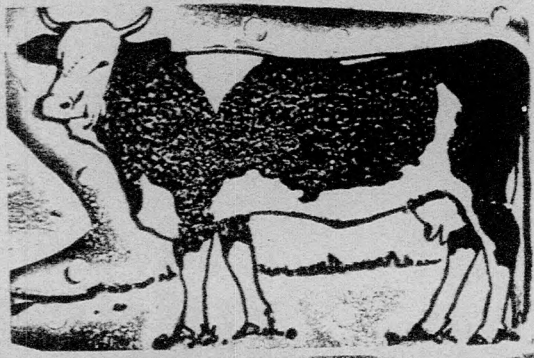
rona-u. 32.

eket,

ntgyárakat berendez

épgyár r.-t.

sztyala,
a 66. szám.
Telefon 93-13.

Üszöket adunk

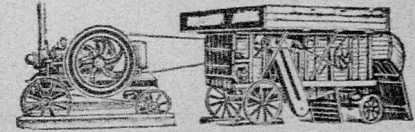
tenyésztés céljából kisgazdáknak, gazdaságoknak és uradalmaknak. **A tarka faj üszők és tehének** jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

irodai telefon **16. szám.** nagybérlo cég **Szatmár.** gazdasági telefon **155. sz.**

Eredeti svédországi

MUNKTELL-

NYERSOLAJMOTOROK

és cséplőkészletek az elismert legjobbak. Igen olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek! Legnagyobb jótállás!

Érdeklődőknek árjegyzéket költségmentesen küld!

MUNKTELL GÉPKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., Váci-ut 6. sz. a nyugati pályaudvarral szemben.

Biborheremag,

őszi borsó és bükkönyben mintázott ajánlatokat kér a t. cz. termelőktől

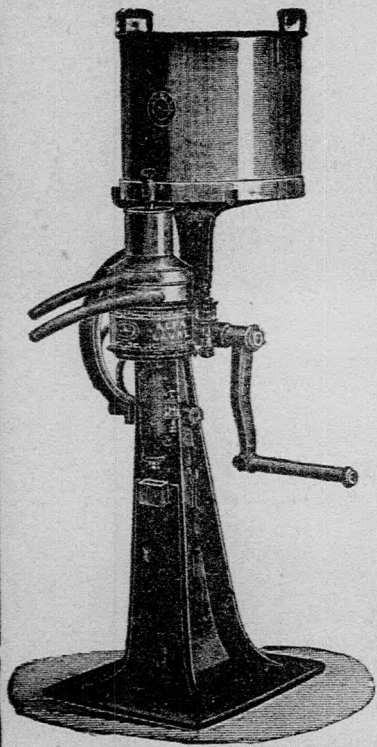
HERNFELD ADOLF
magnagykereskedő cég, Wien 2/2.

Számok beszélnek!

EGY MILLIÓ

Alfa Laval Separator

az egész világon használatban.

850 első díj! Mult évi eladás 110.000 darab.

Több mint 60.000 idegen fölözógép lett eddig „ALFA LAVALRA” becserélve.

Az „ALFA” Separatorok, tejjgazdasági eszközök és gépek, valamint a világhírű „ASTRA” gépek biztosítják egyedül a tejjgazdaság legnagyobb jövedelmezőségét.

Felvilágosítással szolgál az

ALFA SEPARATOR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V/56.

Főkertész állást keres idősebb nő, józan, intelligens szakember, kitűnő bizonyítvánnyal. **Czim Márkus Mihály, Nagyvárad, Damjanich-utca 9.** 8016

Főgimnáziumban érettségizett és a Budapesti Kereskedelmi Akadémia akadémiái tanfolyamát végzett, fiatal nő, mérlegképes főkönyvelő és levelező, négyévi gyakorlatral. 3 év óta parcellázással is foglalkozó uradalomban működik, felmondatlan állást változtatni óhajtja. Megkeresések 23 éves 8017 jellegre a kiadóba kéretnek. 8017

Ispáni vagy ehhez hasonló állást keres földmivessésként végzett, ev. ref. vallású, 34 éves, nő, gyermektelen, kis igényű, szorgalmas, józan életű, megbízható, gazdasági téren kellő gyakorlatral bíró egyén, azonnali vagy októberi elhelyezése, esetleg családjához, ahol megelégedés esetén éves állást is kaphatna. vagy kisebb gazdaság önálló vezetését is szívesen elvállalja. **Czim: F. K. Tóth Bálint** ut. levelezve, Karuzag, Zöldfa u. 291. szám (Szolnok m.). 8016

Külső-belső gazdaságban és egyszerű könyvelésben jártassággal bíró, 27 éves, katonaviselt, koránkezdő, intelligens, nő, jelenleg egyénileg foglalkozó ispáni vagy hasonló állást keres, praktizált torontói ászegyári uradalommal szerzett. **Czim: Szorgalmas gazda** Szegec, Nyil-u. 24. 8011

Állást keres több évi gyakorlatral bíró, erdész-fővadász, ki jelenleg is ezen minőségben van alkalmazva, jó bizonyítványokkal rendelkezik, nő, javakorabeli egyén, főzárkanyarításban, vadászatok rendezésében jártas, végez irtó munkát is, beszél magyarul és németül. **Czime** a kiadóhivatalban. 8020

Gépező jó bizonyítványokkal rendelkező hűvös gyakorlati ajánlkozok gazdaságra, szeszgyárba, malomba, vagy ehhez hasonló ipartelepre érti az összes gazdasági cseplő és szántógépek javítását és kezelést, nagy gyakorlatja van a villamosági terén, kívánatra nagyobb gazdaságban a kovácsmunkát is elvégzi. **Czim: Gyöngyös urak** ajánlatot kérem, kik józan, állandó szakembert óhajtának. **Cz. Horváth György, Budapest, Illés-utca 19. f. 6.** 8010

Földmivessésként végzett, nő, kath. vallású, erélyes egyén, egyévi gyakorlattal, alkalmazást keres azonnali, esetleg csalápi időre kisegítőnek, hazai nyelveken beszél. Megkereséseket fizetés megjelölésével kér **Veszolovszky János, Nagy-lak, Csanád megye.** 8014

Erdőőr, 30 éves, ki ily minőségben már működött, jó bizonyítvánnyal rendelkezik, mellette belépésre, szerény feltételek mellett állást keres. **Czim** a kiadóban. 7889

Főtiszt állást keres, vagy hasonló bizalmi állást főúri vagy főpapi birtokon magyaróvári akadémiát végzett, 7 évi tapasztalattal bíró, 28 éves, nő, kath. egyén, ki eddig nagyon széleskörű sokoldalú tevékenységet fejtett ki, különösen előszeretettel vállalkozott nagyobb tevékenység vezetésére. Ajánlatok és érdeklődéseket a kiadóhivatal „G. F. 7976” jellegre továbbítani, ugyanott czime is megtudható. 7976

Állandó állást azonnali elfoglalt uradalmi intézőségi, vagy számtartósági állásra egy 22 éves, teljesen megbízható, szorgalmas, felsőkereskedelmi végzetű, intelligens, keresztény fiatal ember, ki a nyári szünetek alatt uradalomban már többször alkalmazva volt s ugy a irtó, mint a gazdasági teendőket kellő jártassággal bír. Jelenleg egy pénzügyintézetnél mint tisztviselő működik. Szíves megkeresést kér **Hj. Szlovák Gyula, Temesfőves, Temes megye.** 8013

Ispáni, kulcsári vagy gazdai állást keres földmivessésként végzett, 30 éves egyén, szonnali belépéssel, jártas a rakár, magtár, kúszó- és belsőgazdaság sörre és sörteszikkalás vezetésében. Szíves megkereséseket kér **Allandó helyekről. Czim: Kapitány Gergely Károly 1739. szám, Szolnok megye.** 8012

Bognármester fiatal, kiscsaládú, állást keres, október 1-re nő vagy nőtelen ispáni állást keres, jelenleg egy nagy uradalomban mint ispán vagyok alkalmazva gyermekkoromban nagy uradalomban nevelkedtem, az összes gazdasági, állattenyésztési és szőlő- és gyümölcs- művelésben kellő jártassággal rendelkezem, katonai kötelezettségemnek mint állást tettem eleget. Szíves megkereséseket kérek „**Török-vő gazdász 8060**” jellegre a kiadóhivatalba. 8080

Számtartó 31 éves, nő, ki a gazdaság minden egyes ágában, tehénésztés, földművelés, külső-belső munkálatok, továbbá szeszgyár vezetésére és ellenőrzésében tökéletesen jártas, hosszabb gyakorlatl és kereskedelmi ismeretekkel rendelkezik, mérlegképes könyvelő, azonnali, esetleg későbbi belépésre megfelelő állást keres. Szíves megkereséseket „**Biztos jövő 8058**” jellegre a Köztelek kiadóhivatalába kéretnek. 8058

Egy katonai kötelezettségének eleget tett fiatal gazdász, ki már két évi praxissal van, ispán, irnok vagy ehhez hasonló állást keres. Ertem az összes irtó munkálatot, valamint a külgazdaságot is. Beszél magyarul, németül és törve tótul. Az állást bármikor elfoglalhatom. Megkereséseket „**Égves gazdász**” jellegre **Bátaszék, Tolna megye.** 8057

Ispáni, kulcsári v. megfelelő állást keres egy földmivessésként végzett, 28 éves, nő, kath. vallású, szorgalmas fiatal ember, ki a szőlő- és gyümölcs- művelésben, tehénésztésben s minden más gazdasági ágban a legnagyobb jártassággal bír. 7 évi gyakorlatát nagyobb belterjes-munkálatok vezetésében szerezte s mint ispán volt alkalmazva, az állást bármikor elfoglalhatja. Szíves megkeresést kér „**Megebizható 8055**” jellegre a kiadóhivatalban. 8055

Szegédtszti állást keres debreceni gazdasági tanintézetet jó sikerrel végzett 4 évi gyakorlatral bíró 28 éves keresztény, nő, fiatal ember. **Czim** a kiadóhivatalban. 8056

15.000 korona kaucióval, befektetéssel, megbízható, képzett gazdász elfogadja 400-500 holdas gazdaság önálló kezelését, leginkább állattenyésztés és hizlalással. **Czim** a kiadóhivatalban. 8048

Számtartónak ajánlkozok 26 éves, nő, jelenleg egy nagyobb uradalom szolgálatában, mint számtartó van alkalmazásban. Állást folyó hó vége felé töltheti be. Szíves megkeresést kér „**Ambiczió 8054**” jellegre a kiadóhivatalba. 8054

Műkertész, nő, kiscsaládú, minden ágban teljes jártassággal bíró, kitűnő bizonyítványokkal igazolhatja, melyeket nagyobb uradalmakban szerzett, kiváló józanéletű és megbízható, október 1-re, esetleg előbbre is állást keres. **Czim** a kiadóhivatalban. 8053

Kezelőgazdatiszti állást keres 30 éves, földmivész és tevékeny iskolát végzett, 14 évi gyakorlatl a mal korról haladott gazdálkodás minden terén elismert gazda. **Czim: Ispán, Nógrád-kövésd.** 8051

Szerényigenyű józan, szorgalmas, földmivessésként végzett, nő, ref. vallású gazda bármikor belépésre botosipáni vagy gazdai állást keres, néhány hónapra cseplési felügyelőnek is elmegy. 2 évi gyakorlatl nagy gazdaságokban szerette. **Czime** Nádasi Lajos Ispán, Eltvár-mejör U. p. Tárnok, Fejér megye. 8052

Gazdasági tanintézetet végzett szorgalmas és megbízható, negyvenéves, keresztény vallású, nő, jelenleg ispáni állást keres, tehénésztésnél vagy számviteli, rakárnoki állást nagyobb uradalomban. Hosszabb gyakorlatl rendelkezik, melyet nagyobb belterjesen kezel uradalmakban szerzett. Bővebb információzt nyújt a Bácsmegegyi Gazdasági Egyesület. 8050

Földmivessésként végzett egyén, nagyobb uradalomból 10 évi gyakorlatl, ispáni állást keres, jó bizonyítványokkal s 2000 K övaddékkal rendelkezik. Azonnali elhelyezése is. Megkereséseket **D. F. Jellegre** Mezőtúr poste restante. 8040

Állatok
SOVÁNY ÉS HIZOTT sertéseket legjobban értékeik és beszeres **BAUER B. GYULA** sertésbirodalmos **Bpest, VIII., Rákóczi-ut 73.** TELEFON 79-41. Minden felvilágosítás díjtalanul készséggel adatik.

Kitűnő fejlődést szimmenthali bikák eladó **Szeidner Sámuel** kereskedő gazdaságban. Posta Nagyréde, vasúttámas Győr-győr. 7423

Bernáthgyéi kölyök, óriási 100 koronás, vizlakálykák kiváló józoru, kitűnő aptór legelő-estter szültök 30 koronáért kaphatók **Tiszartás, Kemencsmagasi, Vas megye.** 7776

Fess jukkerlovak, igen szép, egyik almás vasderek, másik sötét fej, gyenge 15 marokos eladók ezer koronáért. **Velty Miklós** bériónál, Veszprém. 7960

Tenyészkocák, 50 drb 2 éves mangalica anyasertés eladó és bármikor megtekinthető a tulajdonosnál. Esetleg egy része is eladó. Vasúttámas helyben. **Gröz S. Izsák** (Pest megye). 7961

Eladó alulírott részv.-társ. kereskedelmi béggazdaságában, posta és vasút Nyirbátorban, néhai gróf Károlyi Tibor ur tenyészetéből származó 635 drb nagytestű fésűsörög és 3-ádfú anya, 144 drb két hónapos anyabárány és 33 drb kiváló szép vegyeskoru kos, 3 drb két éves és 4 drb egy éves fehér, kitűnően fejlett mangalica kan sertés. Tudakozódásokra válaszol „**Boni Mezőgazdasági Bészvény-társaság**” Nyirbátor. 7958

Téthferenczházi uradalomban van eladó: 170 drb 2-3 éves ramboni tenyészanyabirka, angol keresztet 60 drb 2-3 éves drb. Levelek küldendők: **Téthferenczházi intézőség, állomása Felpéc Hall (Győr m.).** 7950

A fanciesali gazdaságban (vasúti állomás Forró-Ene) eladó belnyésztés folytatás nyertese amerikai ügés fedezőm, valamint ennek 2 drb már kisse behajtott, 178 cm. magas félvér csikója, egyik 4 éves, fekete kanca, másik 5 éves barna pej herelt. Nyertes remekül használható egybe és hán. Ugyancsak eladó 200 drb anyajuh 100 drb ideál bárány és 70 drb szár tojlyó. 8019

Az ujnepi uradalom (u. p. Nagykanizsa) többszörösen első díjakkal kitüntetett tenyészetéből állandóan eladásra becsült jól fejlett anyaktól származó elsőrendű telivér szimmenthali tenyészbikákat, hussértés-tenyészetéből nagytestű westfalai kocákat és kancákat. Elfogad előjegyzéseket összes szállítandó választott „**göndörszörű lineol-kocza és kancalaczkora** is. Jelenleg egy drb egy éves mangalica westfalai lineol keresztet, 170 kg. súlyú tenyészest is 450 koronáért eladó. 7987

Eladó 4 drb nagytestű verestarka szimmenthali bika jötejelel anyák után, továbbá 140 drb ötödik hónapban levő malacz. Felvilágosításra szolgálat tulajdonos, **Graefl Andor** Kéttátház, Heves m. 7988

Két darab jó és szép kan, vizla és egy fajtisza kitűnő komodor olcsón eladó. Bővebb felvilágosítással szolgálat **Alsókerompal béggazdaság, Alsókerompa** Pozsony megye. 7 91

Baromfi, remek sárga orping-ton fajtyukok, multi-évi 4 fti, idegi nagyfajcsirkék 3 fti, pekingsi kacskák 4 fti darabja. „**Baromfiudvar**” Török-bálint 428. szám. 8089

Muraközi hidegvérű (nori) Igás tenyészlovak választott csikók és tenyészmenek vásárlásánál közvetlen a tenyésztőtől, segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm: **Elsőrendű referenciák rendelkezésre állnak.**

Czimem: IDŐSB HEINRICH MÓR lóvásárló ügynöksége **Csáktornya (Muraköz), Törv. bej. czég.** Sürögnyozim: **Heinrich Senior, Csáktornya.** Interurban - Telefon **33. szám.** 572

Eladó 150 drb merino-prekoc-fajta tenyészetre alkalmas anyabirka Vasúrhelyi Ernőnél Alsóleperd, posta Dobóvár. 8088

Eladó 14 drb 5-6 éves gyönyörű állású, a legerősebb igazsára alkalmas magyar jármosókr, páronként 470 fti-ért. Az ökrök csak együttesen eladók. **Buttykay László** föld-birtokos, Mikola, Szatmár m. 8037

400 drb 5 hetes elsőrendű szopós mangalica malaczmom választott korában tenyészetéből eladó. Lakatos Albert, Mezőgyán, vasút Nagyszalonta, hova ki kívántra kocsit küldök. 8086

Eladó lovak. Egy pár színre, járásra teljesen egyforma, 161 és 162 cm. magas, világos pej, négy lábra kecsely, hűsajelű, igen elegáns kancza. Az egyik bábócsinai arab. Kocsiban igen jól járnak és nyereg alatt is használhatók. Koruk 7 és 10 év. Eladó továbbá egy pár igen őszes illő figurás herelt, sötétsárga, 164 és 165 cm. magas, 5 1/2 és 6 éves jukker. A lovak mind igen szép mozgású, biztos és hibátlan állatok. Árak: rónoknál 2000 korona. **Hedry Sándor,** Pa-Dörögdi gazdasága u. p. Tapoioza, Zala megye. 8034

Hatáslo, kitűnően belovagolva, vadászatra különösen alkalmas, magavértű, sötétsárga 6 éves, kancza, hibátlan, 18 markos, olcsón eladó. **Erdélyi Lászlónál, Vá, Fejér m.** 8035

Megvételre keresek egy 163 3/4 magas sárga vagy pej figurás és sebesjárású osztorhegyes lovat. Levelek Beniczky Aladár Sajószéged czime küldendők. 7939

Altalános elismert legelsőrendű jármos magyar-fajta erdélyi-ökrök, 1 és 2 éves ökr-borjak s beállítani való tarka-ökrök egész éven át a legnagyob választékban és jutányos áron kaphatók: 872

PAPP TESTVÉREKNÉL SZAMOSUJVÁR (Szolnok-Doboka m.)

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket hasasokat, borjasokat és tenyész-bikákat bármely időben, bármely mennyiségben kulánsul áron szállítok 3145 **KLINGER MÓR** tenyész- és haszonállat-kereskedő **Kispest. Lakás és istálló: Kispest, Kölesel-utca 5. sz. Levél- és sürögnyozim ugyanott Telefon Kispest 55. Saját hársban**

Vöröstarka tinó és üsző teljes prima, 1-2, esetleg 3 éves nő, minden mennyiségben kapható olcsó áron. Későbbi ugyszintén jármos és beállítási ökrök szállítására vállalkozok.

Kitűnő friss fejős tehenek előlegesen jelentős után, nő, mindenkor megtekinthető **közvetlenség nélkül.** Vevő tevékenysége szerint választhat. 4785

Henrik Ignác fia Szolónak (Vas m.) Eladó

9 darab szépen fejlődött 1 éves telivér **yorkshirei tenyészkan**

kg-ként 2 kor. 20 fill-ért **Osváld Jenő** gazdaságában Dömötöri, Vas megye. Budapesti orsz. állatkiállításon II. díjjal kitüntetett tenyészot, ahol tenyész-állatok állandóan beszerezhetőek. Kivánatra vasutara kocsit küldök. 0472

Elsőrendű magyarfajú erdélyi jármos-ökrök, 2 éves magyar-fajú erdélyi ökr-borjuk minden időben nagy választékban kaphatók **ALEXA MIKLÓS-nál Szamosujvárt, Szolnok-Doboka megye.** 879

Legelsőrendű eredeti bonyhádi teheneket, friss borjasokat, hasasokat s tenyészbikákat bármely időben, bármely mennyiségben kulánsul és legolcsóbb áron szállítok **Fenyves Flaschner Sándor** tehenekereskedő. Levél- és sürögnyozim Budapest, VII., Elemér-u. 17. Telefon: 170-13. Istálló: Kispest, Öllő-ut 4. Telefon „Kispest” 38.

OROK
legjobb.
nagyobb jótállás!
esen küld:
NYENTÁRSASÁG
nyusati pályavárral szemben.

mao,
intázott
nelőktől
DOLF
en 2/2.
719

k!

or

darab.
dig

SÁG

SÁG

SÁG

la RAFFIA legjobb magas csiraképessegu mohar és paprikakoles legolcsobban beszerezhetok **SZEMERE és GYÖRGY** magkereskedésében Budapest, V., Kálmán-utca 3. sz.

SZEGEDI KENDERFONÓGYÁR R.-T. SZEGED.

Ajánlunk a közeledő aratási időnyre

minden szerkezetű aratógépekhez való

MANILA-KÉVEKÖTŐFONALAT

kg.-ként kb. 350 folyómétertartalom és 45—50 kg. hordképesség garantálásával
100 kg.-ként . . 95 korona árban

bérmentve bármely állomásra szállítva, a legkedvezőbb fizetési feltételekkel.

Fonalunknak akármely külföldivel egyenlő, kifogástalan használhatóságáért teljes szavatosságot vállalunk, mert már a múlt évben is kb. **2200 métermázsza manilafonalat** adtunk el, melylyel vevőink annyira meg voltak elégedve, hogy alant felsorolt nyilatkozatokkal **elismerték, miszerint fonalunkkal tökéletesen úgy dolgozhattak, mint bármely külföldi fonallal.**

Elismerő nyilatkozatok:

„Kivánságukhoz képest ezennel szívesen igazoljuk, hogy a folyó évi aratási időnyben aratógépeinkhez önkéntől beszerzett manila-kévekötfonal **minden tekintetben teljesen bevált és avval teljes megelégedésünkre épügy dolgozhattunk, mint a külföldi fonallal.**“

Pécsi püspöki uradalom, Pécs,
Bartal-féle birtokkezelőség, Fadd,
Gróf Bethlen István uradalma, Magyarfráta,
Gróf Nákó Sándor uradalma, Nagyszentmiklós,
Gróf Teleky László uradalma, Szedinka,
M. kir. telepítési felügyelőség, Kolozsvár,
Gróf Zselénski Róbert urad., Kakasszék,
Gróf Blanckenstein urad., Pa-Nagy-Mérges,
Győri káptalan urad., Védény,
Gróf Wilczek Vilmos urad., Százd,
Aradvármegyei G. E. fogy. és ért. szöv., Arad,
Gróf Berchtold Lipótné urad., Árpádhalom,
Szászbereki urad., Szászberék,

Lévai uradalom, Léva,
Emödi Vilmos és Testv. gazd., Szécsény,
Vállaji urad. bérgazdaság, Vállaj,
Jakabfy Sándor, Pa-Ecseg,
Fogarassy Aurél, Tisza-Farkasfalva,
Polákovics Mátyás gazd., Rudna,
Deutsch Andor, Temesbútyin,
Székely gazdák szöv., Marosvásárhely,
Hativny-Deutsch Sándor és József gazd.,
Nagytelek,
Fürst Ödön, Nagyhát,
Kohner Adolf fiai gazd., Munkács,
Strasser Izidor, Máriamajor,

Léderer László, Pa-Bábocza,
Csabacsüdi uradalom, Csabacsüd,
Vámi uradalom, Vám,
Nemetegyházi uradalom,
Schwarcz Lajos urad., Oroszlámos,
Veress Sándor urad., Mezősályi,
Meller Rudolf urad., Törökbálint,
Tótvázsonyi urad., Tótvázsony,
Réthy Kálmán, Berettyó-Ujfalu,
Schwarcz Lajos urad., Okány,
Farkas Miksa, Szamosfalva,
Mocsáry Dénes, Fegyvernek,
Gyapolyi uradalom, Gyapoly.

Ajánlunk továbbá saját kendergyárainkban előállított **kenderből készített**, legnagyobb hordképességű

istráng, kötőfék, rudaló, marhakötél, kézikéveköteket stb.

gazdasági kenderzsákokat,

➡ továbbá legjobb **angol** tégelyaczélsodronyból készült ➡

gőzekesodronyköteleket

➡ **a legolcsóbb árak mellett.** ➡

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásunként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásunként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó birtokos vagy bérlet címénél kitételével közölünk. Kis HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekhez válasz-bélyeg vagy levelezőlap van csatolva. Kishirdetések után támlapot nem küldünk.

Földbirtokosok figyelmébe

Díjmentes állásközvetítés
A Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdatisztok Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.) felhívja a birtokos és bérlet urak figyelmét állást közvetítő osztályára, hol gazdatisztok a legkülönbözőbb állásokra elő vannak készítve.

As-állásközvetítés teljesen díjmentes. — Megkeresés esetén az egyesület igazgatósága a betöltendő állásra megfelelő gazdatisztot ajánl a tulajdonosnak az illetők bizonyítványmásokkal és eddigi működésükre vonatkozó adatokat megküldi.
Tisztelettel felkérjük a t. birtokos és bérlet urakat, hogy gazdatiszt állások betöltése esetén miniret egyesület állásközvetítő osztályát igénybe vonni sziveskedjenek.

A Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdatisztok Országos Egyesülete Elnöksége.

Betöltendő állás

Erdőmester. Néhai gróf Pálffy vez. tartozó hajmóci uradalom 27.000 holdas erdőgazdaságában elhalálása folytán erdőmesteri állás jött létre. Ennek folytatni felhívjuk mindazokat, akik beszámoló akadémiai oklevellel bírnak és az állásra pályázni hajlandók, hogy pályázati bizonyítványukat néhai Pálffy János gr. központi irodájára Poszony, Szilagy-Dezső-utca 21. cím alatt legkésőbb július 10-ig beértesítsék. Feladatuk az állást mely javadalmi zási feltételek mellett foglalnák el. 7826

Ispáni állás betöltendő. 1080 korona, 24 hekt gabona, 730 liter tej, 8 süldő, 10,0 q él föld, 2 szobás lakás, tüzifa fűtés mellett. Csakis románul beszélő, szorgalmas, értelmes, erélyes gazdák küldjék be bizonyítványi másolatát. **László László, Lopusnyak, posta Hunyaddobra.** 7932

Vajmesteri állás Petrosényben, tejszövetkezetnél azonnali betöltendő, havi 32 korona és egy szobás lakás fizetés mellett. Csakis megbízható, szorgalmas, kötelességtudó egyének küldjék be bizonyítványukat **László László Lopusnyak, u. p. Hunyaddobra, címre.** 7931

Segédtsízt, német, ki a német, magyar és tót nyelveket bírja; tejjelgazdasághoz és összes gazdasági munkálatokban jártas, azonnali belépésre kerestetik. Fizetés havonta 120 kor., lakás, fűtés, világítás. Ajánlatok bizonyítványmásokkal **Elster Manó** címére **Prellenkirchen, pr. Hainburg N.-Osterreich.** 7951

Gazdasági intézőt keresek nagyobb birtokosoktól azonnali betöltendő, havi 32 korona és egy szobás lakás fizetés mellett. Csakis megbízható, szorgalmas, kötelességtudó egyének küldjék be bizonyítványukat **László László Lopusnyak, u. p. Hunyaddobra, címre.** 7931

Kerettsízt keresek sepré, ki zöldség és virágkezelésben jó bizonyítványokkal rendelkezik. Munkájához 600 fillérben részesülnek. Javadalmazás évi 800 korona, kétszobás lakás, fűtés. **Gyöcsy Elemér, Nagyigmánd.** 8025

Egy 600 holdas gazdaságban, hol csukorpatormelés és tehénnevelés is van, egy iz. nős **Ispáni,** ki több évi gyakorlattal bír, aug. 1-re felvetetik. Nyitra megyében gazdálkodók előnyben részesülnek. Cím: **Bran Pál, Pásztor, Heves megye.** 8021

Kettős könyvvitelben és a gazdaság összes ágában hosszabb gyakorlattal bíró mérlegképes, nős számtartó kerestetik 1911. évi október 1-ére. Bizonyítványmásokkal (melyek vissza nem küldetnek) felszerelt pályázatok a fizetési igények megnevezésével **Gröz Jenő és Imre, Uszög, Baranya megye** címre küldendők. 7984

Ispáni és kocsár kerestetik azonnali belépésre. **Harszti Sándor** gerendái gazdaságba. Megfelelő gyakorlattal és képzettséggel bíró egyének folyamodványukat küldjék **Mandel József főintéző címére, Csanádapácz.** 7982

Egy nőten azonnali belépésre alkalmasat talál miat kocsár, kuzdóvezetés 25 korona havonta és teljes ellátás. **Dormándi gazdaság, u. p. Füzessabony.** 7983

Augusztus 1-én való belépésre kerestetik egy nőten, esetleg kis családú nős kocsár, ki a virág- és füveskertekben teljes jártassággal bír. Fizetés meggyezés szerint. Ajánlatok **Uradaim Intézőség Kényrmezőmajor, Esztergom megye,** küldendők. 7980

Gazdatiszt kerestetik **Biro Pusztán, Kunágoti** szőlő- és gazdaságban. Szőlőművelésben, csukorpatormelésben, tehénnevelésben több évi gyakorlattal bír, küldje bizonyítványmásokkal — melyek vissza nem küldetnek — fenti címre. 7081

Zalamegyei belterjesen kezelt nagyobb területű **2 s. tiszti állás** melletti betöltendő. Az egyik állásra oly német nyelvet sző és írásban profiét bíró, nőten, fiatal egyén, ki irrodai teendőiben jártas, míg a másikra nőten, oklevellel bíró fiatal egyén pályázhat, kezdő fizetése havi 50 K, teljes ellátás, ágynemű, mosáson kívül. Pályázatok belépési idő megjelölésével, bizonyítványmásokkal **Ferenzi Győző Intéző címre, Pakod, Zala megye,** küldendők. 8030

Kezelőtiszteket keresek ezred birtokosra csakis képzett gazdaságtisztra, elsőrendű bizonyítványokkal felkészült; család állapotot felmentő, bizonyítványmásokkal ellátott ajánlatok **Luczenbach-r Miklós urhoz Petteudre, Fejér megye** intézendők. 8032

Cseplesi ellenőrnök kb. hat-het évi időre, megfelelő egyén azonnali belépésre kerestetik. Feltételek **Schaumburg-Lippe herceg dárdai jóságigazgatóságánál** tudakolhatók. 8031

Józan munkaszerező gépész-kövecs, ki a Case-géppel már dolgozott és csepelgépkezelést, valamint az összes gazdasági eszközöknek kezelésében és javításában jártas, 1. októb. 1-ére felvetetik. Hónoki inast kell tartani. Fizetés meggyezés szerint. **Wagner testvérek, Zichyfalva.** 8028

Irnok, jó írásu, ki a gazdasági könyvvitelben, jártas a külgazdaságban is használható nős, izr. vallású, kis családu, szeptember 1-ére kerestetik. Bizonyítványmásokkal, melyek vissza nem adhatók, **beisohati gazdaság, u. p. Ohatpusztaköcs** küldendők. 8026

Kerettsízt keresek sepré, ki zöldség és virágkezelésben jó bizonyítványokkal rendelkezik. Munkájához 600 fillérben részesülnek. Javadalmazás évi 800 korona, kétszobás lakás, fűtés. **Gyöcsy Elemér, Nagyigmánd.** 8025

Egy 600 holdas gazdaságban, hol csukorpatormelés és tehénnevelés is van, egy iz. nős **Ispáni,** ki több évi gyakorlattal bír, aug. 1-re felvetetik. Nyitra megyében gazdálkodók előnyben részesülnek. Cím: **Bran Pál, Pásztor, Heves megye.** 8021

Gazdaságomban alkalmazást nyújtó 150 K kezdő-5 év alatt 200 koronára emelkedő fizetés és természetbeni járandósággal javadalmazott állásra hat, továbbá elsőosztályú és majornak 210 K kezdő-5 év alatt 250 koronára emelkedő fizetés és természetbeni járandósággal javadalmazott, gyakorlattal bíró egy-egy, v. gr. 300 korona kezdő-5 év alatt 400 koronára emelkedő fizetés és természetbeni járandósággal javadalmazott gazda állásra egy hosszabb gyakorlattal bíró csakis rend- és munkaszerező, józan elvű, katonai kötelezettség alól mentes, földmivészként végzett egyén. **Szalay Géza, Debta.** 8029

Azonnali belépésre szerény igényű, nős, kis családu ipánt kerestünk, ki korán kel, jártas a tehénnevelésben és némileg a szőlőház is ért. Fizetése egyelőre 800 K és konvenció. Hosszabb időre szóló bizonyítványmásokkal, melyek vissza nem küldetnek, **Holnár Gusztáv intézőnek Gyöngyöshalásra** küldjék. 8024

Intéző tiszti kerestetik **Hannás rászló Oszkár, Veszprém** megyében. Tapasztalt, megbízható egyének, kik a mezőgazdaság és jászágonyterítés minden ágában k-10 jártassággal bírnak, küldjék folyamodványukat bizonyítványmásokkal, melyek vissza nem küldetnek, fenti címre. 8027

Intéző tiszti kerestetik **Hannás rászló Oszkár, Veszprém** megyében. Tapasztalt, megbízható egyének, kik a mezőgazdaság és jászágonyterítés minden ágában k-10 jártassággal bírnak, küldjék folyamodványukat bizonyítványmásokkal, melyek vissza nem küldetnek, fenti címre. 8027

Szeszfőzősegéd kerestetik, ki vezetést, bejelentéseket, stb. érti. Fizetése havi 50 kor. és ellátás. Német nyelvet bírónk előnyben részesülnek. **Földsziget birtokosai, Csorna.** 8023

Segédtsízt kerestetik intézőként zivert kezelt gazdaságba, ki a borsó és káposztáshoz ért, hizlalásához, sertésneveléshez, csukorpatormeléshez némi jártassággal bír. Fizetés meggyezés szerint. Ajánlatok bizonyítványmásokkal, melyek vissza nem küldetnek **Kuffler Dezső Felső címre** küldendők. 8022

Állást keresők

Gazdasági és kerskedelmi tevékenységű, nős, könyvelő, német és ir magyarul, németül és szlávul, ajánlatok gazdaságba, mint e téren tapasztalt egyén, irodat és gazdasági könyvek, munkás és napizmosmérk vezetésére és utalványok kiállítására, magtárak felügyeletére és letartására **vetésére.** Ajánlatokat „Cs. J. 974” jellegre a kiadvitálba kérek. Állást azonnali vagy 1. év augusztus 1-én foglaltatva el. Kedvező referenciákkal szolgál. 7974

Uradaim intéző, róm. kath., 20 évi gyakorlattal, melyből 16 évet egy helyen teljes megelégedéssel töltött. A birtok átadásáig azonnali betöltendő állás. 1-re vagy későbbre állást keres. Beszél magyarul, németül, tótul. Legjobb referenciákkal rendelkezik. Szives megkeresések „K. 7990” jellegre a kiadvitálba küldendők. 7999

Kisegítő Róm. kath. vallású, oklevellel gazdatiszt, aki a mező gazdaságokban és az irodat teendőik elvégzésében kitért gyakorlattal bír, a nyári szezonra, ősz betakarásig **kisegítő állást** keres. Ajánlatok „R. I. 743/a” jellegre a kiadvitálba küldendők. 7424/a

Gazdatiszt állást keres **Beléppel, róm. kath., nős,** gyermekeken egyén, ki a magyar, német és szerb nyelvet tökéletesen bírja, a gazdaság önálló vezetésére és kifizetésére ért. Cím: **Burnáty Intéző, Bács-Topolya.** 8021

Cseplesi idényre kisegítőnek ajánlunk oklevellel gazdát. Cím: a kiadvitálba. 7968

Gazdatiszt állást keres oklevellel, róm. kath. vallású gazdatiszt, szép írással a nyelvismertekkel a kiadvitálba küldendők minden ága, az irodat teendőik, nevezetesen az egyszerű és a kettős gazdasági számadások vezetésére és azoknak felhívásgátása, nem különben az adó, földosztályozás, illetőleg a kataszteri ügyekben kiváló jártassággal bír. Iradalm vagy nagyobb gazdaságban mint titkárr, előadó vagy számvéve azonnali belépéssel alkalmazhatni kíván. Ajánlatok „Bélyeg és becsütés 7424” jellegre a kiadvitálba küldendők. 7424

Számvéve tizenkét évi gyakorlattal, róm. kath., kiknek iskolai végzettség, mérlegképes, külgazdaságban jártas, magyar, német, román és szerb nyelvismerttel melletti belépésre állást keres. Megkereséseket „Megbízható 7755” alatt a kiadvitálba. 7765

Okleveles gazda, 40 éves, róm. kath., ki egy nagy uradalomban 15 évig megszakítás nélkül szolgált, hol legutóbb 10.000 holdas gazdaságot teljesen önállóan kezelte, a viszonyok változása miatt saját kérelmére nyugdíjaztatott, megfelelő állást keres. Cím: a kiadvitálba. 7838

A Hódmezővásárhelyi m. kir. földmivés iskola kétféle tanulmányát, folyó évi augusztus hó végén több ol részben már katonakötelezettségnek elegendő területen végzi, kiket az igazgatóság mint birtokosok, gazdákat, gazdasági segédkeket és munkafelügyelőket feladatára legelőnyben ajánlat. Ezen ajánlat anyival is inkább figyelemre méltó, mert az igazgatóság szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy tanulói közül csak mindenképen megfelelő, teljesen érdemes, becsülettel, törekvő és szorgalmas ifjak érvessék pályafogását. Szives megkereséseket a bér megjelölésével a kiadvitálba. 7768

Gazdatiszt, szakképzett, elsőrendű erő 35 éves, nős, uradalomból 13 évi kitért gyakorlattal, birtokeladás végett azonnal elköltöztető, oklevellel gazdatiszt állást keres. A mai modern gazdaságokban szorgalmas, tapasztalt. **Varga Ferenc Pusztán-Hatvan, u. p. Sárospatak.** 7888

Ispáni állást keres egy kis hárszörnyest és üsödör, erélyes és szorgalmas, több évi gyakorlattal és jó bizonyítványokkal rendelkező, jelenleg is egy 5000 holdas gazdaságban 3 éve vagyok, a bérlet október elején keltik, azért ajánlatom helyemet felcserélni; értek a csukorpatormeléshez, a káposztáshoz és a csukorpatormeléshez, a kül- és belgazdaságokban szorgalmas, tapasztalt. **Varga Ferenc Pusztán-Hatvan, u. p. Sárospatak.** 7888

Szakképzett gazdatiszt, szeszgyári intenzívben kezelt gazdaságokban töltött több évi gazdasági gyakorlattal rendelkező, katonakötelezettségnek elegendő, róm. kath., nőten egyén, ki jártas az összes gazdasági tevékenységben, csukorpatormelésben, szőlőkezelésben, hizlalásban, ugyszintán az irodat teendőiben, beszél és ir magyarul, németül, nős vagy nőten megfelelő állást keres, cím: a kiadvitálba. 7973

A gróf Esterházy-féle földmivészkolát június végén több részben a katonasorozáson már teltető önévvel végzi, kiknek egy része feleségek is. Mindannyi egyszerű földmivés, ki a gazdaság és szőlőművelés minden ágában jártas. Ezeket igénybevenni óhajtok forduljanak a bér megjelölése mellett az iskolaigazgatósághoz **Csákvára.** 7138

Intézői vagy folytonműködő szeszgyárvévelell állást keres gazdatiszt és stabilizáló, közeli szakvizsgát tett, földmivés, tejjelgazdatiszt, földmivészkolát tanfolyamot végzett borszót hallgatott, 18 évi gyakorlati bíró nős egyén 18 éve önálló könyvvévelell, pénztár és birtokkezelő lakosa, Budapest, Visegrádi-utca 8. ajtó 6. 7972

Intézői **Ispáni, kulesári v. azonnali** 20 éves, nős, róm. kath. vallású egyén, iskolája van IV. közép- és földmivészkolát 2 évig mint gyakorlati bizonyítvány. Cím: **Pásztor András, Szeged, Borbás-ut 20. szám.** 7969

A szabadkai földmivészkolát joles eredményrelel végzett, katonai kötelezettségnek elegendő telt, szeszgyárvévelell nős egyén **Ispáni, segédtsízt, kulesári állást keres. Erfrányban megkereséseket Czajlik István m. kir. földmivészkolát igazgatóhoz Pálcisföldre intézendők.** 8001

Gyakorlati szakképzett, földmivészkolát végzett, nagyobb intenzív gazdaságokban 5 évig mint segédtsízt, 2 évig mint közép- és elsőrendűen működött, a gazdaság összes ágában teljesen otthonos, erélyes, imponáló nős, 35 éves, kis családu, róm. kath. vallású gazdatiszt, azonnali vagy későbbi belépésre megfelelő állást keres. Szives megkereséseket „Szorgalmas gazdatiszt 8008” címen továbbít a kiadvitálba. 8008

Gazdatiszt, esetleg nős keres lehetőleg szeszgyári gazdaságban 26 éves, róm. kath., 5 évi gyakorlattal, nőten gazda, a szeszgyárvévelell vezető tőkeletesen érti. Jelenleg somogy megyei szeszgyári gazdaságban felmoratálban állásban működik. Szives ajánlatok „Szeszgyári gazdaság 8003” jellegre a kiadvitálba kértnek. 8003

Gazdasági intézői állást keres október 1. vagy korábbi belépésre 33 éves, keresztény, nős, okleveles gazdatiszt, ki jelenleg egy 3000 holdas, lejártban lévő birtokmányon telt, ha hasonló önálló állást. Szives megkereséseket „N.N. 8008” jellegre a kiadvitálba küldendők. 8008

28 évi gyakorlattal bíró intéző állást változtatna. 46 éves, nős, tapasztalatait nagy uradalomban szerelte. Gazdasági szakvizsgát tett. Szives megkereséseket a lap kiadvitálba kér. „H. T. 7684” jellegre. 7684

Hirdetés. Gazdasági gépész, nős, melletti jőzan elvű, 27 éves, nős, melletti szorgalmas, Váncsák állást uradalomban mint önálló gépész volt alkalmazva, 1904 jun. 1-101, 1907 augusztus 7-ig. Az összes gazdasági gépeket, beleértve a szeszgyártást és malmot önállóan kezelte, javította és rendben tartotta. Jelenleg is hasonló állásban van 1908 nov. 1-101. Jó bizonyítványokkal rendelkezik. Magyar vidéken, esetleg Erdélyben megfelelő állást keres július 1-re legkésőbb augusztus 1-ére a fizetési feltételek megjelölésével kértnek. Cím: **Oszvath József gépész, u. p. Alsó-Gyertyán, Zemplén m.** 7813

Intézőtiszti állást keres földmivészkolát végzett, gazdatiszt szakvizsgát tett intelligens, hosszú idejű gyakorlattal rendelkező 35 éves, nős gazdatiszt. A növénytermelés és állattenyésztés minden ágában, valamint az irodat számvitelben teljesen önálló jártassággal van, feltétlenül megbízható, józan, erélyes és komoly munkatárs. Szives megkereséseket „Dunántúli Campbell” jellegre a kiadvitálba küldendők. 7803

Egy V-ik gimnáziumból kimagradt ir. Árvai fia, csekély fizetéssel gazdasági gyakorlati állást keres izr. csatlakodni, hol teljes ellátást is kapna. Cím: **Milók Károlyné Misko, Pest m.** 8004

Gazdatiszt, **Ispáni,** vagy kisebb gazdaság önálló vezetői állást keres, egy minden tekintetben megbízható, szorgalmas, erélyes, 32 éves, r. k., családú, több évi gyakorlattal, beszél magyarul, németül, románul és szerbül, a gazdaság összes ágában jártas, gabona-, csukorpatormelés, kendertermelés mellett jőzan érti, ugyszintán az állattenyésztés és hizalásokat stb. is. Az állást bármikor elfoglalhatja. Cím: **Klopper Adolf, Csalma, Szerém megye.** 8002

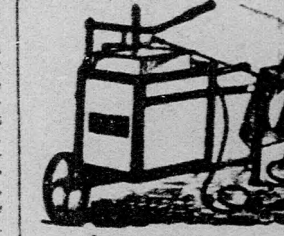
Földmivészkolát végzett, kötelezettségnek elegendő telt, egyévi gyakorlati bíró, józan elvű és megbízható, róm. kath. vallású, 23 éves, nőten fiatal ember, melletti belépésre megfelelő állást keres. Cím: **Velemi András, Jászberény, II., Bajnok-u. 18.** 8000

Szeszgyárvévelell, oklevellel, vizsgázott gépész, nagy elméleti és gyakorlati képzettséggel bír, hat éve önálló gyárvévelell működik, állást keres azonnali vagy későbbre. Megkereséseket „Nólen 8008” jellegre a kiadvitálba továbbít. 8006

Ajánlom az országosan kitért nősök elismert

marhamérlegeket vaskorlattal, 1600 kg. horderőre. **Szekér-hidmérlegeket** szekerek állatok mérlegelésére. **Raktár mérelegek.** Államilag hitelesítve. Javítás, oztóljól szerelt azonnali kitért.

Amerikai legjobb és legkényebben kezelhető

meszelő- és fertőtlenítő-gépeket **tehenistállók és házfalak** meszelésére, sertés- és baromfiak fertőtlenítésére, háztetők karbol-neumoossza, gyümölcsfák különféle odatall való permetszésére. **Arjegyűekkel és elsőrendű referenciákkal szolgálok**

DÉNES MANÓ hidmérleg- és marhamérleg-gyáros. **ALAPITVA 1889. ÉVBEN** Iroda és raktár: **VII., Dohány-utca 92.** Gyártelep: **X., Monori-ut 2-4.** **Budapest.** Telefon és interurbán 88-30

A „KIS HIRDETÉS” K* folytatása 1717. és 1715. oldalon van.

Alapított 1850-ben.
EREDETI
FOWLER-féle GÖZEKÉK
páratlanok

munkateljesítményben, tartósságban és az üzemben való takarékoságban.

JOHN FOWLER & CO.

Telefon 42-50. BUDAPEST-KELENFÖLD a vasútállomás-sal szembe

Eladó parcellázás folytán egy
2600 holdas birtok összes felszerelése

Értekezhetni a Nagypeéli Bérgazdaságnál, Nagypeéli, Arad megye. 880

HANÁK MIKSA

Budapest, V., Nádor-utca 50/B

Szállít nagy raktárából:

mindenféle vascsöveket	szerinti kivitelben, 557
viz- és gőzvezetékhez	mindenféle tömlőt,
lokomobilcsöveket,	gummiárut,
kutfurócsöveket,	szivattyút,
öntöttvascsöveket,	szerszámokat,
kőagyagsöveket,	csatornázási cikkek,
betoncsöveket,	dobsíneket,
fürdőszoba- és	olajozókat,
klozetberendezéseket,	tömítési cikkek,
mindenféle istálló-	hegesztett hordó-
berendezést tetszés-	kat és üstöket.

Manila
aratógéphez,
Kévekötelek,
Dohányzsinórok.

Mindennemű
zsák és ponyva

a legjobb minőségben FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban, Budapest, Nádor-u. 31-33. szerezhető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 29 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak szállítója. Pontos, szolid PONYVAKÖLCSÖNZŐ INTÉZET. Tessék ajánlatot kérni.

MAGYAR SANGERHAUSENI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

vasöntöde, gép- és rézműgyár, Budapest, V. Csáklya-utca 3.

Speciál-
gépgyár: szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Atalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is. Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs 1904. ♥♥ Nagy állami érem. ♥♥ Legnagyobb kitüntetés.

„Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása, Budapest, IX., Őülő-ut 25. szám. (Köztelek.)

KEMÉNY és FISCHER
féle szabadalmazott

dobkosár betétléczek.

Egyszerűség és megbízhatóság tekintetében minden eddig ismert dobkosár betétléczet felülmúl. Nem szabad hiányoznia ezen dobkosár betétlécznek ma már egyetlen eszépítőgépről sem, mert ezek annak nélkülözhetetlen kiegészítő részét képezik. Ezen szabadalmazott betétléczek derékszög alakban mindkét oldalán rovátkolva, éles sarkokkal készülnek, úgy hogy a rendszeres kosárléc és szélel is pótolva vannak általuk. Egyedülállóítás

KEMÉNY MANÓNÁL, Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. szám.

Telefon 159-02.

745

VILÁGSZABADALOM NÉLKÜLÖZHETETLEN

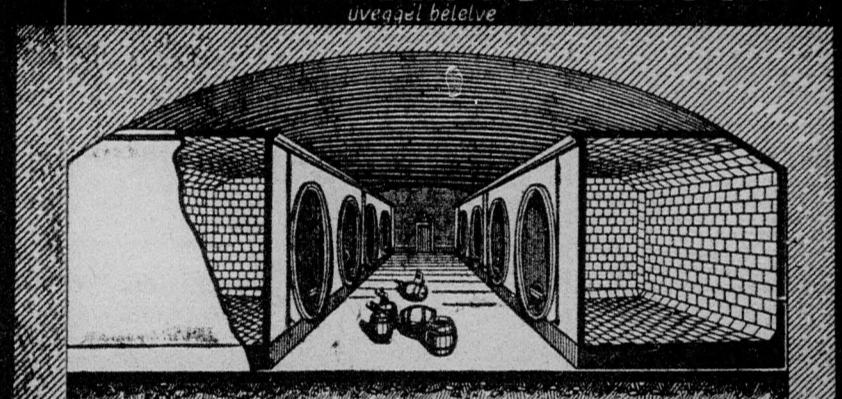
VIZMÉRŐ-ÉS-FÉMÁRUGYÁR-R.-T.
GYÁR ES ÖNTÖDE: BUDAPEST KÖZPONTI IRODA
I. MAROS-UTCA 21 ÉS 19 I. BORS-UTCA 14

SZABADALMAZOTT LAKATOK-ÉS-ZÁRTORLASZ-GYÁRTÁS

TELEFON: 11-06 és 11-08

BETÖRÉS ELLEN LEGJOBB BIZTONSÁG

CZEMENTHORDÓK

BORSARI ÉS TARSÁ

BUDAPEST, V. Alkotmány-Útca. 31.
2,000,000 hektoliter használatban. ■■■ Kérjen prospektust és látogatást.